

344.29

ว 491ด

4.3

ความคิดเห็นของครูและผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษา
กรุงเทพมหานครที่มีต่อการจัดการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ

ปริญญานิพนธ์

ของ

วาสนา เพิ่มพล

1 พ.ย. 2537

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อเป็นหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร

ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการศึกษาผู้ใหญ่

มกราคม 2537

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

191090

คณะกรรมการควบคุมและคณะกรรมการสอบได้พิจารณาปริญญานิพนธ์ฉบับนี้แล้ว
เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอก
การศึกษาผู้ใหญ่ ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้

คณะกรรมการควบคุม

.....ประธาน

(รศ. เขียวศรี วิวิธสิริ)

.....กรรมการ

(รศ.ดร.สุนทร โคตรบรรเทา)

คณะกรรมการสอบ

.....ประธาน

(รศ. เขียวศรี วิวิธสิริ)

.....กรรมการ

(รศ.ดร.สุนทร โคตรบรรเทา)

.....กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม

(ผศ.ดร.เสาวนีย์ เลวลัย)

บัณฑิตวิทยาลัยอนุมัติให้รับปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการศึกษาผู้ใหญ่ ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(ดร.ศิริญา พูลสุวรรณ)

วันที่ 28 เดือน มกราคม พ.ศ.2537

ประกาศคุณูปการ

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้ด้วยความรู้ของ รองศาสตราจารย์เชียรศรี วิวิธสิริ และรองศาสตราจารย์ ดร.สุนทร โคตรบรรเทา ซึ่งเป็นประธานและกรรมการควบคุม ปริญญานิพนธ์ ได้ให้คำปรึกษา แนะนำ เอาใจใส่ แก้ไขข้อบกพร่องอย่างใกล้ชิดมาโดยตลอด ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้ง ขอกราบขอบพระคุณอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้ และผู้วิจัยขอขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เสาวนีย์ เลวลีย์ เป็นอย่างสูง ในฐานะผู้ให้คำแนะนำและกรรมการ สอบปากเปล่า ซึ่งได้ให้ข้อเสนอแนะที่มีค่ายิ่งส่งผลต่อความสำเร็จของปริญญานิพนธ์ฉบับนี้

ขอขอบพระคุณคณาจารย์ในภาควิชาการศึกษาผู้ใหญ่ทุกท่าน ที่กรุณาให้ความรู้ ข้อคิดเห็น และให้คำปรึกษากับผู้วิจัยด้วยดีมาตลอด

ขอขอบพระคุณผู้บริหารและครูผู้สอนโรงเรียนผู้ใหญ่สายสามัญ ในกรุงเทพมหานคร ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างทุกท่าน ที่กรุณาให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามเป็นอย่างดี

ขอขอบพระคุณผู้บังคับบัญชาทุกท่าน และคณะอาจารย์โรงเรียนอนุบาลวัดนางนองที่ได้ กรุณาเป็นกำลังใจและให้การสนับสนุนการศึกษาตลอดมา

ขอขอบพระคุณ ร้อยเอก สมพิศ เพิ่มพูล ที่ได้อดทนต่อปัญหาทุกอย่างที่เกิดขึ้น และคอย ช่วยเหลือเป็นกำลังใจจนถึงที่สุด

ท้ายที่สุดนี้ ขอโน้มรำลึกถึงพระคุณของบิดา มารดา ครูอาจารย์และผู้มีพระคุณต่อผู้วิจัย ทุกท่านที่สนับสนุนส่งเสริมจนผู้วิจัยจัดทำปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จทุกประการ

วาสนา เพิ่มพูล

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ.....	1
ภูมิหลัง.....	1
ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า.....	4
ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า.....	4
ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า.....	5
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	6
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	9
การบริหารงานการจัดการศึกษานอกโรงเรียน.....	9
การบริหารงานวิชาการ.....	9
การบริหารงานบุคคล.....	10
การบริหารงานธุรการและการเงิน.....	10
การบริหารงานกิจการนักศึกษา.....	10
การบริหารงานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนและชุมชน.....	11
โรงเรียนประถมศึกษากับการจัดการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ.....	11
การดำเนินงานการจัดการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ.....	14
ความเป็นมาของการจัดการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ.....	14
วัตถุประสงค์ของการจัดการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ.....	15
การดำเนินงานการจัดการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ.....	16
หลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ.....	18
หลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียนระดับประถมศึกษา พุทธศักราช 2531	18

หลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น	
พุทธศักราช 2530.....	22
หลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย	
พุทธศักราช 2530.....	24
วิธีการเรียนการสอนตามหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ.....	26
ปัญหาและอุปสรรคในการจัดการเรียนการสอนการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ..	27
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	29
สมมติฐานของการศึกษาค้นคว้า.....	33
3 วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า.....	34
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	34
เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	36
ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ.....	37
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	38
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	38
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	39
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	42
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	42
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	43
ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนตัวของประชากร.....	43
ตอนที่ 2 ความคิดเห็นของครูและผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา	
ที่มีต่อการจัดการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ.....	46

ตอนที่ 3 เปรียบเทียบความคิดเห็นของครูและผู้บริหาร	
โรงเรียนประถมศึกษา ที่มีต่อการจัดการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ...	58
ตอนที่ 4 ปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการจัดการศึกษานอกโรงเรียน	
สายสามัญของครูและผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา.....	107
5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	114
ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า.....	114
ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า.....	114
สมมติฐานของการศึกษาค้นคว้า.....	115
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	116
เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	116
การเก็บรวบรวมข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล.....	116
สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	117
การอภิปรายผล.....	121
ข้อเสนอแนะ.....	134
บรรณานุกรม.....	136
ภาคผนวก.....	140
ประวัติย่อผู้วิจัย.....	160

บัญชีตาราง

ตาราง	หน้า
1 จำนวนประชากรในโรงเรียนผู้ใหญ่นำแจกตามตำแหน่งหน้าที่.....	35
2 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามสถานภาพส่วนตัว.....	44
3 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นของครู และผู้บริหารที่มีต่อการจัดการศึกษาออกโรงเรียนสายสามัญ ด้านงานวิชาการ.....	47
4 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นของครูและผู้บริหารที่มีต่อการจัดการศึกษา นอกโรงเรียนสายสามัญ ด้านงานบุคคล.....	49
5 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นของครูและผู้บริหารที่มีต่อการจัดการศึกษา นอกโรงเรียนสายสามัญ ด้านงานธุรการและการเงิน.....	51
6 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นของครูและผู้บริหารที่มีต่อการจัดการศึกษา นอกโรงเรียนสายสามัญ ด้านงานกิจการนักศึกษา.....	53
7 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นของครูและผู้บริหารที่มีต่อการจัดการศึกษา นอกโรงเรียนสายสามัญ ด้านงานอาคารสถานที่และวัสดุอุปกรณ์.....	55
8 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นของครูและผู้บริหารที่มีต่อการจัดการศึกษา นอกโรงเรียนสายสามัญ รายด้าน.....	57

9	เปรียบเทียบความคิดเห็นของครูและผู้บริหารที่มีต่อการจัดการศึกษา นอกโรงเรียนสายสามัญ ด้านงานวิชาการ จำแนกตามตำแหน่งหน้าที่.....	59
10	เปรียบเทียบความคิดเห็นของครูและผู้บริหารที่มีต่อการจัดการศึกษา นอกโรงเรียนสายสามัญ ด้านงานบุคคล จำแนกตามตำแหน่งหน้าที่.....	61
11	เปรียบเทียบความคิดเห็นของครูและผู้บริหารที่มีต่อการจัดการศึกษานอกโรงเรียน สายสามัญ ด้านงานธุรการและการเงิน จำแนกตามตำแหน่งหน้าที่.....	63
12	เปรียบเทียบความคิดเห็นของครูและผู้บริหารที่มีต่อการจัดการศึกษานอกโรงเรียน สายสามัญ ด้านงานกิจการนักศึกษา จำแนกตามตำแหน่งหน้าที่.....	65
13	เปรียบเทียบความคิดเห็นของครูและผู้บริหารที่มีต่อการจัดการศึกษานอกโรงเรียน สายสามัญ ด้านงานอาคารสถานที่และวัสดุอุปกรณ์ จำแนกตามตำแหน่งหน้าที่...	67
14	เปรียบเทียบความคิดเห็นของครูและผู้บริหารที่มีต่อการจัดการศึกษานอกโรงเรียน สายสามัญเป็นรายด้าน จำแนกตามตำแหน่งหน้าที่.....	69
15	เปรียบเทียบความคิดเห็นของครูและผู้บริหารที่มีต่อการจัดการศึกษานอกโรงเรียน สายสามัญ ด้านงานวิชาการ จำแนกตามวุฒิการศึกษา.....	71
16	เปรียบเทียบความคิดเห็นของครูและผู้บริหารที่มีต่อการจัดการศึกษานอกโรงเรียน สายสามัญ ด้านงานบุคคล จำแนกตามวุฒิการศึกษา.....	73
17	เปรียบเทียบความคิดเห็นของครูและผู้บริหารที่มีต่อการจัดการศึกษานอกโรงเรียน สายสามัญ ด้านงานธุรการและการเงิน จำแนกตามวุฒิการศึกษา.....	75
18	เปรียบเทียบความคิดเห็นของครูและผู้บริหารที่มีต่อการจัดการศึกษานอกโรงเรียน สายสามัญ ด้านงานกิจการนักศึกษา จำแนกตามวุฒิการศึกษา.....	77

19	เปรียบเทียบความคิดเห็นของครูและผู้บริหารที่มีต่อการจัดการศึกษานอกโรงเรียน	
	สายสามัญ ด้านงานอาคารสถานที่และวัสดุอุปกรณ์ จำแนกตามวุฒิการศึกษา....	80
20	เปรียบเทียบความคิดเห็นของครูและผู้บริหารที่มีต่อการจัดการศึกษานอกโรงเรียน	
	สายสามัญเป็นรายด้าน จำแนกตามวุฒิการศึกษา.....	82
21	เปรียบเทียบความคิดเห็นของครูและผู้บริหารที่มีต่อการจัดการศึกษานอกโรงเรียน	
	สายสามัญ ด้านงานวิชาการ จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน.....	84
22	เปรียบเทียบความคิดเห็นของครูและผู้บริหารที่มีต่อการจัดการศึกษานอกโรงเรียน	
	สายสามัญ ด้านงานบุคคล จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน.....	86
23	เปรียบเทียบความคิดเห็นของครูและผู้บริหารที่มีต่อการจัดการศึกษานอกโรงเรียน	
	สายสามัญ ด้านงานธุรการและการเงิน จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน	88
24	เปรียบเทียบความคิดเห็นของครูและผู้บริหารที่มีต่อการจัดการศึกษานอกโรงเรียน	
	สายสามัญ ด้านงานกิจการนักศึกษา จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน..	90
25	เปรียบเทียบความคิดเห็นของครูและผู้บริหารที่มีต่อการจัดการศึกษานอกโรงเรียน	
	สายสามัญ ด้านงานอาคารสถานที่และวัสดุอุปกรณ์ จำแนกตามประสบการณ์	
	ในการปฏิบัติงาน.....	92
26	เปรียบเทียบความคิดเห็นของครูและผู้บริหารที่มีต่อการจัดการศึกษานอกโรงเรียน	
	สายสามัญเป็นรายด้าน จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน.....	94
27	เปรียบเทียบความคิดเห็นของครูและผู้บริหารที่มีต่อการจัดการศึกษานอกโรงเรียน	
	สายสามัญ ด้านงานวิชาการ จำแนกตามสถานภาพการสมรส.....	96
28	เปรียบเทียบความคิดเห็นของครูและผู้บริหารที่มีต่อการจัดการศึกษานอกโรงเรียน	
	สายสามัญด้านงานบุคคล จำแนกตามสถานภาพการสมรส.....	98
29	เปรียบเทียบความคิดเห็นของครูและผู้บริหารที่มีต่อการจัดการศึกษานอกโรงเรียน	
	สายสามัญ ด้านงานธุรการและการเงิน จำแนกตามสถานภาพสมรส.....	100

30	เปรียบเทียบความคิดเห็นของครูและผู้บริหารที่มีต่อการจัดการศึกษานอกโรงเรียน สายสามัญ ด้านงานกิจการนักศึกษา จำแนกตามสถานภาพสมรส.....	102
31	เปรียบเทียบความคิดเห็นของครูและผู้บริหารที่มีต่อการจัดการศึกษานอกโรงเรียน สายสามัญ ด้านงานอาคารสถานที่และวัสดุอุปกรณ์ จำแนกตามสถานภาพสมรส..	104
32	เปรียบเทียบความคิดเห็นของครูและผู้บริหารที่มีต่อการจัดการศึกษานอกโรงเรียน สายสามัญ เป็นรายด้าน จำแนกตามสถานภาพสมรส.....	106
33	ค่าความถี่และร้อยละความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาและข้อเสนอแนะของครูและผู้บริหาร ที่มีต่อการจัดการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ ด้านงานวิชาการ.....	107
34	ค่าความถี่และร้อยละความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาและข้อเสนอแนะของครูและผู้บริหาร ที่มีต่อการจัดการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ ด้านงานบุคคล.....	109
35	ค่าความถี่และร้อยละความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาและข้อเสนอแนะของครูและผู้บริหาร ที่มีต่อการจัดการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ ด้านงานธุรการและการเงิน...	110
36	ค่าความถี่และร้อยละความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาและข้อเสนอแนะของครูและผู้บริหาร ที่มีต่อการจัดการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ ด้านงานกิจการนักศึกษา.....	111
37	ค่าความถี่และร้อยละความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาและข้อเสนอแนะของครูและผู้บริหาร ที่มีต่อการจัดการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ ด้านงานอาคารสถานที่และวัสดุอุปกรณ์.....	112

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

การศึกษาเป็นการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานในการหาความรู้เพื่อการดำรงชีวิตเพิ่มเติมต่อไป ตลอดระยะเวลาที่ผ่านมา การดำเนินงานด้านประถมศึกษาต้องใช้งบประมาณจำนวนมาก การให้บริการทางการศึกษายังไม่บรรลุเป้าหมายอย่างเต็มที่ ทั้งนี้เพราะโรงเรียนประถมส่วนใหญ่ จัดการศึกษาเฉพาะกลุ่ม หรือเฉพาะเด็กในวัยเรียนเท่านั้น ส่วนประชาชนที่เป็นผู้ใหญ่ทำได้น้อยมาก การศึกษาในระบบโรงเรียน จึงดูเหมือนว่าเป็นเรื่องที่แยกตัวต่างหากออกไป โดยไม่เกี่ยวข้องกับชุมชนมากนัก (สุนทร โคตรบรรเทา. 2526 : 13-16)

ดังนั้น หากโรงเรียนประถมศึกษาสามารถนำเอาทรัพยากรที่มีอยู่ทั้งอาคารสถานที่ เครื่องมือ เครื่องใช้และบุคลากรมาจัดให้บริการทางการศึกษากับประชาชนในชุมชนแล้ว ย่อมช่วยพัฒนาประชาชนเหล่านี้ให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นได้โดยการจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับความต้องการของประชาชนทั้งในด้านวิชาชีพ และวิชาสามัญ (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. 2528 : 6)

การประถมศึกษาเป็นส่วนหนึ่งของการจัดการศึกษาตลอดชีวิตสำหรับประชาชนเป็นนโยบายหลักที่สำคัญของรัฐ ทั้งนี้เพื่อเป็นการพัฒนาและยกระดับคุณภาพทรัพยากรมนุษย์ให้มีความสามารถ มีคุณภาพชีวิตที่เหมาะสม และปรับศักยภาพของตนเองได้ทันกับการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีและสภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจและสังคมได้อย่างต่อเนื่อง (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. 2534 : 43) จากนโยบายหลักที่สำคัญกระทรวงศึกษาธิการจึงได้กำหนดไว้ในแผนพัฒนาการศึกษา การศาสนาและการวัฒนธรรม ระยะที่ 7 (พ.ศ. 2537 - 2539) ในด้านการจัดการศึกษาตลอดชีวิตไว้ คือ กำหนดให้สถานศึกษาต่าง ๆ เร่งรัดจัดการศึกษาทั้งในระบบและนอกระบบโรงเรียน โดยเน้นการประสานสัมพันธ์และสนับสนุน

ช่วยเหลือซึ่งกันและกันให้มากยิ่งขึ้น (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. 2533 : ภาคผนวก)

ในสภาพปัจจุบันประชาชนทั่วไปมีความสนใจสมัครเข้าศึกษาต่อในระดับต่าง ๆ เป็นจำนวนมาก โดยเฉพาะการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญประเภทชั้นเรียน ซึ่งตรงกับเป้าหมายของกรมการศึกษานอกโรงเรียนที่ได้กำหนดจำนวนผู้เรียนไว้มากถึง 1,025,310 คน (กรมการศึกษานอกโรงเรียน. 2534 : 64) แต่เนื่องจากกรมการศึกษานอกโรงเรียนมีข้อจำกัดทั้งในด้านบุคลากร อาคารสถานที่ วัสดุอุปกรณ์ และงบประมาณ จึงได้ขอความร่วมมือกับหน่วยงานราชการ องค์กรเอกชน รัฐวิสาหกิจ วัด สถานที่ต่าง ๆ โรงเรียนในสังกัดกรมสามัญศึกษา และโรงเรียนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ เพื่อดำเนินงานจัดการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญประเภทชั้นเรียนขึ้น (กรมการศึกษานอกโรงเรียน. 2531 : 1) วัดอุปประสงค์เพื่อเป็นการเปิดโอกาสทางการศึกษาสายสามัญให้แก่ประชาชนโดยทั่วไป ได้ยกระดับความรู้พื้นฐาน มีการพัฒนาคุณภาพชีวิตและการประกอบอาชีพมากขึ้น ส่งเสริมการจัดการศึกษาให้ผสมผสานต่อเนื่องกัน รวมทั้งเพื่อเป็นการระดมสรรพกำลังที่มีอยู่ในภาครัฐและเอกชนให้มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญให้กว้างขวางและทั่วถึงมากยิ่งขึ้น (กรมการศึกษานอกโรงเรียน. 2534 : 36)

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติเป็นหน่วยงานหนึ่งที่มีความสำคัญต่อการจัดการศึกษา เพราะมีสถานศึกษาในสังกัดอยู่เป็นจำนวนมากจึงได้กำหนดเป็นนโยบายและมอบหมายให้โรงเรียนในสังกัดได้เร่งระดมสรรพกำลังเพื่อการดำเนินงานจัดการศึกษานอกโรงเรียนในลักษณะต่าง ๆ ตลอดทั้งการจัดการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญในประเภทชั้นเรียน เพื่อเป็นการบริการชุมชนให้มากยิ่งขึ้น ด้วยเหตุนี้โรงเรียนประถมศึกษาในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานครซึ่งกระจายอยู่ทั่วไปในพื้นที่กรุงเทพมหานครหลายแห่งให้ความร่วมมือกับกรมการศึกษานอกโรงเรียนเพื่อดำเนินงานจัดการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญประเภทชั้นเรียน นอกเหนือจากการจัดการเรียนการสอนในเวลาเรียนตามปกติ

โรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาแห่งชาติวัดการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญประเภทชั้นเรียน โดยโรงเรียนผู้ใหญ่เพื่อให้ประชาชนที่ไม่ได้เรียนในโรงเรียนภาคปกติ

มีโอกาสเข้าศึกษาหาความรู้เพิ่มเติม ผู้ที่ได้รับประกาศนียบัตรการศึกษามีศักดิ์และสิทธิ์เท่ากับ ผู้ที่ได้รับประกาศนียบัตรจากโรงเรียนภาคปกติทุกประการ

โรงเรียนผู้ใหญ่วัดจตุรพักตรพิมานในโรงเรียนประถมศึกษาใช้อาคารสถานที่ อุปกรณ์และบุคลากรของ โรงเรียนนั้นมาใช้สอนนักศึกษาผู้ใหญ่ เปิดทำการสอนเวลา 17.00-21.00 น. ในระหว่างวัน จันทร์ถึงวันเสาร์ โดยกรมการศึกษานอกโรงเรียน กระทรวงศึกษาธิการช่วยเหลือค่าตอบแทน ครู วัสดุ และการนิเทศการศึกษา มีครูใหญ่ อาจารย์ใหญ่หรือผู้อำนวยการโรงเรียนประถมศึกษาภาคปกติเป็นครูใหญ่ บางโรงเรียนที่ครูใหญ่มีภาระมาก ครูคนใดคนหนึ่งได้รับมอบหมายเป็น ครูใหญ่แทน มีกรรมการคนหนึ่งเป็นผู้ช่วยทำงานด้านธุรการและการเงิน ส่วนครูผู้สอนส่วนใหญ่ เป็นผู้ที่ปฏิบัติหน้าที่อยู่ในโรงเรียนนั่นเอง ทั้งครูใหญ่ ครูธุรการและครูผู้สอนต้องเป็นผู้ผ่านการอบรมการดำเนินงานโรงเรียนผู้ใหญ่และการสอนผู้ใหญ่จากกรมการศึกษานอกโรงเรียน (พุทธชาติ ราชปรีชา. 2535 : 39-44)

การดำเนินงานจัดการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญของโรงเรียนประถมศึกษาในสังกัด สำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานครนับตั้งแต่เริ่มดำเนินการในปี พ.ศ. 2530 จนถึง ปัจจุบันนับว่าได้ดำเนินการจัดมาเป็นเวลานาน ประกอบกับยังไม่เคยมีการศึกษาวิจัยที่เป็นระบบ ชัดเจนเพื่อให้ทราบถึงสภาพที่แท้จริงในการดำเนินงานจัดการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ ดังกล่าว และเนื่องจากโรงเรียนประถมศึกษาซึ่งตามปกติมีภารกิจหลักในการจัดกิจกรรมการเรียน การสอนสำหรับเด็กในช่วงเวลาเช้า แต่ต้องมาดำเนินงานจัดการศึกษานอกโรงเรียนซึ่ง สำหรับผู้ใหญ่นอกเวลาปกติจึงอาจส่งผลโดยตรงต่อการปฏิบัติงานทั้งในด้านการบริหารและการจัดการเรียนการสอน เช่น ขาดความเข้าใจการปฏิบัติงานการจัดการศึกษานอกโรงเรียน การปฏิบัติงาน ในด้านงานวิชาการ ด้านงานบุคคล ด้านงานธุรการและการเงิน ด้านงานกิจการนักศึกษา ด้านงานอาคารสถานที่และวัสดุอุปกรณ์ เป็นต้น

ด้วยเหตุผลดังกล่าวมาแล้ว ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาความคิดเห็นของครูและผู้บริหาร โรงเรียนประถมศึกษาในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานครที่มีต่อการจัดการศึกษานอกโรงเรียนสามัญประเภทชั้นเรียน เพื่อจะได้ทราบสภาพที่แท้จริง รวมทั้งปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ ซึ่งจะ เป็นแนวทางในการส่งเสริมพัฒนาการและแก้ปัญหาการดำเนินงานจัดการศึกษานอกโรงเรียนสามัญประเภทชั้นเรียน ในโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษา กรุงเทพมหานครให้บรรลุเป้าหมายและมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของครูผู้สอนและผู้บริหารเกี่ยวกับการดำเนินการจัดการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญประเภทชั้นเรียน ในโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานประถมศึกษากรุงเทพมหานคร รวม 5 ด้าน คือ ด้านงานวิชาการ ด้านงานบุคคล ด้านงานกิจการนักศึกษา และด้านงานอาคารสถานที่และวัสดุอุปกรณ์
2. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูผู้สอนและบริหารเกี่ยวกับการดำเนินงานจัดการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญประเภทชั้นเรียนในโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานประถมศึกษากรุงเทพมหานคร ทั้ง 5 ด้าน โดยจำแนกตามตำแหน่งหน้าที่ วัตถุประสงค์ในการปฏิบัติงาน และสถานภาพการสมรส
3. เพื่อรวบรวมปัญหาและข้อเสนอแนะของครูผู้สอนและผู้บริหารที่เกี่ยวกับการดำเนินงานการจัดการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญประเภทชั้นเรียน ในโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

1. ทำให้ทราบถึงความคิดเห็นของครูผู้สอนและผู้บริหารที่เกี่ยวกับการดำเนินงานจัดการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญประเภทชั้นเรียน ในโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานประถมศึกษากรุงเทพมหานครตามความเป็นจริง ทั้งนี้เพื่อจะได้นำผลที่ได้ไปเป็นแนวทางในการพัฒนาปรับปรุงการดำเนินงานจัดการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญให้บรรลุเป้าหมายตรงตามวัตถุประสงค์และนโยบายของรัฐให้มากยิ่งขึ้น
2. ทำให้ทราบถึงสภาพปัญหา วิธีการแก้ปัญหา และข้อเสนอแนะของครูผู้สอนและผู้บริหารเกี่ยวกับการดำเนินงานเพื่อการจัดการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญประเภทชั้นเรียน ในโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร อันจะเป็นประโยชน์

ต่อผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร และผู้บริหาร
กรมการศึกษานอกโรงเรียน กระทรวงศึกษาธิการ ในการประสานความสัมพันธ์เพื่อการร่วมมือ
และการสนับสนุนช่วยเหลือในการดำเนินงานจัดการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ ให้มีประสิทธิภาพ
และประสิทธิผลสูงขึ้น

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ได้จำกัดขอบเขตด้านเนื้อหา ประชากร กลุ่มตัวอย่าง และตัวแปร
ที่ทำการศึกษา ดังต่อไปนี้

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา การวิจัยมุ่งศึกษาการดำเนินงานการจัดการศึกษานอก
โรงเรียนสายสามัญประเภทชั้นเรียนของโรงเรียนประถมศึกษาตามความคิดเห็นของครูผู้สอน
และผู้บริหารสำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร กระทรวงศึกษาธิการมี 5 ด้าน คือ
ด้านงานวิชาการ ด้านงานบุคคล ด้านงานธุรการและการเงิน ด้านงานกิจการนักศึกษา และ
ด้านงานอาคารสถานที่และวัสดุอุปกรณ์
2. ประชากร ประชากรสำหรับการวิจัยในครั้งนี้ ได้แก่ ครูผู้สอนและผู้บริหารโรงเรียน
ประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร ที่ดำเนินการจัดการศึกษานอก
โรงเรียนสายสามัญ รวม 10 แห่ง จำนวนผู้บริหาร 20 คน และครูผู้สอน 132 คน จำนวน
รวมทั้งสิ้น 152 คน
3. กลุ่มตัวอย่าง เนื่องจากกลุ่มประชากรที่ใช้ในการศึกษาวิจัยในครั้งนี้มีอยู่จำนวนน้อย
ผู้วิจัยจึงใช้กลุ่มประชากรทั้งหมดเป็นกลุ่มตัวอย่าง (ดังรายละเอียดปรากฏในบทที่ 3)
4. ตัวแปรที่ศึกษา

4.1 ตัวแปรต้น ได้แก่

4.1.1 ตำแหน่งหน้าที่

- 1) ผู้บริหาร
- 2) ครูผู้สอน

4.1.2 วุฒิการศึกษา

- 1) ต่ำกว่าปริญญาตรี
- 2) ปริญญาตรี

4.1.3 ประสบการณ์ในการปฏิบัติงานการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ

- 1) ต่ำกว่า 10 ปี
- 2) ตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป

4.1.4 สถานภาพการสมรส

- 1) โสด
- 2) สมรส

4.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ ความคิดเห็นของครูผู้สอนและผู้บริหารที่เกี่ยวกับการจัดการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญประเภทชั้นเรียน ในโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร รวม 5 ด้าน ดังนี้

- 4.2.1 ด้านงานวิชาการ
- 4.2.2 ด้านงานบุคคล
- 4.2.3 ด้านงานธุรการและการเงิน
- 4.2.4 ด้านงานกิจการนักศึกษา
- 4.2.5 ด้านงานอาคารสถานที่และวัสดุอุปกรณ์

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. ความคิดเห็น หมายถึง ความรู้สึกของบุคคลที่มีต่อบุคคลหรือสิ่งใดสิ่งหนึ่ง

ในสถานการณ์หนึ่งและสามารถถ่ายทอดออกมาในลักษณะของการบอกเล่าหรือการเขียนเป็นลายลักษณ์อักษรได้ ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้หมายความว่าความคิดเห็นของครูผู้สอนและครูผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร กระทรวงศึกษาธิการ ที่มีต่อการจัดดำเนินการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญประเภทชั้นเรียน

2. การดำเนินงานจัดการศึกษานอกโรงเรียน หมายถึง กระบวนการที่เกี่ยวข้องกับการจัดการบริหารงานการศึกษา เช่นเดียวกับการบริหารงานในระบบโรงเรียนภาคปกติ แต่เป็นการดำเนินงานจัดการเรียนการสอนนอกเวลาราชการ ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้หมายถึงการปฏิบัติงานในการจัดการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญประเภทชั้นเรียน ซึ่งดำเนินการจัดโดยโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร รวม 5 ด้าน ดังนี้

2.1 ด้านงานวิชาการ หมายถึง การปฏิบัติงานในการจัดการเรียนการสอนการจัดหาและใช้สื่อการสอน การจัดหาบุคลากรในการสอน การจัดตารางเรียนตารางสอน และการนิเทศการศึกษา เป็นต้น

2.2 ด้านงานบุคคล หมายถึง การปฏิบัติงานในด้านบุคลากร ครูผู้สอน การจัดบุคลากรเข้าปฏิบัติงาน และการพัฒนาบุคลากร

2.3 ด้านงานธุรการและการเงิน หมายถึง การปฏิบัติงานในด้านงานสนับสนุนงานวิชาการ ได้แก่ งานสารบรรณ งานทะเบียน งานประชาสัมพันธ์ งานการเงินและงบประมาณในการดำเนินการ

2.4 ด้านงานกิจการนักศึกษา หมายถึง การปฏิบัติงานในการดำเนินงานด้านต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการให้บริการกับนักศึกษา เช่น บริการงานแนะแนว งานกิจกรรมนักศึกษา งานบริการห้องสมุด กิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการกีฬาและนันทนาการ เป็นต้น

2.5 ด้านงานอาคารสถานที่และวัสดุอุปกรณ์ หมายถึง การปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับอาคาร สถานที่ ห้องเรียน รวมถึงวัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ ที่จำเป็นต้องใช้ในการดำเนินงานการจัดการศึกษานอกโรงเรียน

3. ผู้บริหาร หมายถึง หัวหน้าสถานศึกษาและผู้ช่วยหัวหน้าสถานศึกษา ได้แก่ ผู้อำนวยการ ผู้ช่วยผู้อำนวยการ อาจารย์ใหญ่ ผู้ช่วยอาจารย์ใหญ่ ครูใหญ่ และผู้ช่วยครูใหญ่ ซึ่งปฏิบัติงานเป็นผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร และปฏิบัติงานในตำแหน่งผู้บริหาร หรือผู้ช่วยผู้บริหารโรงเรียนผู้ใหญ่อังกัดกรมการศึกษานอกโรงเรียนกระทรวงศึกษาธิการ

4. ครูผู้สอน หมายถึง บุคลากรที่ปฏิบัติงานด้านการจัดการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญประเภทชั้นเรียนในโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร กระทรวงศึกษาธิการ และมาปฏิบัติงานในตำแหน่งครูผู้สอน โรงเรียนผู้ใหญ่อังกัดกรมการศึกษานอกโรงเรียนกระทรวงศึกษาธิการ

5. โรงเรียนประถมศึกษา หมายถึง โรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2535

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยต่าง ๆ ซึ่งจะได้นำเสนอเป็นลำดับดังนี้ คือ การบริหารงานการจัดการศึกษานอกโรงเรียน โรงเรียนประถมศึกษากับการจัดการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ การดำเนินงานการจัดการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ หลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ วิธีการเรียนการสอนตามหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ มีปัญหาและอุปสรรคในการจัดการเรียนการสอนการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง มีรายละเอียดดังนี้

การบริหารงานการจัดการศึกษานอกโรงเรียน

การบริหารการศึกษา หมายถึงการดำเนินงานทุกอย่างในสถาบันการศึกษา โรงเรียนหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา เพื่อให้บุคคลบรรลุวัตถุประสงค์ตรงตามเป้าหมายที่ตั้งไว้อย่างมีประสิทธิภาพและมีประสิทธิผล นอกจากนี้การบริหารงานการศึกษามีความหมายรวมถึงกิจกรรมต่าง ๆ ที่บุคคลหลายคนร่วมกันดำเนินงานเพื่อพัฒนาเด็ก เยาวชน ประชาชน หรือสมาชิกในสังคมทุก ๆ ด้าน เช่น ความสามารถ ทักษะ ทักษะ พฤติกรรม ค่านิยม หรือคุณธรรม ทั้งในด้านสังคม การเมือง และเศรษฐกิจ เพื่อให้บุคคลดังกล่าวเป็นสมาชิกที่ดี และมีประสิทธิภาพของสังคมโดยกระบวนการต่าง ๆ ทั้งที่เป็นแบบแผนและไม่เป็นแบบแผน ทั้งที่เป็นระบบและนอกระบบโรงเรียน (ภิญโญ สาร. 2523 : 1) สำหรับการบริหารงานโรงเรียนผู้ใหญ่นั้นจะเกี่ยวข้องกับการบริหารงานวิชาการ การบริหารงานบุคคล การบริหารงานธุรการและการเงิน การบริหารกิจการนักศึกษา และการบริหารความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน การบริหารงานการจัดการศึกษานอกโรงเรียน แบ่งออกเป็น 5 ด้าน คือ (พงษ์สุระ ผลบุญ. 2526 : 8-14)

1. การบริหารงานวิชาการ การบริหารงานวิชาการนับว่าเป็นหัวใจสำคัญของการดำเนินงานบริหารการศึกษานอกโรงเรียน เป็นงานที่จะต้องมีความรู้และความพร้อมในการ

ดำเนินงานอย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งนี้เพื่อให้เกิดผลดีต่อครู อาจารย์ นักเรียนและนักศึกษาให้มากที่สุด พวงรัตน์ วิเวกานนท์ (2526 : 13) ได้ให้ความเห็นว่า การบริหารงานวิชาการ หมายถึง การบริหารกิจกรรมทุกชนิดในโรงเรียนซึ่งเกี่ยวข้องกับการจัดมวลประสบการณ์ให้เด็ก และปรับปรุงการเรียนการสอนให้ได้ผลดีและมีประสิทธิภาพมากที่สุด สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2520 : 57) ได้กำหนดขอบเขตของการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนไว้ได้แก่ การจัดตารางสอน จัดทำบันทึกการสอน การจัดหาวัสดุอุปกรณ์การสอน การจัดมุมอ่านหนังสือในห้องเรียน การนิเทศการสอน การวัดและประเมินผลการจัดห้องวิชาการ การจัดห้องสมุด การจัดครูเข้าสอนวิชาต่าง ๆ การจัดครูประจำชั้น การจัดทำคู่มือครู การจัดทำโครงการสอนและการจัดทำปฏิทินการศึกษาของโรงเรียน เป็นต้น

2. การบริหารงานบุคคล หมายถึงการบริหารหรือการจัดการงานในด้านที่เกี่ยวกับตัวบุคคลผู้ปฏิบัติงานในองค์การใดองค์การหนึ่ง โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเลือกสรรผู้ที่มีความรู้ความสามารถเข้ามาทำงานให้มีจำนวนเพียงพอ เพื่อให้การใช้กำลังคนเกิดประโยชน์เต็มที่ เพื่อรักษากำลังแรงงาน บำรุงส่งเสริมสมรรถภาพและกำลังใจของผู้ปฏิบัติงาน เพื่อให้สามารถปฏิบัติงานได้ดีมีประสิทธิภาพ และบรรลุผลสำเร็จสมความมุ่งหมายขององค์การ (เสน่ห์ ผดุงญาติ. 2535: 9)

3. การบริหารงานธุรการและการเงิน งานธุรการเป็นงานที่อำนวยความสะดวกด้านต่าง ๆ ซึ่งขอบเขตของการบริหารงานธุรการคือ การทำทะเบียนนักเรียน บัญชีเรียกชื่อสมุดคำสั่ง สมุดประชุม สมุดนิเทศการศึกษา สมุดสถิตินักเรียน สมุดบันทึกการสอนครูประจำชั้น ทะเบียนวัสดุ ทะเบียนครุภัณฑ์ ทะเบียนโรงเรียน ทะเบียนกรรมการศึกษา บัญชีรายวันเงินสด บัญชีแยกประเภท บัญชีรับฝาก การรับ-ส่งหนังสือ การเก็บรักษาและการทำลายเอกสาร แบบพิมพ์ต่าง ๆ เช่น ใบลา ใบประกาศนียบัตร และงานสารบัญ

4. การบริหารงานกิจการนักศึกษา การจัดกิจการสำหรับนักเรียนหรือนักศึกษาในสถาบัน การศึกษามีวัตถุประสงค์เพื่อปลูกฝังให้นักเรียนเป็นผู้ที่มีคุณธรรม มีระเบียบวินัย มีความจงรักภักดีต่อชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และเลื่อมใสต่อการปกครองในระบอบประชาธิปไตย เป็นผู้ที่มีสุขภาพพละกำลังที่สมบูรณ์ทั้งร่างกายและจิตใจ กิจกรรมต่าง ๆ เกี่ยวกับนักศึกษาได้แก่ การ

ปฐมนิเทศ การแนะแนวการศึกษาและอาชีพ การบริการด้านสุขภาพอนามัย กิจกรรมที่เกี่ยวกับบำเพ็ญสาธารณประโยชน์ กิจกรรมการส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม และกิจกรรมที่เกี่ยวกับการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม เป็นต้น

5. การบริหารความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนและชุมชน เป็นการดูแลและดำเนินการจัดกิจกรรมระหว่างโรงเรียนกับชุมชน เช่น การเชิญวิทยากรจากชุมชนมาบรรยาย การประสานงานกับคณะกรรมการศึกษา การประชุมผู้ปกครอง การระดมทุนเพื่อพัฒนาโรงเรียน การพัฒนาชนบท การจัดห้องสมุดสำหรับประชาชน การจัดการศึกษานอกโรงเรียน การศึกษาผู้ใหญ่ การประสานงานกับหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง เป็นต้น

นอกจากนี้ อติสัย ชาดิกำแหง และกิตติ จรรย์ยานนท์ (2529 : 64 - 66) ได้กล่าวถึงงานบริหารโรงเรียนที่สำคัญนอกเหนือจากที่ได้กล่าวมาแล้วคือ การบริหารงานอาคารสถานที่ ทั้งนี้เป็นการจัดการเกี่ยวกับอาคารสถานที่ และการใช้ห้องเรียนที่มีอยู่ในสถานศึกษาให้เกิดประโยชน์อย่างมีประสิทธิภาพ เช่น มีความปลอดภัย จัดแบ่งเป็นสัดส่วน มีแสงสว่าง และระบายอากาศได้ดี ไม่มีกลิ่นเหม็นรบกวน ปราศจากฝุ่นละอองควันไฟ ใต้เท้ามีขนาดที่เหมาะสม มีความทนทาน สะดวกสบาย มีพื้นที่หรือขนาดห้องเหมาะสมกับจำนวนของผู้เรียน ตลอดจนวัสดุครุภัณฑ์ในโรงเรียน เป็นต้น

โรงเรียนประถมศึกษากับการจัดการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ

จากการที่รัฐบาลได้ให้ความสำคัญต่อการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ด้วยการเร่งรัดพัฒนาคุณภาพประชากรให้มีความสามารถในการปรับตัวเองให้ทันกับความเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อมในทุกด้าน โดยการจัดการศึกษาตลอดชีวิตทั้งในด้านปริมาณและคุณภาพ ด้วยการจัดให้มีการเชื่อมโยงระหว่างการศึกษาในระบบและนอกระบบโรงเรียนอย่างกว้างขวางนั้น กรมการศึกษานอกโรงเรียน กระทรวงศึกษาธิการ จึงได้กำหนดไว้เป็นหลักการในแผนพัฒนาการศึกษานอกโรงเรียน ฉบับที่ 7 (พ.ศ. 2525 - 2539) เพื่อการระดมสรรพกำลังในการจัดการศึกษานอกโรงเรียนไว้โดยถือเป็นหน้าที่ต่อสังคมของประชาชนทุกคน ทั้งองค์กรรัฐ และเอกชน

ตลอดจน องค์การสาธารณประโยชน์ต่าง ๆ จึงควรให้มีการระดมสรรพกำลัง โดยมีกรมการศึกษา
นอกโรงเรียนทำหน้าที่ประสานงานเพื่อจัดการศึกษานอกโรงเรียนในรูปแบบที่เหมาะสมกับ
ผู้รับบริการและศักยภาพของหน่วยงานนั้น ๆ นอกจากนี้กรมศึกษานอกโรงเรียนยังได้กำหนด
นโยบายการศึกษาขั้นพื้นฐานและต่อเนื่องในการเร่งขยายโอกาสและกระจายความเป็นธรรมในการ
ให้บริการการศึกษาขั้นพื้นฐานและการศึกษาต่อเนื่องที่มีคุณภาพแก่ประชาชน ที่อยู่นอกระบบโรงเรียน
ให้ทั่วถึง เพื่อเป็นพื้นฐานในการแสวงหาความรู้การดำรงชีวิต และการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม
ของประเทศ สนับสนุนให้สถานศึกษาหรือหน่วยงานทางการศึกษาในชุมชน มีส่วนร่วมรับผิดชอบการ
จัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน และการศึกษาต่อเนื่องในทุกระดับ โดยจัดส่งเสริมการศึกษาให้กับกลุ่ม
เป้าหมายโดยผสมผสานแนวทางระหว่างการศึกษาในระบบโรงเรียนกับการศึกษานอกระบบ
โรงเรียน และส่งเสริมให้หน่วยงานต่าง ๆ มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษานอกโรงเรียน โดย
แสวงหามาตรการที่เหมาะสมที่จะให้เป็นกิจกรรมร่วมกันในการจัดการศึกษาของชุมชน

ด้วยเหตุผลดังกล่าวนี้ ในปัจจุบันกรมศึกษานอกโรงเรียนจึงได้จัดดำเนินการ
ศึกษานอกโรงเรียนในหลายวิธีด้วยกัน เช่น กรมศึกษานอกโรงเรียนดำเนินงานเองโดยตรง
และกรมศึกษานอกโรงเรียนดำเนินการร่วมกับหน่วยงานอื่น เช่น ในการจัดการศึกษานอก
โรงเรียนสายสามัญร่วมกับสถานศึกษาในระบบโรงเรียนทั้งในส่วนของกรมสามัญศึกษา สำนักงาน
คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ กรมราชทัณฑ์ได้จัดการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ
และสายอาชีพให้กับผู้ต้องขัง นอกจากนี้ยังจัดโครงการขยายโอกาสทางการศึกษานอกโรงเรียน
ตามนโยบายของรัฐบาลให้แก่ทหารกองประจำการที่เรียนจบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มาแล้วให้
สามารถศึกษาต่อจนจบหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น (ม.3) ภายใน
ช่วงเวลาที่ผ่านมาเป็นทหารกองประจำการในกองทัพ

ในส่วนของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ได้ทำการปรับปรุงนโยบาย
ในการจัดการศึกษาเพื่อให้สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติมากขึ้น โดยการ
จัดให้โรงเรียนประถมศึกษาทุกแห่งมีกิจกรรมในลักษณะของโรงเรียนชุมชนทั้งนี้โดยไม่จำเป็น
จะต้องได้รับการจัดตั้งให้เป็นโรงเรียนชุมชนขึ้นเป็นการเฉพาะ (สำนักงานคณะกรรมการการ
ประถมศึกษาแห่งชาติ. 2526 : 26) จึงทำให้การจัดการศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษามี

ลักษณะที่เบ็ดเสร็จ ทั้งเป็นการผสมผสานระหว่างการศึกษาในระบบและนอกระบบโรงเรียน เข้าด้วยกัน

สนธิ ยี่รงค์ (2516 : 15) ได้ให้ความเห็นในเรื่องบทบาทของโรงเรียนประถมศึกษาไว้ว่า นอกจากโรงเรียนประถมศึกษาจะมีหน้าที่ในการให้การศึกษาแก่เด็กแล้ว โรงเรียนประถมศึกษาควรขยายการบริการด้านอื่น เช่น ห้องสมุด และจัดการศึกษาสำหรับผู้ใหญ่เพื่อเป็นการให้การศึกษาขั้นพื้นฐานและด้านอาชีพแก่ประชาชนด้วย

ส่วน เอกวิทย์ ณ ถลาง (2517 : 63) ได้ให้ความเห็นว่า ลักษณะการจัดการศึกษานอกระบบโรงเรียนของโรงเรียนประถมศึกษานั้นอาจกระทำได้ 3 ลักษณะคือ

1. ให้การศึกษาแบบเก็บตก ซึ่งการศึกษาแบบนี้ควรจัดให้กับผู้ไม่รู้หนังสือ หรือรู้หนังสือแบบกระท่อนกระแต่นให้เป็นผู้รู้หนังสือขึ้นมา
2. ให้การศึกษาแบบต่อเนื่อง เป็นการให้การศึกษาต่อจากฐานเดิมให้เรียนรู้มากขึ้น สามารถก้าวทันกับความเจริญของโลก ซึ่งอาจจะจัดในรูปของการอบรมในระยะสั้น
3. ให้ความรู้และทักษะในการประกอบอาชีพ ซึ่งหมายถึง การสอนและอบรมวิชาอาชีพต่าง ๆ

นอกจากนี้ ทองใบ แพบาม (2521 : 59) ได้กล่าวถึงบทบาทของโรงเรียนประถมศึกษาว่า ควรจะให้บริการแก่ประชาชนนอกเหนือจากการให้ศึกษาภาคบังคับแก่เด็กในโรงเรียน คือ ให้การศึกษาสำหรับผู้ใหญ่ในวัยทำงาน ได้แก่ การจัดการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ และการจัดกิจกรรมการศึกษาต่อเนื่อง

คว้น ขาวหนู (2529 : 12 - 17) กล่าวว่า โรงเรียนประถมศึกษาควรกระทำให้จุดมุ่งหมายของหลักสูตรปรากฏเป็นจริง และร่วมขจัดปัญหาในชุมชน โดยการร่วมกันพัฒนาในท้องถิ่นที่โรงเรียนตั้งอยู่ โรงเรียนประถมศึกษาจึงควรมีหน้าที่สำคัญ 3 ประการคือ สอนและอบรมนักเรียน สอนประชาชน และบริการชุมชน

การดำเนินงานการจัดการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ

1. ความเป็นมาของการจัดการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ โดยที่กระทรวง

ศึกษาธิการมีบทบาทหน้าที่โดยตรงในการจัดการศึกษารูปแบบต่าง ๆ เพื่อพัฒนาประชากรให้มีคุณภาพในทุก ๆ ด้าน ทั้งด้านความรู้ ประสบการณ์ บุคลิกภาพ คุณธรรมและจริยธรรม ตลอดจนสามารถนำความรู้ไปพัฒนางานอาชีพให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น กรมการศึกษานอกโรงเรียนเป็นส่วนหนึ่งในการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาประชากรที่อยู่นอกระบบโรงเรียน ดังแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 6 (พ.ศ. 2530 - 2534) ได้กำหนดงานการศึกษานอกโรงเรียนไว้ว่า "เพื่อขยายโอกาสทางการศึกษาแก่เด็กเยาวชน และผู้ใหญ่ นอกระบบโรงเรียนเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตให้ได้รับการศึกษาที่เป็นพื้นฐานต่อการดำรงชีวิต รู้จักคิดเป็น ทำเป็น แก้ปัญหาเป็น เห็นช่องทางในการประกอบอาชีพ สามารถทำงานเป็นกลุ่ม มีคุณธรรม ศีลธรรม ได้รับข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์ทันต่อเหตุการณ์มีโอกาสพัฒนาทักษะและวิชาชีพตามความจำเป็นสามารถพึ่งตนเองและดำรงชีวิตได้อย่างมีความสุข"

นอกจากนี้ กระทรวงศึกษาธิการยังได้ออกระเบียบว่าด้วยการจัดโรงเรียนผู้ใหญ่ (สายสามัญ) ฉบับที่ 3 พ.ศ. 2517 โดยกำหนดความมุ่งหมายของการจัดการศึกษาผู้ใหญ่สายสามัญ ไว้ดังนี้ "เพื่อให้พลเมืองที่มีอายุพ้นเกณฑ์บังคับ ตามพระราชบัญญัติประถมศึกษา ได้รับการศึกษาวิชาสามัญและวิชาชีพตามหลักสูตรของกระทรวงศึกษาธิการ ตลอดจนให้การศึกษอบรมวิชาความรู้ทั่ว ๆ ไปตามความต้องการและความสนใจของประชาชน" (กระทรวงศึกษาธิการ. 2522 : 37) ส่วนในการดำเนินงานการจัดโรงเรียนผู้ใหญ่ นั้น กระทรวงศึกษาธิการอนุญาตให้สถานศึกษาในสังกัดของกระทรวงดำเนินการจัดการศึกษาผู้ใหญ่ โดยร่วมมือกับกรมการศึกษานอกโรงเรียนตามความพร้อมของสถานศึกษาในแต่ละแห่ง

อย่างไรก็ตาม ในการจัดการศึกษาผู้ใหญ่สายสามัญก่อนปีการศึกษา 2530 นั้น กรมการศึกษานอกโรงเรียนได้แบ่งประเภทของการจัดการเรียนการสอนออกเป็น 3 ประเภทคือ การจัดการศึกษานอกโรงเรียนประเภทบุคคลภายนอก (ศบน.) ซึ่งมีหน่วยจัดตามโรงเรียนมัธยมศึกษาต่าง ๆ ในทุกจังหวัด การจัดการศึกษาประเภทชั้นเรียนจัดตามโรงเรียนผู้ใหญ่ และ

การจัดการศึกษาทางวิทยุและไปรษณีย์ (วปย.) ซึ่งจัดโดยศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนภาคและศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด การจัดการศึกษาผู้ใหญ่สายสามัญดังกล่าว แม้ว่าจะใช้หลักสูตรเดียวกันหรือคล้ายกัน แต่วิธีการจัดการศึกษาและการประสานกันของหลักสูตรในบางระดับ บางประเภทยังขาดความสัมพันธ์หรือร่วมกันได้ กรมการศึกษานอกโรงเรียนจึงได้ปรับปรุงหลักสูตรการจัดการศึกษาผู้ใหญ่สายสามัญขึ้นใหม่ เพื่อให้มีความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน และสามารถผสมผสานการเรียนระหว่างการศึกษานอกโรงเรียน และในระบบโรงเรียนเพื่อเป็นการเอื้ออำนวยความสะดวกให้ผู้เรียนสามารถเรียนได้ตามความเหมาะสมสอดคล้องกับสภาพ และความต้องการมากยิ่งขึ้น ซึ่งหลักสูตรนี้เรียกว่า "หลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2530" และ "หลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2530" โดยเริ่มใช้ตั้งแต่ปีการศึกษา 2530 เป็นต้นมา (กรมการศึกษานอกโรงเรียน. 2532 : 1-2) ส่วนในระดับประถมศึกษา นั้น กรมการศึกษานอกโรงเรียน ได้ประกาศใช้ "หลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียนระดับประถมศึกษา พุทธศักราช 2531" ตั้งแต่ปีการศึกษา 2533 ที่ผ่านมา (กรมการศึกษานอกโรงเรียน. 2533 : 3) ในการพัฒนาหลักสูตรดังกล่าวมุ่งส่งเสริมให้เกิดความสอดคล้องกันกับปรัชญาการศึกษาที่ว่า "การจัดการศึกษาต้องเป็นการจัดเพื่อชีวิตและสังคม" โดยการศึกษาที่จัดให้แก่นักศึกษาหรือผู้อยู่นอกระบบโรงเรียนนี้ ต้องเป็นส่วนหนึ่งของระบบสังคมเมื่อเรียนแล้วสามารถนำไปประยุกต์ใช้กับชีวิตประจำวันได้อย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด

2. วัตถุประสงค์ของการจัดการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ จากการที่รัฐบาลได้มีนโยบายในการพัฒนาและยกระดับคุณภาพทรัพยากรมนุษย์ให้มีขีดความสามารถและมีคุณภาพชีวิต ทั้งนี้เพื่อเป็นการสนับสนุนการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม รัฐบาลจึงมอบหมายให้กระทรวงศึกษาธิการ โดยกรมการศึกษานอกโรงเรียน ดำเนินการจัดการเรียนการสอนการศึกษาผู้ใหญ่สายสามัญ เพื่อเป็นการเปิดโอกาสทางการศึกษาให้ประชาชนที่พลาดโอกาสทางการศึกษาในระบบโรงเรียนโดยใช้สิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ ที่มีอยู่แล้วในระบบโรงเรียนสถานประกอบการและแหล่งชุมชนต่าง ๆ ให้เกิดประโยชน์สูงสุด โดยมีวัตถุประสงค์ดังนี้ (กรมการศึกษานอกโรงเรียน. 2534 : 36)

- 2.1 เพื่อเปิดโอกาสทางการศึกษาสายสามัญให้แก่ประชาชนโดยทั่วไป ทั้งในประเทศและต่างประเทศ
- 2.2 เพื่อยกระดับความรู้พื้นฐานของประชาชนในการพัฒนาคุณภาพชีวิตและการประกอบอาชีพ
- 2.3 เพื่อส่งเสริมการจัดการศึกษานอกโรงเรียนได้ผสมผสานต่อเนื่องกันระหว่างในระบบและนอกระบบโรงเรียน
- 2.4 เพื่อระดมสรรพกำลังภาครัฐและเอกชนให้มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ

3. การดำเนินงานการจัดการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ กรมการศึกษานอกโรงเรียนด้วยความร่วมมือจากสถานศึกษาในสังคมต่าง ๆ ทั้งสำนักงานการประถมศึกษาแห่งชาติ กรมสามัญศึกษา หรือสถานที่ของหน่วยงานราชการ องค์การ รัฐวิสาหกิจ วัด ตลอดจนสถานที่ต่าง ๆ เพื่อการจัดตั้ง "โรงเรียนผู้ใหญ่" ขึ้นภายในระเบียบของกรมการศึกษานอกโรงเรียน ที่ว่าด้วยการดำเนินงานโรงเรียนผู้ใหญ่ พ.ศ. 2534 ทั้งนี้ต้องอยู่ในหลักเกณฑ์ดังนี้

- 3.1 เป็นสถานที่เหมาะสมและปลอดภัย
- 3.2 มีอุปกรณ์การเรียนการสอนเพียงพอสำหรับหลักสูตรที่เปิดสอน
- 3.3 มีผู้สอนที่ชำนาญการสอนในวิชานั้น ๆ
- 3.4 มีจำนวนนักศึกษาไม่น้อยกว่า 50 คน

สำหรับการจัดตั้งโรงเรียนผู้ใหญ่ให้เสนอต่อกรมการศึกษานอกโรงเรียน ล่วงหน้า ไม่น้อยกว่า 2 เดือน ส่วนเวลาทำการสอนให้อยู่ในระหว่างเวลา 8.30 น. ถึงเวลา 22.00 น. และแบ่งภาคเรียนออกเป็น 2 ภาคการศึกษา คือ

ภาคเรียนที่หนึ่ง	วันเปิดภาคเรียน	วันที่ 16 พฤษภาคม
	วันปิดภาคเรียน	วันที่ 11 ตุลาคม
ภาคเรียนที่สอง	วันเปิดภาคเรียน	วันที่ 1 พฤศจิกายน
	วันปิดภาคเรียน	วันที่ 1 เมษายน

ส่วนสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษาอาจเปิดทำการสอนภาคเรียนฤดูร้อนได้ตั้งแต่วันที่ 1-30 เมษายน นอกจากนี้กรมการศึกษานอกโรงเรียนยังได้กำหนดคุณสมบัติของบุคลากรโรงเรียนผู้ใหญ่ไว้ดังนี้

1. มีคุณสมบัติทั่วไปตามมาตรา 23 แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครู พ.ศ. 2523
 2. ครูใหญ่ หรืออาจารย์ใหญ่ หรือผู้อำนวยการ ต้องเป็นหัวหน้าสถานศึกษาของโรงเรียนภาคปกติ หรือหัวหน้าหน่วยงานที่โรงเรียนผู้ใหญ่ตั้งอยู่ หรือผู้ที่หัวหน้าสถานศึกษาหรือหัวหน้าหน่วยงานมอบหมาย หรือได้รับคำยินยอมจากเจ้าของกิจการ ในกรณีที่เป็นโรงเรียนผู้ใหญ่ที่เอกชนขอจัดตั้ง
 3. ผู้ช่วยครูหรือผู้ช่วยอาจารย์ใหญ่ หรือผู้ช่วยผู้อำนวยการต้องมีคุณสมบัติดังนี้
 - 3.1 เป็นข้าราชการที่ดำรงตำแหน่งระดับ 5 หรือเทียบเท่าขึ้นไป
 - 3.2 มีวุฒิระดับอนุปริญญา หรือเทียบเท่าขึ้นไป
 4. ครูหรืออาจารย์หรือผู้สอนต้องมีวุฒิดังนี้
 - 4.1 ระดับประถมศึกษาต้องมีวุฒิ ป.กศ. เทียบเท่าขึ้นไป
 - 4.2 ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ต้องมีวุฒิ ป.กศ. หรือเทียบเท่าขึ้นไป
 - 4.3 ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ต้องมีวุฒิปริญญาตรีหรือเทียบเท่าขึ้นไป
 5. เจ้าหน้าที่ธุรการ การเงิน บัญชี และพัสดุ ต้องเป็นข้าราชการระดับ 2 หรือเทียบเท่าขึ้นไป
 6. เจ้าหน้าที่ทะเบียนวัดผล ต้องมีวุฒิระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่าขึ้นไป
 7. ครูหรืออาจารย์บรรณารักษ์ต้องเป็นผู้ทำหน้าที่บรรณารักษ์ห้องสมุดของโรงเรียนในภาคปกติ หรือเป็นผู้ที่มีความรู้ในวิชาบรรณารักษ์
 8. ครูหรืออาจารย์แนะแนว ต้องมีวุฒิปริญญาตรีหรือเทียบเท่าขึ้นไป
 9. นักการภารโรง ต้องมีความรู้ไม่ต่ำกว่าประถมศึกษาปีที่ 4 หรือเทียบเท่า
- ทั้งนี้บุคลากรตามข้อ 1, 2, 3, 4, 5, 6 และ 7 ต้องเป็นผู้ผ่านการอบรมโดยได้รับวุฒิบัตรตามหลักสูตรของกรมการศึกษานอกโรงเรียน (กรมการศึกษานอกโรงเรียน.

หลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ

ในปัจจุบันหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญของกรมการศึกษานอกโรงเรียน แบ่งออกเป็น 3 ระดับคือ

1. หลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียนระดับประถมศึกษา พุทธศักราช 2531

กรมการศึกษานอกโรงเรียนได้พัฒนาหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียนระดับประถมศึกษา พุทธศักราช 2531 ในลักษณะที่ให้ผู้เรียนได้เรียนเป็นกลุ่มสภาพหรือวิชา ซึ่งได้แก่กลุ่มสภาพประสบการณ์พื้นฐาน (บังคับ) และกลุ่มสภาพประสบการณ์เสริม (เลือก) จุดประสงค์สำคัญเพื่อให้ผู้เรียนสามารถเลือกเรียนในกลุ่มสภาพหรือวิชาต่าง ๆ ให้สอดคล้องกับสภาพปัญหา สภาพความเป็นอยู่พื้นฐาน ประสบการณ์ ความสามารถ และความสนใจของผู้เรียน เจตนาารมณ์ของหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียนระดับประถมศึกษา พุทธศักราช 2531 มุ่งให้ผู้เรียนสามารถนำความรู้ ทักษะ และเจตคติที่ดี ไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของตนเองครอบครัว และสังคมให้ดียิ่งขึ้น หลักสูตรนี้เป็นหลักสูตรเพื่อชีวิตและสังคม ไม่ได้มุ่งเน้นความรู้เพื่อการเรียนต่อในระดับที่สูงขึ้น แต่ก็ไม่ได้ปิดกั้นสำหรับผู้ที่มีความประสงค์ดังกล่าว

1.1 สาระสำคัญของหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียนระดับประถมศึกษา

พุทธศักราช 2531

หลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียนระดับประถมศึกษา พุทธศักราช 2531 เป็นการศึกษาที่มุ่งให้ผู้เรียนมีความรู้ ความสามารถขั้นพื้นฐาน และให้คงสภาพการอ่านออก เขียนได้ คิดคำนวณได้ มีเจตคติที่ดีต่อการประกอบอาชีพ เพื่อพัฒนาอาชีพให้เหมาะสมกับสภาพเศรษฐกิจของตนเอง และสังคมดำรงตนเป็นพลเมืองดีในระบอบการปกครองประชาธิปไตยโดยมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข (กรมการศึกษานอกโรงเรียน 2532 : 1-11) สาระสำคัญของหลักสูตร มีดังต่อไปนี้

1.2 หลักการ หลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียนระดับประถมศึกษา พุทธศักราช 2531 มีหลักการสำคัญดังนี้

1.2.1 เป็นการศึกษาที่จัดขึ้นเพื่อให้ผู้เรียนได้ศึกษาหาความรู้เพิ่มเติม ซึ่งจะใช้เป็นพื้นฐานให้มองเห็นช่องทางในการประกอบอาชีพ ตามความสามารถและความสนใจ ตลอดจน รู้จักหาข้อมูลที่เกี่ยวข้องมาใช้ในการประกอบการตัดสินใจเลือกงานอาชีพ หรือ เพื่อปรับปรุงและส่งเสริมอาชีพที่ทำอยู่แล้วให้ดียิ่งขึ้น

1.2.2 เป็นการศึกษาที่มุ่งให้ผู้เรียนนำประสบการณ์ที่ได้รับไปใช้ให้เป็นประโยชน์ในการดำรงชีวิตในปัจจุบันและอนาคต อีกทั้งเป็นพื้นฐานสำหรับปรับปรุงการดำรงชีวิตของตนให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงทางสังคม สิ่งแวดล้อมและวิทยาการใหม่ ๆ

1.2. 3 เป็นการศึกษาที่มุ่งสร้างความเป็นเอกภาพของชาติโดยส่วนรวมเป็นหลักและให้สอดคล้องกับสภาพการแก้ปัญหาและความต้องการของท้องถิ่นด้วย

1.2. 4 เป็นการศึกษาที่มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้เป็นพลเมืองดี อันจะเป็นแนวทางในการพัฒนาประเทศ

1.3 จุดมุ่งหมาย ของหลักสูตรมีดังนี้

1.3.1 ให้มีความรู้ ความสามารถ และมีทักษะที่เป็นพื้นฐานในการศึกษาเพิ่มเติม และเป็นแนวทางในการประกอบอาชีพ รวมทั้งแก้ปัญหาในชีวิตประจำวันได้

1.3.2 ให้รู้จักคิด รู้จักแก้ปัญหา โดยคำนึงถึงกระบวนการคิดเป็น ซึ่งมีองค์ประกอบอย่างน้อย 3 ประการ คือ ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับตนเอง ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับสังคม สิ่งแวดล้อม และข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับวิชาการ

1.3.3 ให้เข้าใจปัญหาพื้นฐานทางการศึกษา เศรษฐกิจ และสังคมของประเทศ เพื่อให้รู้จักพิจารณาและตัดสินใจอย่างมีเหตุผล

1.3.4 ให้เห็นคุณค่าและดำรงไว้ซึ่งชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และศิลปวัฒนธรรมอันดีงาม

1.3.5 ให้เห็นคุณค่าของภาษาไทยซึ่งเป็นภาษาประจำชาติ และให้มีทักษะในการใช้ภาษาไทยได้ดี

1.3.6 ให้เป็นพลเมืองดี มีคุณธรรม จริยธรรม รู้จักสิทธิและหน้าที่ของพลเมืองในระบอบการปกครองแบบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข ตลอดจนมีความรับผิดชอบต่อตนเอง ครอบครัว และสังคม

1.3.7 ให้มีเจตคติที่ดีต่อสังคม มีความขยัน อดทน ประหยัด รู้จักสงวนทรัพยากรธรรมชาติ และบำรุงรักษาสาธารณสมบัติให้เกิดประโยชน์ทั้งในปัจจุบันและอนาคต

1.4 ประโยชน์ของหลักสูตร

1.4.1 ผู้เรียนได้ใช้ประสบการณ์ที่ตนเองมีอยู่ทั้งสายสามัญ สายอาชีพ มาเทียบโอนผลการเรียน ได้ตามเกณฑ์ที่กรมกำหนด ช่วยทำให้ผู้เรียนมีความภูมิใจในประสบการณ์ของตนเอง ใฝ่ใจศึกษา อย่างกระตือรือร้น เป็นประโยชน์ที่จะได้นำความรู้ไปใช้ได้จริง ยังมีประสบการณ์มากก็สามารถเรียนจบได้เร็ว ซึ่งตรงกับจุดประสงค์ของผู้เรียนในวัยผู้ใหญ่ที่ต้องการใช้เวลาเรียนอย่างรวดเร็ว

1.4.2 ผู้เรียนได้เรียนจากสภาพที่เป็นจริงในสังคม และเกี่ยวข้องกับความเป็นอยู่ในชีวิตจริงของเขา และสามารถนำแนวคิดและกระบวนการเรียนรู้ที่ได้รับไปใช้วางแผนการดำเนินชีวิตในอนาคตอีกด้วย

1.4.3 ผู้เรียนเลือกวิธีเรียนได้หลายวิธีในแต่ละภาคเรียน และเลือกวิธีเรียนให้สอดคล้อง กับความถนัดแต่ละกลุ่มสภาพวิชาได้ ซึ่งอาจเรียนไปด้วยและทำงานไปด้วย

1.4.4 ผู้เรียนมีโอกาสวางแนวทางที่จะพัฒนาอาชีพให้เหมาะสมกับสภาพของตน ส่งผลให้เศรษฐกิจของผู้เรียนเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดี

1.5 โครงสร้างของหลักสูตร

หลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียนระดับประถมศึกษา พ.ศ. 2531 เป็นหลักสูตรเน้นการศึกษาเพื่อชีวิตและสังคม โดยจัดเป็นกลุ่มสภาพประสบการณ์ ซึ่งแบ่งออกเป็น กลุ่มสภาพประสบการณ์พื้นฐาน (บังคับ) 190 คน สภาพ และกลุ่มสภาพประสบการณ์เสริม (เลือก)

ไม่น้อยกว่า 60 สภาฯ รวมทั้งสิ้น 250 สภาฯ โดยใช้เวลาเรียนไม่น้อยกว่า 500 ชั่วโมง (ใช้เวลาเรียน 2 ชั่วโมง/สภาฯ) ยกเว้นกรณีที่มีการเทียบโอนซึ่งสามารถจบได้ก่อนกำหนด

1.5.1 กลุ่มสภาฯประสบการณ์พื้นฐาน (บังคับ) จำนวน 190 สภาฯ แบ่งออกเป็น 4 กลุ่มสภาฯดังนี้

- 1) สภาฯประสบการณ์พื้นฐาน 1 จำนวน 100 สภาฯ ประกอบด้วย วิชาส่งเสริม คุณภาพชีวิต วิชาอาชีพ ทักษะภาษาไทย และทักษะคณิตศาสตร์
- 2) สภาฯประสบการณ์พื้นฐาน 2 จำนวน 50 สภาฯ ประกอบด้วย วิชาส่งเสริม คุณภาพชีวิต ทักษะภาษาไทย และทักษะคณิตศาสตร์
- 3) สภาฯประสบการณ์พื้นฐาน 3 จำนวน 30 สภาฯ ประกอบด้วย วิชาอาชีพท้องถิ่น ทักษะภาษาไทย และทักษะคณิตศาสตร์
- 4) สภาฯประสบการณ์พื้นฐาน 4 จำนวน 10 สภาฯ เป็นวิชา ว่าด้วยกิจกรรมพบกลุ่ม

1.5.2 กลุ่มสภาฯประสบการณ์เสริม (เลือก) จำนวน 480 สภาฯ ให้เลือกจาก 5 วิชา ซึ่งได้แก่

- 1) ภาษาไทย จำนวน 20 สภาฯ
- 2) คณิตศาสตร์ จำนวน 20 สภาฯ
- 3) ส่งเสริมคุณภาพชีวิต จำนวน 100 สภาฯ (จาก 5 ภาค ภูมิศาสตร์ ภาคละ 20 สภาฯ เลือกเรียนได้ 1 ภาค) คือ ภาคเหนือ ภาคกลาง ภาคตะวันออก ภาคตะวันออกเฉียงเหนือและภาคใต้
- 4) ภาษาดังประเทศ เลือกเรียนจำนวน 20 หรือ 40 สภาฯ เพียง 1 ภาษา คือ ภาษาฝรั่งเศส เยอรมัน ญี่ปุ่น อาหรับ บาลี จีน และภาษาอังกฤษ
- 5) อาชีพ (ทักษะ) จำนวน 30, 60 สภาฯ (เลือกเรียน หรือเทียบโอนผลการเรียนตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดให้ได้ไม่น้อยกว่า 30 หรือ 60 สภาฯ

2. หลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2530

หลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น เป็นหลักสูตรต่อเนื่องจากหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียนระดับประถมศึกษา การศึกษาระดับนี้มุ่งที่จะส่งเสริมให้ผู้ที่ต้องการศึกษาแต่พลาดโอกาสที่จะศึกษาต่อในระบบโรงเรียน ได้มีโอกาสศึกษาหาความรู้ ฝึกทักษะและปลูกฝังเจตคติที่จำเป็นในการดำรงชีวิต และการประกอบอาชีพได้เท่าเทียมกับผู้อื่น สามารถปฏิบัติตนให้ดำรงอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุขตามสมควรแก่ศักยภาพ หลักสูตรนี้มีความสอดคล้องกับหลักสูตรระดับเดียวกันในระบบโรงเรียน และมีความยืดหยุ่นพอเพียงที่จะให้ผู้เรียนเลือกเรียนได้ตามความสามารถ ความถนัด ความสนใจ และความต้องการของตน

2.1 หลักการ หลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น
มีหลักการสำคัญดังนี้

2.1.1 เป็นการศึกษาที่จัดขึ้นเพื่อให้ผู้เรียนได้ศึกษาหาความรู้เพิ่มเติม อันเป็นพื้นฐานให้เห็นช่องทางสำหรับประกอบอาชีพตามความสามารถ ความสนใจ และความถนัด ตลอดจนรู้จักหาข้อมูลที่เกี่ยวข้องในการที่จะใช้ประกอบการตัดสินใจเลือกงานอาชีพ หรือเพื่อปรับปรุงและส่งเสริมอาชีพที่ทำอยู่แล้วให้ดีขึ้น

2.1.2 เป็นการศึกษาที่มุ่งให้ผู้เรียนนำประสบการณ์ที่ได้จากการเรียนไปใช้เป็นประโยชน์ในการแก้ปัญหาชีวิตประจำวันและเป็นพื้นฐานสำหรับปรับปรุงการดำรงชีวิตของตนให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงทางสังคม สิ่งแวดล้อม และวิทยาการใหม่ ๆ

2.1.3 เป็นการศึกษาที่มุ่งสร้างความเป็นเอกภาพของชาติ สอดคล้องกับสภาพการแก้ปัญหาและความต้องการของบุคคล

2.1.4 เป็นการศึกษาที่มุ่งให้ผู้เรียนพัฒนาบุคลิกภาพในด้านจริยธรรม วัฒนธรรม ค่านิยม เจตคติ และพฤติกรรม และแนวทางอันจะเป็นการช่วยพัฒนาประเทศ

2.1.5 เป็นการศึกษาที่จัดให้ประสานสัมพันธ์กันทั้งในระบบโรงเรียนและนอกระบบโรงเรียน

2.2 จุดมุ่งหมาย หลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น มีจุดมุ่งหมายเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ ดังนี้

2.2.1 รู้จักคิด รู้จักแก้ปัญหา โดยคำนึงถึงกระบวนการคิด ซึ่งมีองค์ประกอบอย่างน้อย 3 ประการ คือ ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับตัวเอง สังคม สิ่งแวดล้อมและวิชาการ

2.2.2 มีความรู้และทักษะเพียงพอแก่การประกอบอาชีพ การศึกษาเพิ่มเติม และการ ดำเนินชีวิต

2.2.3 เห็นคุณค่าและธำรงไว้ซึ่งชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และวัฒนธรรมอันดีงาม

2.2.4 เข้าใจปัญหาการเมือง เศรษฐกิจ และสังคมของประเทศ รู้จักพิจารณาและตัดสินใจอย่างมีเหตุผล

2.2.5 เป็นพลเมืองดี มีศีลธรรม มีระเบียบวินัย รู้จักสิทธิและหน้าที่ของพลเมืองในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข ตลอดจนความรับผิดชอบต่อตนเอง ครอบครัว และสังคม

2.2.6 มีเจตคติที่ดีต่อสัมมาชีพ ฝึกให้ขยันอดทนและประหยัด ตลอดจนรู้จักสงวนบำรุงรักษาสาธารณสมบัติ และทรัพยากรธรรมชาติให้เกิดประโยชน์ทั้งในปัจจุบันและอนาคต

2.3 โครงสร้างหลักสูตร หลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น พ.ศ. 2530 ได้กำหนด เกณฑ์ในการจบหลักสูตรไว้ คือต้องเรียนหมวดวิชาบังคับ 4 หมวดวิชา หมวดวิชาเลือก 3 หมวดวิชารวมทั้งสิ้น 7 หมวดวิชา

2.3.1 หมวดวิชาบังคับ 4 หมวดวิชา หมวดวิชาภาษาไทย ส่งเสริมคุณภาพชีวิตคณิตศาสตร์ และหมวดวิชาอาชีพ

2.3.2 หมวดวิชาเลือก เลือก 3 หมวดวิชาจาก 6 หมวดวิชา ดังนี้ หมวดวิชาภาษาไทย คณิตศาสตร์ ส่งเสริมคุณภาพชีวิต ภาษต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) วิชาวิทยาศาสตร์ และหมวดวิชาอาชีพ

นอกจากนี้ผู้เรียนยังต้องเข้าร่วมกิจกรรมพบกลุ่มตามที่กรมการศึกษานอกโรงเรียนกำหนดไว้อีกด้วยจึงจะจบตามเกณฑ์ของหลักสูตรโดยสมบูรณ์

3. หลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2530

3.1 หลักการ ของหลักสูตรมีดังนี้

3.1.1 เป็นหลักสูตรหลังหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้นซึ่งให้การศึกษาทั่วไป และพื้นฐานวิชาอาชีพอย่างกว้าง ๆ มาแล้ว สำหรับมัธยมศึกษาตอนปลาย เน้นการเลือกกลุ่มวิชาตามความถนัด ความสามารถ และความสนใจ เพื่อผู้เรียนจะยึดเป็นอาชีพต่อไป

3.1.2 เป็นหลักสูตรที่มุ่งฝึกผู้เรียนให้มีความรู้ ความชำนาญที่สามารถนำไปใช้ปฏิบัติและประกอบอาชีพได้จริง หรือเพื่อหาความรู้เพิ่มเติม หรือเป็นพื้นฐานสำหรับศึกษาต่อในระดับสูงขึ้น

3.1.3 เป็นหลักสูตรที่มุ่งให้ผู้เรียนใฝ่ใจแสวงหา ความรู้ ความจริง เพื่อให้เกิดความงอกงามทางสติปัญญา ความสำนึก และความซาบซึ้งในคุณค่าของธรรมชาติ ศิลปะ วัฒนธรรม และงานสร้างสรรค์ของมนุษย์

3.1.4 เป็นหลักสูตรที่มุ่งหมายปลูกฝังคุณธรรมและความกล้าทางจริยธรรม ทั้งนี้ให้เน้นการประพฤติปฏิบัติเป็นสำคัญ

3.1.5 เป็นหลักสูตรที่มุ่งเน้นการผสมผสานความรู้กับการปฏิบัติให้สอดคล้องกับภาวะเศรษฐกิจสังคม และการปกครองตามระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข

3.1.6. เป็นหลักสูตรที่มุ่งเน้นการผสมผสานความรู้กับการปฏิบัติให้สอดคล้องกับภาวะเศรษฐกิจสังคม และการปกครองตามระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข

3.1.7 เป็นหลักสูตรที่สนับสนุนให้ผู้เรียนร่วมมือกันใช้ความรู้ ความสามารถ เพื่อการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมและการพัฒนาสังคม

3.1.8. เป็นหลักสูตรที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้สามารถศึกษาหาความรู้และทักษะจากแหล่งวิทยาการ สถานประกอบการ และสถานประกอบอาชีพอิสระ

3.2 จุดมุ่งหมาย ของหลักสูตรมีดังนี้

3.2.1 เพื่อให้รู้จักดำรงชีวิตบนพื้นฐานแห่งคุณธรรม ไม่เบียดเบียนผู้อื่น มีความซื่อสัตย์สุจริต และยุติธรรม มีระเบียบวินัย มีน้ำใจเป็นนักกีฬา มีสุขภาพสมบูรณ์ทั้งทางร่างกายและจิตใจ มีความรับผิดชอบต่องาน ครอบครัว ท้องถิ่น และประเทศชาติ

3.2.2 เพื่อให้รู้จักวิธีการเรียนรู้ คิดเป็น ทำเป็น รู้จักแก้ปัญหา มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีนิสัยใฝ่หาความรู้และทักษะอยู่เสมอ รักการทำงาน สามารถทำงานเป็นหมู่คณะ มีความขยันหมั่นเพียรอดทนและรู้จักประหยัด

3.2.3 เพื่อให้มีความรู้ ทักษะในวิชาอาชีพเพียงพอแก่การดำเนินชีวิต มีเจตคติที่ดีต่ออาชีพรู้ช่องทางในการประกอบสัมมาชีพที่เหมาะสมกับตน เพื่อสร้างสรรค์ความเจริญต่อท้องถิ่นและประเทศชาติ

3.2.4 เพื่อให้มีความรู้ ความเข้าใจ และเห็นคุณค่าในวิทยาการ ศิลปะ วัฒนธรรม ธรรมชาติ รู้จักใช้และอนุรักษ์ทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม

3.2.5. เพื่อให้รู้จักเคารพสิทธิ เสรีภาพของผู้อื่น รู้จักหน้าที่ของตนเองและผู้อื่น รู้จักใช้สิทธิเสรีภาพของตนในทางสร้างสรรค์บนรากฐานแห่งกฎหมาย จริยธรรม และศาสนา

3.2.6 เพื่อให้มีความสำนึกในการเป็นคนไทยร่วมกัน เสียสละเพื่อส่วนรวม มีความรักชาติ รักประชาธิปไตย รู้จักใช้สติและปัญญาในการดำรงรักษาไว้ซึ่งความมั่นคงของชาติ ศาสนาพระมหากษัตริย์

3.2.7 เพื่อให้เข้าใจพื้นฐานและปัญหาการเมือง เศรษฐกิจ และสังคมของประเทศ และของโลกปัจจุบัน มีความสำนึกในการเป็นส่วนหนึ่งของมนุษยชาติ รู้จักแก้ปัญหา และข้อขัดแย้งด้วยวิธีการแห่งปัญญาและสันติวิธี

3.3 โครงสร้างของหลักสูตร หลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย พ.ศ. 2530 ได้กำหนดเกณฑ์ในการจบหลักสูตรไว้คือ

3.3.1 หมวดวิชาบังคับ ได้แก่ หมวดวิชาภาษาไทย 1 สังคมศึกษา 1
พลานามัย วิชา

วิทยาศาสตร์ 1 และหมวดวิชาวิทยาศาสตร์ 2 มีค่าหมวดวิชาละ 6 หน่วยการเรียนรู้ส่วนหมวดวิชาพื้นฐานวิชาอาชีพคือ ช่างอุตสาหกรรม เกษตรกรรม คหกรรม พาณิชยกรรม ศิลปหัตถกรรมและศิลปกรรม แต่สาขาวิชาชีพมีค่าหมวดวิชาละ 12 หน่วยการเรียนรู้

3.3.2 หมวดวิชาเลือก ได้แก่ หมวดวิชาภาษาไทย 2 สังคมศึกษา 2 วิทยาศาสตร์ 3 คณิตศาสตร์ และหมวดวิชาภาษาต่างประเทศ ได้แก่ ภาษาอังกฤษ ภาษาฝรั่งเศส ภาษาเยอรมัน ภาษาญี่ปุ่น ภาษาอาหรับ และภาษาบาลี มีค่าหมวดวิชาละ 13 หน่วยการเรียนรู้

เกณฑ์ในการจบหลักสูตรนั้น ผู้เรียนตามหลักสูตรการศึกษาโรงเรียนสายสามัคคี มัธยมศึกษาตอนปลาย จะต้องเรียนผ่านหมวดวิชาบังคับ 5 หมวดวิชา (36 หน่วยการเรียนรู้) หมวดวิชาเลือกไม่น้อยกว่า 3 หมวดวิชา (39 หน่วยการเรียนรู้) รวมทั้งสิ้น 8 หมวดวิชา (75 หน่วยการเรียนรู้) และต้องมีเวลาเข้าร่วมกิจกรรม ไม่น้อยกว่าร้อยละ 75 ของเวลาที่กำหนดไว้ในหลักสูตร

วิธีการเรียนการสอนตามหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัคคี

หลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัคคี ทั้งระดับประถมศึกษา มัธยมศึกษาตอนต้น และระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ของกรมการศึกษานอกโรงเรียน ดำเนินการจัดการเรียนการสอนไว้ 3 วิธีคือ

1. วิธีการเรียนแบบชั้นเรียน (ชร.) เป็นวิธีเรียนที่ผู้เรียนจะต้องไปเข้าชั้นเรียนเช่นเดียวกับนักเรียนภาคปกติในระบบโรงเรียน เพียงแต่ช่วงเวลาเรียนจะเป็นในตอนเย็นหรือในตอนค่ำ หลังจากผู้เรียนว่างจากภารกิจประจำวัน
2. วิธีเรียนแบบทางไกล (ทก.) เป็นวิธีการเหมาะสมกับผู้ที่มีภารกิจมากไม่มีเวลาที่จะเข้าไปนั่งในชั้นเรียนได้เป็นประจำและอยู่ในห้องที่ห่างไกลจากสถานที่ศึกษา วิธีเรียนแบบทางไกลนี้ผู้เรียนสมัครเข้าเป็นนักศึกษาและลงทะเบียนเรียนแล้วศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดต่าง ๆ ที่อยู่ในพื้นที่ของนักศึกษาจะจัดเอกสารและตำราที่นักศึกษาสามารถเรียนได้ด้วยตนเองได้ โดยนักศึกษาต้องทำแบบฝึกหัด พังรายการวิทยุกระจายเสียง และเข้าร่วมกิจกรรมพบกลุ่มตามที่ได้กำหนดไว้ในหลักสูตร

3. วิธีเรียนด้วยตนเอง (ตอ.) เป็นวิธีการเรียนที่มีลักษณะคล้ายกันกับวิธีการ

เรียนแบบทางไกล คือ ผู้เรียนไม่ต้องเรียนตามปกติ แต่ต้องใช้วิธีการศึกษาจากเอกสาร ตำราแบบเรียนด้วยตนเอง แต่นักศึกษาต้องเข้าร่วมกิจกรรมพบกลุ่ม เพื่อร่วมทำกิจกรรมเกี่ยวกับการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพ จริยธรรม และให้มีเจตนาที่ดีต่อการทำงานร่วมกันตามระบอบประชาธิปไตยโดยนักศึกษาที่ลงทะเบียนเรียน 1 หมวดวิชาจะต้องเข้าร่วมกิจกรรมพบกลุ่ม 6 ชั่วโมง และต้องมีเวลาในการเข้าร่วมกิจกรรมพบกลุ่มไม่น้อยกว่าร้อยละ 75

ในการจัดการเรียนการสอนทั้ง 3 วิธีนี้ ผู้เรียนสามารถเลือกเรียนวิธีใดวิธีหนึ่งก็ได้หรือจะต้องทั้ง 3 วิธี ในเวลาเดียวกันก็ได้ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับเงื่อนไขการลงทะเบียนเรียนและความพร้อมของผู้เรียนในด้านเวลา ค่าใช้จ่าย และความสามารถของผู้เรียนแต่ละคน (กรมการศึกษานอกโรงเรียน. 2531 : 2-3)

สำหรับสำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร ซึ่งเป็นหน่วยงานหนึ่งในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ ได้ร่วมมือกับกรมการศึกษานอกโรงเรียน กระทรวงศึกษาธิการ เพื่อทำการสอนการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญชั้น โดยใช้สถานศึกษาและบุคลากรที่ปฏิบัติงานอยู่ในระบบโรงเรียนตามปกติ ส่วนหลักสูตรการศึกษาที่เปิดการสอนนั้นสามารถเปิดทำการสอนได้ตามความพร้อมของสถานศึกษานั้น ๆ ทั้งนี้ต้องขออนุญาตจากกรมการศึกษานอกโรงเรียน และเป็นการเรียนการสอนประเภทชั้นเรียนเป็นหลัก ปัจจุบันมีสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานครดำเนินการจัดการเรียนการสอนในลักษณะของโรงเรียนผู้ใหญ่วิทยาลัยประเภทชั้นเรียน มีจำนวนรวมทั้งสิ้น 10 แห่ง คือ โรงเรียนประถมบางแค โรงเรียนผู้ใหญ่วิทยาลัยบางบัว โรงเรียนผู้ใหญ่วิทยาลัยห้วยขวาง โรงเรียนผู้ใหญ่วิทยาลัยจันทน์ โรงเรียนผู้ใหญ่วิทยาลัยจันทน์ โรงเรียนผู้ใหญ่วิทยาลัยจันทน์ โรงเรียนผู้ใหญ่วิทยาลัยจันทน์ โรงเรียนผู้ใหญ่วิทยาลัยจันทน์ โรงเรียนผู้ใหญ่วิทยาลัยจันทน์ โรงเรียนผู้ใหญ่วิทยาลัยจันทน์

ปัญหาและอุปสรรคในการจัดการเรียนการสอนการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ

จากการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานการจัดการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญของคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ พบว่า ในการดำเนินงานที่ผ่านมาประสบกับปัญหาและอุปสรรคหลายประการคือ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2518: 7-11)

1. ปัญหาขาดความรู้และเจ้าหน้าที่ เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญของหน่วยงานต่าง ๆ ยังไม่มีความรู้ความเข้าใจ หรือไม่ได้รับการอบรมในเรื่องของการจัดการศึกษาสำหรับผู้ใหญ่

2. ปัญหาด้านการเรียนการสอน ในด้านการเรียนการสอนในโรงเรียนผู้ใหญ่สายสามัญครูส่วนใหญ่มักจะใช้การสอนแบบบรรยายเช่นเดียวกับการสอนในโรงเรียนตามปกติ ทำให้ผู้เรียนเกิดความเบื่อหน่ายและไม่เกิดการเรียนรู้เท่าที่ควร

3. ปัญหาขาดแคลนอุปกรณ์ โรงเรียนผู้ใหญ่ อาศัยอาคารสถานที่และบุคลากรของโรงเรียนภาคปกติแต่ไม่ได้ตกลงกันในเรื่องอุปกรณ์และสื่อการเรียน ทำให้โรงเรียนผู้ใหญ่ขาดแคลนอุปกรณ์และสื่อการสอนเนื่องจากมีข้อจำกัดในเรื่องงบประมาณ

4. ปัญหาด้านตำราเรียนและคู่มือ ตำราเรียนของนักศึกษาจัดทำไว้น้อยจึงต้องอาศัยตำราเรียนที่ใช้ในโรงเรียนภาคปกติ ก่อให้เกิดความไม่เหมาะสมระหว่างตำราเรียนกับเวลาเรียน และคู่มือการเรียนก็ยังมีไม่เพียงพอ ทำให้ครูไม่มีแนวทางที่จะถ่ายทอดความรู้ให้กับผู้เรียนได้อย่างเต็มที่

5. ปัญหาด้านงานงบประมาณ เนื่องจากการขยายตัวการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญเพิ่มจำนวนมากขึ้นอย่างรวดเร็ว ทำให้งบประมาณที่จัดให้กับผู้ใหญ่ไม่เพียงพอ ไม่สามารถมีอาคารสถานที่เป็นของตนเอง ขาดแคลนการเรียนการสอนและต้องเปิดทำการสอนเฉพาะนอกเวลาราชการ

นอกจากนี้โรงเรียนผู้ใหญ่ที่ตั้งขึ้นนั้น ส่วนใหญ่ทำการสอนโดยครูประถมหรือครูในโรงเรียนมัธยมศึกษาในแต่ละท้องที่ ครูเหล่านี้ล้วนมีความเคยชินและชำนาญเฉพาะการสอนนักเรียนในระบบโรงเรียนเท่านั้น จึงมักนำเอาวิธีการสอนและอุปกรณ์การสอนเหล่านี้มาใช้กับนักศึกษาผู้ใหญ่ ซึ่งต้องใช้วิธีการที่แตกต่างกันออกไป ทำให้คุณภาพของการศึกษายังไม่ดีเท่าที่ควร (ไม่หัมหมัด อับดุลกาเดร์. 2517 : 20) หลักสูตรและโปรแกรมการเรียนการสอนยังไม่ตอบสนองความต้องการของผู้เรียนโดยแท้จริง (ทวีป อภิสิทธิ์. 2523 : 277 - 27) ตลอดทั้งนักศึกษามีภูมิหลังทางการศึกษาที่แตกต่างกัน ทำให้การเรียนการสอนยังไม่ประสบผลสำเร็จเท่าที่ควร (บุหงา วัณณะ. 2521 : 108)

ในขณะเดียวกัน จรูญ พานิชย์ผลินไชย (2528 : 60) ได้สรุปปัญหาในการดำเนิน

งานการจัดการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญไว้ดังนี้คือ ครูใหญ่หรือผู้บริหารโรงเรียนผู้ใหญ่ขาดความรับผิดชอบ ครูผู้สอนไม่ค่อยกระตือรือร้นเท่าที่ควรในส่วนของนักเรียนนั้น เนื่องจากนักเรียนส่วนใหญ่ต้องประกอบอาชีพในเวลากลางวัน และมาเรียนในเวลากลางคืน ทำให้การเรียนได้ผลไม่เต็มที่ เพราะนักศึกษาที่เป็นผู้ใหญ่ไม่ค่อยมีเวลาในการศึกษาค้นคว้า และปรากฏว่าในแต่ละภาคของการศึกษามีนักศึกษาที่ออกกลางคันเป็นจำนวนมาก ทั้งนี้เพราะนักศึกษาส่วนใหญ่มีพื้นฐานความรู้น้อยไม่ค่อยทันเพื่อน หรือไม่ก็ต้องโยกย้ายที่อยู่ทำให้เกิดปัญหาด้านการเรียนการสอน เป็นต้น

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานการจัดการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญที่ดำเนินการจัดโดยโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ หรือสำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร ยังไม่มีผู้ที่ศึกษาวิจัยในเรื่องนี้ไว้โดยตรง คงมีแต่การศึกษาวิจัยที่คล้ายคลึงกันแต่เพียงบางส่วนเท่านั้น และส่วนใหญ่เป็นการดำเนินงานจัดการศึกษาของสถานศึกษาในระบบโรงเรียนตามปกติ ซึ่งผู้วิจัยจะได้นำเสนองานวิจัยที่เกี่ยวข้องเป็นลำดับ ดังต่อไปนี้

นวลเสน่ห์ วงศ์เชิดธรรม (2522 : 171 - 172) ได้ทำการวิจัยเพื่อศึกษาปัญหาและความต้องการของนักศึกษาผู้ใหญ่สายสามัญในกรุงเทพมหานคร พบว่า ในด้านหลักสูตรนักศึกษาต้องการเนื้อหาวิชาที่สามารถนำไปใช้งานได้ เนื้อหาง่ายและเข้าใจได้รวดเร็ว ทั้งเพื่อเป็นพื้นฐานในการศึกษาต่อในด้านการเรียนการสอน นักศึกษาต้องการให้ครูประเมินผลบ่อย ๆ เพื่อให้ นักศึกษากระตือรือร้นอยู่เสมอ ครูผู้สอนควรใช้วิธีการสอนที่ผู้เรียนสามารถเข้าใจได้ง่าย ต้องการให้ครูใช้อุปกรณ์การสอนที่เหมาะสมกับเนื้อหา และควรเอาใจใส่ นักศึกษาในขณะที่ทำการสอน ในด้านความต้องการความช่วยเหลือจากโรงเรียน นักศึกษาส่วนใหญ่ต้องการความช่วยเหลือจากโรงเรียน ต้องการให้จัดบริการแนะแนวทางการศึกษาและแนะแนวอาชีพ ต้องการให้โรงเรียนผู้ให้บริการด้านอุปกรณ์และหนังสือแบบเรียนอย่างเพียงพอ ให้บริการห้องสมุด การจัดบริการน้ำดื่ม น้ำชงอย่างเพียงพอ และต้องการให้มีพัดลมในห้องเรียน

นพชัย รัฐธรรม (2524 : 235 - 236) ศึกษาวิจัยงานบริหารการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตการศึกษา 1 พบว่า โรงเรียนปฏิบัติงานบริหารธุรการและการเงิน งานบริหารบุคคล งานบริหารวิชาการ และงานบริหารกิจการนักเรียนอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนงานบริหารความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนปฏิบัติได้น้อย ปัญหาและอุปสรรคในการบริหารงานโรงเรียน คือ ขาดแคลนอาคารสถานที่ ขาดครูผู้สอน และความยุ่งยากในการปฏิบัติงานธุรการ

รัตนา พุ่มไพศาล และศิริชัย กาญจนวาลี (2524 : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาสำรวจเกี่ยวกับปัญหาการบริหารโรงเรียนผู้ใหญ่อายสามัญในเขตกรุงเทพมหานคร กลุ่มตัวอย่างได้แก่ ครูใหญ่ ครูผู้สอน และนักศึกษาผู้ใหญ่ ผลการวิจัยพบว่าโดยส่วนรวมกลุ่มตัวอย่างเห็นว่ามี ความจำเป็นในการพัฒนาบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาผู้ใหญ่สามัญ ด้วยวิธีการฝึกอบรมด้านการศึกษาผู้ใหญ่ โรงเรียนผู้ใหญ่ส่วนมากมีความสนใจในความต้องการของนักศึกษา พื้นความรู้ของนักศึกษามีความแตกต่างกันมาก ครูผู้สอนควรมีความเข้าใจในเทคนิควิธีการสอน และการใช้อุปกรณ์การสอนสำหรับผู้ใหญ่ นอกจากนี้ยังพบว่าในด้านอาคารสถานที่และห้องเรียนไม่ควรมีความเสี่ยงรบกวนจากภายนอก อันจะทำให้ผู้เรียนมีความสนใจน้อยลง ควรปรับปรุงขนาดของโต๊ะ เก้าอี้ ให้มีความเหมาะสมกับขนาดตัวของนักศึกษาและจัดบริการเอกสารและหนังสือให้เหมาะสมสอดคล้องกับความต้องการของนักศึกษาที่เป็นผู้ใหญ่

บุญนำ เลาสถิตย์ (2525 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาวิจัยบทบาทของหัวหน้าหมวดวิชาโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ในเขตการศึกษา 5 กลุ่มตัวอย่างได้แก่ ผู้บริหาร หัวหน้าหมวดวิชา และครูอาจารย์ ผลการศึกษวิจัยพบว่า ปัญหาและอุปสรรคที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานตามบทบาทของหัวหน้าหมวดวิชาโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ คือ

1. ปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานด้านการบริหารงานวิชาการคือ หนังสือประกอบการเรียนมีน้อย การเลือกตำราเรียนไม่เหมาะสม บางโรงเรียนวิชาขาดตำราเรียน ห้องสมุดมีหนังสือไม่พอกับการค้นคว้าของครูและนักเรียน และอุปกรณ์การสอนมีไม่เพียงพอ
2. ปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานด้านการบริหารงานบุคคลคือ ครูขาดความรับผิดชอบ ไม่เอาใจใส่ในหน้าที่โดยเฉพาะด้านการสอน และขาดครูในบางรายวิชา

3. ปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานด้านธุรการการเงิน และอาคารสถานที่คือ งบประมาณน้อย และการเบิกจ่ายล่าช้า

4. ปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานด้านความสัมพันธ์กับชุมชนคือ ชุมชนไม่ให้ความร่วมมือ และผู้บริหารไม่มีความสัมพันธ์กับชุมชน

พงษ์สุระ ผลบุญ (2526 : 79 - 81) ได้ทำการศึกษาวิจัยงานบริหารโรงเรียนผู้ใหญ่อายวสานในกรุงเทพมหานคร กลุ่มตัวอย่างได้แก่ ครูใหญ่ ครู และนักศึกษาผู้ใหญ่รวมทั้งสิ้น 623 คน ผลการศึกษาวิจัย พบว่า

1. การบริหารงานโรงเรียนผู้ใหญ่โดยส่วนรวมปฏิบัติได้น้อย และดำเนินงานไปอย่างไม่ค่อยมีประสิทธิภาพ เช่น การขาดแคลนวัสดุอุปกรณ์เพื่อใช้ประกอบการสอนและไม่เข้าใจในวิธีการดำเนินงานที่ถูกต้อง

2. ด้านงานบริหารวิชาการ ปฏิบัติได้น้อยเพราะครูผู้ปฏิบัติงานไม่ได้รับคำแนะนำและการนิเทศจากผู้บริหารและศึกษานิเทศก์ จึงทำให้ไม่สามารถจัดการเรียนการสอนได้ถูกต้องตามหลักการและวัตถุประสงค์ที่แท้จริงของโรงเรียนผู้ใหญ่ ครูผู้สอนขาดความเข้าใจในการใช้อุปกรณ์การเรียนการสอน ประกอบกับอุปกรณ์การสอนที่มีอยู่นั้นมีเพียงจำนวนน้อยทั้งอยู่ในสภาพที่ไม่สามารถใช้การได้อย่างเต็มที่ และการวัดผลประเมินผลไม่เป็นไปตามหลักการที่เป็นจริง

3. ด้านงานบริหารธุรการและการเงิน ผู้บริหารโรงเรียนมีความเห็นว่าปฏิบัติได้มาก เพราะผูกพันและเกี่ยวข้องกับงานธุรการและการเงินอยู่ตลอดเวลา ส่วนครูผู้สอนและนักศึกษาเห็นว่าปฏิบัติได้น้อย

4. ด้านงานบริหารบุคคล ปฏิบัติได้น้อยเพราะผู้บริหารโรงเรียนผู้ใหญ่มีภาระหน้าที่ในโรงเรียนภาคปกติเป็นหลัก เมื่อต้องมาปฏิบัติหน้าที่เป็นผู้บริหารโรงเรียนผู้ใหญ่ซึ่งจัดการเรียนการสอนนอกเวลาราชการจึงทำให้เกิดความเห็นตื้นเขิน และขาดสมรรถภาพในการบริหารงานบุคคลให้มีประสิทธิภาพ

5. ด้านงานบริหารกิจการนักศึกษา ปฏิบัติได้น้อยเพราะทั้งผู้บริหารและครูผู้สอนยังขาดความรู้ความเข้าใจที่จะดำเนินงานด้านกิจการนักศึกษาให้มีประสิทธิภาพ ทั้งยังขาดบุคลากรที่ทำหน้าที่นี้โดยตรง เช่น การแนะแนว การจัดกิจกรรมทางสังคม วัฒนธรรมและประเพณี กีฬาและ

นันทนาการ ตลอดทั้งการให้บริการแก่นักศึกษาในด้านต่าง ๆ ประกอบกับโรงเรียนผู้ใหญ่นำเนินการเปิดสอนในเวลาเย็นเป็นหลัก และมีระยะเวลาจำกัดจึงไม่สามารถร่วมทำกิจกรรมต่าง ๆ ได้อย่างเต็มที่

6. ด้านงานบริหารความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ปฏิบัติได้น้อยทั้งนี้เพราะโรงเรียนผู้ใหญ่นำเนินการเปิดสอนในเวลาเย็นและกลางคืน ทำให้การติดต่อกับชุมชนไม่สามารถกระทำได้อย่างสะดวก

7. ผู้บริหาร ครูผู้สอน และนักศึกษา มีความเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติงานการบริหารโรงเรียนผู้ใหญ่ว่าสาบสูญ ด้านการบริหารวิชาการ งานบริหารธุรการและการเงิน งานบริหารบุคคล งานบริหารกิจการนักศึกษา และงานบริหารความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ม้วน ทองมี (2532 : 131 - 133) ได้ทำการศึกษาบทบาทที่เป็นจริงและคาดหวังในการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนผู้ใหญ่นายสาบสูญในกรุงเทพมหานคร กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารและครูผู้สอนโรงเรียนผู้ใหญ่นายสาบสูญ ผลจากการศึกษาวิจัยพบว่า ผู้บริหารมีความคิดเห็นด้านการจัดหลักสูตรและการเรียนการสอนนั้นไม่สามารถจัดแผนการเรียนสนองความต้องการของนักศึกษาได้ทั้งหมด การเรียนการสอนไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร ขาดครูอาจารย์ที่เสียสละอุทิศเวลาต่อการเรียนการสอน ด้านการนิเทศการศึกษาและการฝึกอบรมนั้นพบว่า ส่วนใหญ่มีความต้องการจัดให้มีการฝึกอบรมการสอนผู้ใหญ่ ตลอดทั้งการดำเนินกิจกรรมอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับโรงเรียนผู้ใหญ่ ด้านบริหารวัสดุอุปกรณ์ทางการศึกษาและห้องสมุด พบว่าโรงเรียนขาดวัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ประกอบในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ไม่มีห้องสมุดเป็นของโรงเรียนโดยเอกเทศ ในด้านการจัดกิจกรรมทางวิชาการและการแนะแนว พบว่า จัดทำได้น้อย เพราะเนื้อหาวิชาในหลักสูตรมาก เวลาเรียนมีน้อย ระดับสติปัญญาของนักศึกษาผู้ใหญ่มีความแตกต่างกันมาก ส่วนด้านการจัดและประเมินผลการศึกษาควรจะมีที่ยึดหยุ่น ไม่ควรปฏิบัติตามระเบียบอย่างเคร่งครัดจุดประสงค์การเรียนรู้กว้างและมากเกินไป ในส่วนของด้านครูผู้สอนและนักศึกษาผู้ใหญ่พบว่าส่วนใหญ่มีความคิดเห็นในด้านการจัดหลักสูตรและการเรียนการสอนในเรื่องตำราเรียนมีความยาก เนื้อหามาก เวลาที่ใช้ในการเรียนการสอนมีเวลา

จำกัด พื้นฐานการศึกษาเดิมของนักศึกษามีน้อย ขาดตำราเรียนและคู่มือครู เนื้อหาในหลักสูตร ไม่สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน นักศึกษาขาดทักษะในการเรียนการสอน ด้านการ นิเทศการศึกษาและฝึกอบรมนั้นควรจัดให้มีการฝึกอบรมครูอาจารย์ที่เกี่ยวกับการสอนการศึกษาผู้ ใหญ่ ด้านการบริหารวัสดุอุปกรณ์การศึกษาและห้องสมุด พบว่า โรงเรียนผู้ใหญ่วัดสุคูปกรณ์ เพื่อใช้ในการเรียนการสอน ไม่มีห้องสมุดให้นักศึกษาค้นคว้า ขาดงบประมาณที่จะนำมาจัดซื้อ วัสดุอุปกรณ์ ด้านการจัดกิจกรรมทางวิชาการและการแนะแนวควรมีการจัดบริการแนะแนวกับ นักศึกษาผู้ใหญ่ และด้านการวัดและการประเมินผลการศึกษาพบว่าส่วนใหญ่ครูผู้สอนต้องการให้ การวัดและประเมินผลเป็นไปตามกฎเกณฑ์อย่างเต็มที่ และสมควรมีข้อทดสอบมาตรฐานเพื่อวัด และประเมินผลผู้เรียนให้เป็นมาตรฐานเดียวกัน

สมมติฐานของการศึกษาค้นคว้า

1. ครูผู้สอนและผู้บริหารซึ่งมีตำแหน่งหน้าที่ต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการ ศึกษาออกโรงเรียนสายสามัญในโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษา กรุงเทพมหานครทั้ง 5 ด้านแตกต่างกัน
2. ครูผู้สอนและผู้บริหารที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการ ศึกษาออกโรงเรียนสายสามัญในโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษา กรุงเทพมหานครทั้ง 5 ด้านแตกต่างกัน
3. ครูผู้สอนและผู้บริหารที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานต่างกัน มีความคิดเห็น เกี่ยวกับการจัดการศึกษาออกโรงเรียนสายสามัญในโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงาน ประถมศึกษากรุงเทพมหานครทั้ง 5 ด้านแตกต่างกัน
4. ครูผู้สอนและผู้บริหารที่มีสถานภาพการสมรสต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการ จัดการศึกษาออกโรงเรียนสายสามัญในโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษา กรุงเทพมหานครทั้ง 5 ด้านแตกต่างกัน

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการศึกษาค้นคว้า

การศึกษาวิจัยเรื่อง ความคิดเห็นของครูและผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานครที่มีต่อการจัดการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญประเภทชั้นเรียน ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยตามหัวข้อ ดังนี้ คือ ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง เครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูลขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ การเก็บรวบรวมข้อมูล และการวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังรายละเอียดต่อไปนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูผู้สอนและผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร กระทรวงศึกษาธิการ ที่ดำเนินการจัดการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญประเภทชั้นเรียน ปีการศึกษา 2535 ซึ่งมีทั้งหมด 10 โรงเรียน ผู้วิจัยทำการศึกษาจากประชากรทั้งหมดซึ่งประกอบด้วย 2 กลุ่ม คือ กลุ่มครูผู้สอน จำนวน 132 คน กลุ่มผู้บริหาร จำนวน 20 คน รวมประชากรที่ศึกษาในงานวิจัยครั้งนี้ทั้งหมด 152 คน ดังตาราง 1

ตาราง 1 จำนวนประชากรในโรงเรียนผู้ใหญ่ว่าแนกตามตำแหน่งหน้าที่

โรงเรียนผู้ใหญ่	ประชากร		รวม
	ครู	ผู้บริหาร	
ประถมบางแค	8	2	10
บางบัว	14	2	16
มหาวิรณูวัตร	8	2	10
วัดอมรินทราราม	37	3	40
ประถมเทวีธำภิเศก	13	2	15
วัดหนึ่ง	11	1	12
วัดเจ้ามูล	8	2	10
วัดใหม่ช่องลม	12	2	14
วัดมหาบุศย์	8	2	10
พิบูลย์อุปถัมภ์	13	2	15
รวม	132	20	152

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถามเพื่อศึกษาความคิดเห็นของ ครูผู้สอนและผู้บริหารที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการจัดการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ ในโรงเรียน ประถมศึกษาในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร โดยแบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถามตามตัวแปร ที่ต้องการศึกษา ได้แก่ ตำแหน่งหน้าที่ วุฒิการศึกษา ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน และ สถานภาพการสมรส

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการศึกษานอกโรงเรียน สายสามัญในโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร รวม 5 ด้าน คือ ด้านงานวิชาการ ด้านงานบุคคล ด้านงานธุรการและการเงิน ด้านงานกิจการนักศึกษา ด้านงานอาคารสถานที่และวัสดุอุปกรณ์

ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) จำนวน 5 ช่องที่สร้างขึ้นตามระบบของลิเคิร์ท (Likert Scale) ในแต่ละคำถามมีคำตอบ ให้เลือก 5 คำตอบ ซึ่งมีลำดับความคิดเห็นดังนี้

ปฏิบัติหรือการดำเนินงานมากที่สุด	กำหนดคะแนนเป็น	5	คะแนน
ปฏิบัติหรือการดำเนินงานมาก	กำหนดคะแนนเป็น	4	คะแนน
ปฏิบัติหรือการดำเนินงานปานกลาง	กำหนดคะแนนเป็น	3	คะแนน
ปฏิบัติหรือการดำเนินงานน้อย	กำหนดคะแนนเป็น	2	คะแนน
ปฏิบัติหรือการดำเนินงานน้อยที่สุด	กำหนดคะแนนเป็น	1	คะแนน

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามปลายเปิด เพื่อให้เห็นแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาและ ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมในการจัดการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญทั้ง 5 ด้าน

ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างเครื่องมือตามลำดับขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ ประเภทชั้นเรียนของโรงเรียนประถมศึกษาในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร กระทรวงศึกษาธิการ
2. ศึกษาวิธีการสร้างแบบสอบถามซึ่งเลือกแบบมาตราส่วนประมาณค่าตามแบบของ ลิเคิร์ท (Likert)
3. ดำเนินการสร้างแบบสอบถามโดยพิจารณาจากข้อมูลในข้อ 1 และ 2 ประกอบกัน เพื่อเป็นแนวทางในการสร้าง
4. ทดความเที่ยงตรงเชิงพิณิจ (Face Valiaity) โดยนำแบบสอบถามที่สร้างมาให้อาจารย์ที่ปรึกษาปริญญาโท และผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน ตรวจสอบ แล้วนำความคิดเห็นและข้อเสนอแนะมาปรับปรุงแบบสอบถามอีกครั้งหนึ่ง
5. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงเสร็จแล้วไปทดลองสอบถามกับครูผู้สอนและผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาในสังกัดกรุงเทพมหานคร ซึ่งไม่ได้เป็นกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ โรงเรียนวัดมงคลวราราม โรงเรียนวัดบวรนิเวศ และโรงเรียนวัดนิมมานนรดี จำนวน 20 คน แล้วนำมาหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach. 1970 : 16) ผลการวิเคราะห์คุณภาพของแบบสอบถามพบว่า แบบสอบถามทั้งฉบับมีค่าสัมประสิทธิ์ของความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.98 ผู้วิจัยจึงได้ใช้แบบสอบถามฉบับนี้เป็นเครื่องมือในการวิจัยครั้งนี้

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. ผู้วิจัยขอหนังสือแนะนำเพื่อขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร แล้วนำส่งไปยังสถานศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่างด้วยตนเอง โดยติดต่อกับผู้บริหารโรงเรียนเพื่อขอความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถาม พร้อมทั้งแจกให้กับครูผู้สอน

2. การเก็บแบบสอบถามคืนในหนังสือนำตัวของผู้วิจัยได้กำหนดวันเก็บแบบสอบถามให้เวลาในการตอบแบบสอบถาม 10 วัน เมื่อถึงกำหนดไปเก็บแบบสอบถามคืนด้วยตนเอง จากผู้บริหารโรงเรียนผู้วิจัยใช้เวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูล 10 วัน ระหว่างวันที่ 30 สิงหาคม 2536 - 8 กันยายน 2536 แบบสอบถามที่ส่งมีจำนวน 152 ฉบับ ได้รับคืน 152 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100.00

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS-x (Statistical Package for Social Science-x) (Nie. 1975 : 465 - 514) โดยได้จัดกระทำการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับ ดังนี้

1. ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ ตำแหน่ง วุฒิการศึกษา ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน และสถานภาพการสมรส จัดกระทำข้อมูลด้วยการแจกแจงค่าความถี่ และค่าร้อยละ

2. ข้อมูลความคิดเห็นของครูผู้สอนและผู้บริหารที่เกี่ยวกับการจัดการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญในโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร ทั้ง 5 ด้าน จัดกระทำข้อมูลด้วยการแจกแจงค่าความถี่ ค่าคะแนนเฉลี่ย (μ) และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ)

3. การเปรียบเทียบความแตกต่างความคิดเห็นของครูผู้สอนและผู้บริหาร ที่มีตำแหน่งหน้าที่ วุฒิการศึกษา ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน และสภาพการสมรสต่างกัน เกี่ยวกับการจัดการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญในโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานครทั้ง 5 ด้าน ทำการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยการทดสอบความแตกต่างด้วยค่าซี (Z-test)

4. การวิเคราะห์ข้อความปลายเปิด (Open-ended) เกี่ยวกับความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่นเพิ่มเติม ทำการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยวิธีการวิเคราะห์เนื้อหา (Content analysis) และหาค่าความถี่ ร้อยละ

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติที่ใช้สำหรับการตรวจสอบเครื่องมือ ในการวิเคราะห์เพื่อหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม ใช้วิธีการวิเคราะห์ด้วยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach. 1970 : 161) ใช้สูตร

$$\alpha = \frac{K}{K - 1} \left[1 - \frac{\sum S_i^2}{S_t^2} \right]$$

เมื่อ α แทน ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ

K แทน จำนวนข้อของแบบสอบถาม

$\sum S_i^2$ แทน ผลรวมค่าความแปรปรวนของแบบสอบถามเป็นรายข้อ

S_t^2 แทน ค่าความแปรปรวนของแบบสอบถามทั้งฉบับ

2. ค่าสถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าคะแนนเฉลี่ย และความเบี่ยงเบนมาตรฐาน

2.1 ค่าคะแนนเฉลี่ย

$$\mu = \frac{\sum X}{N}$$

เมื่อ μ	แทน	คะแนนเฉลี่ย
$\sum X$	แทน	ผลรวมทั้งหมดของคะแนน
N	แทน	ขนาดของกลุ่มประชากร

2.2 ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (ส่วน สายยศ และอังคณา สายยศ.

2524 : 77)

$$\sigma = \sqrt{\frac{N \sum X^2 - (\sum X)^2}{N(N-1)}}$$

เมื่อ σ	แทน	ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
$\sum X^2$	แทน	ผลรวมของคะแนนแต่ละตัวยกกำลังสอง
$(\sum X)^2$	แทน	ผลรวมของคะแนนทั้งหมดยกกำลังสอง
N	แทน	ขนาดของกลุ่มประชากร

3. สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน ใช้ Z-test ทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของประชากรสองกลุ่ม (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2522 : 215)

$$Z = \frac{\mu_1 - \mu_2}{\sqrt{\frac{\sigma_1^2}{N_1} + \frac{\sigma_2^2}{N_2}}}$$

เมื่อ Z แทน ค่าสถิติแสดงความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของประชากรสองกลุ่ม

μ_1, μ_2 แทน ค่าคะแนนเฉลี่ยของประชากรกลุ่มที่ 1, 2

σ_1^2, σ_2^2 แทน ความแปรปรวนของประชากรกลุ่มที่ 1, 2

N_1, N_2 แทน ขนาดของกลุ่มประชากรกลุ่มที่ 1, 2

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาความคิดเห็นของครูและผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาในสังกัดสำนักงาน
การประถมศึกษากรุงเทพมหานคร ที่ต้องการจัดการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญประเภท
ชั้นเรียนในครั้งนั้น ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาและเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูและผู้บริหาร
ซึ่งจำแนกตามตัวแปร คือ ตำแหน่งหน้าที่ วุฒิการศึกษา ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน และ
สถานภาพการสมรส โดยทำการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ใช้โปรแกรมสำเร็จรูป
SPSS-X (Statistical Package for the Social Science-x) เพื่อการวิเคราะห์
การแจกแจงค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าคะแนนเฉลี่ย (μ) ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) และ
วิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างด้วยค่าซี (Z-test)

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

เพื่อให้เกิดความเข้าใจตรงกัน ผู้วิจัยจึงได้กำหนดสัญลักษณ์ในการวิเคราะห์และแปล
ความหมายข้อมูล ดังต่อไปนี้

N	แทน	ขนาดกลุ่มประชากร
μ	แทน	ค่าคะแนนเฉลี่ย
σ	แทน	ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
Z	แทน	ค่าสถิติแสดงความแตกต่างระหว่างค่าคะแนนเฉลี่ยของสองกลุ่มตัวอย่าง
*	แทน	มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
**	แทน	มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลและการแปลผลสำหรับการวิจัยเรื่องนี้ผู้วิจัยได้นำเสนอ

เป็น สี่ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนตัวของประชากร

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นของครูและผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาที่มีต่อการจัดการ
ศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ

ตอนที่ 3 เปรียบเทียบความคิดเห็นของครูและผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา
ที่มีต่อการจัดการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ

ตอนที่ 4 ปัญหาและข้อเสนอแนะของครูและผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา
ที่มีต่อการจัดการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ

สำหรับการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยเพื่อแปลความหมาย ผู้วิจัยได้กำหนดเกณฑ์ประมาณค่า

ไว้ดังนี้

1.00 - 1.49	หมายถึง	การปฏิบัติหรือดำเนินการน้อยที่สุด
1.50 - 2.49	หมายถึง	การปฏิบัติหรือดำเนินการน้อย
2.50 - 3.49	หมายถึง	การปฏิบัติหรือดำเนินการปานกลาง
3.50 - 4.49	หมายถึง	การปฏิบัติหรือดำเนินการมาก
4.50 - 5.00	หมายถึง	การปฏิบัติหรือดำเนินการมากที่สุด

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนตัวของประชากร

การวิเคราะห์ข้อมูลส่วนตัวของประชากร ซึ่งได้แก่ ครู และผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา
ศึกษาในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร จำแนกตามตัวแปร คือ ตำแหน่งหน้าที่
วุฒิการศึกษา ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน และสถานภาพการสมรส โดยใช้ความถี่และค่าร้อยละ
ปรากฏในตาราง 2 ต่อไปนี้

ตาราง 2 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามสถานภาพส่วนตัว

สถานภาพ	จำนวน	ร้อยละ
<u>ตำแหน่งหน้าที่</u>		
ผู้บริหาร	20	13.20
ครู	132	86.80
รวม	152	100.00
<u>วุฒิการศึกษา</u>		
ต่ำกว่าปริญญาตรี	6	3.90
ปริญญาตรีขึ้นไป	146	96.10
รวม	152	100.00
<u>ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน</u>		
ต่ำกว่า 10 ปี	27	17.80
ตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป	125	82.20
รวม	152	100.0
<u>สถานภาพสมรส</u>		
โสด	44	28.90
สมรส	108	71.10
รวม	152	100.00

จากตาราง 2 แสดงว่าครูและผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานครส่วนใหญ่เป็นครูผู้สอน 132 คน คิดเป็นร้อยละ 86.80 และเป็นผู้บริหาร 20 คน คิดเป็นร้อยละ 13.20 ทั้งนี้ส่วนใหญ่เป็นผู้ที่จบการศึกษาระดับปริญญาตรีขึ้นไปมากที่สุด 146 คน คิดเป็นร้อยละ 96.10 และมีเพียง 6 คน หรือร้อยละ 3.90 ที่จบต่ำกว่าปริญญาตรี สำหรับด้านประสบการณ์ในการปฏิบัติงานการศึกษานอกโรงเรียนนั้นครูและผู้บริหารส่วนใหญ่ 125 คน คิดเป็นร้อยละ 82.20 เป็นผู้ที่ปฏิบัติงานตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป และมีเพียง 27 คน คิดเป็นร้อยละ 17.80 ที่ปฏิบัติงานต่ำกว่า 10 ปี ส่วนสถานภาพการสมรสส่วนใหญ่สมรส 108 คน คิดเป็นร้อยละ 71.10 และโสด 44 คน คิดเป็นร้อยละ 28.90

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นของครูและผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาที่มีต่อการจัดการศึกษา
นอกโรงเรียนสายสามัญ

การวิเคราะห์ความคิดเห็นของครูและผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาในสังกัดสำนักงาน
 งานการประถมศึกษากรุงเทพมหานครที่มีต่อการจัดการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ เป็นราย
 ข้อ โดยพิจารณาในแต่ละด้าน คือ ด้านงานวิชาการ ด้านงานบุคคล ด้านงานธุรการและการเงิน
 ด้านงานกิจการนักศึกษา และด้านงานอาคารสถานที่และวัสดุอุปกรณ์ ทำการวิเคราะห์โดยใช้ค่าสถิติ
 μ และ σ มีรายละเอียดดังปรากฏในตาราง 3-8

ตาราง 3 ค่าคะแนนเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นของครูและผู้บริหาร
ที่มีต่อการจัดการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ ด้านงานวิชาการ

ข้อ	ด้านงานวิชาการ	μ	σ	ระดับ
1.	โรงเรียนมีจำนวนครูเพียงพอที่จะดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน.....	4.11	0.86	มาก
2.	การดำเนินงานด้านวิชาการของโรงเรียนสามารถปรับเปลี่ยน หรือยืดหยุ่นได้เพื่อความเหมาะสม.....	4.16	0.79	มาก
3.	ครูมีความเข้าใจเกี่ยวกับระเบียบและวิธีการปฏิบัติงานการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ.....	4.05	0.80	มาก
4.	ครูมีความเข้าใจในหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ.....	4.01	0.77	มาก
5.	ครูมีการจัดเตรียมการสอนและวางแผนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ.....	4.01	0.79	มาก
6.	ครูผู้สอนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการวัดและประเมินผลการศึกษาตามหลักสูตรการศึกษาผู้ใหญ่สายสามัญประเภทชั้นเรียน.....	4.09	0.78	มาก
7.	ครูผู้สอนและนักศึกษามีส่วนในการวางแผนกิจกรรมการเรียนการสอนร่วมกัน.....	3.74	0.86	มาก

ตาราง 3 (ต่อ)

ข้อ	ด้านงานวิชาการ	μ	σ	ระดับ
8.	ส่งเสริมให้ครูผู้สอนมีความรู้และทักษะในการใช้ สไลด์ทัศน์วัสดุอุปกรณ์.....	3.55	1.06	มาก
9.	มีการตรวจสอบผลการปฏิบัติงานครูผู้สอนอย่างสม่ำเสมอ..	3.84	0.93	มาก
10.	จัดให้มีการนิเทศการสอนการศึกษาผู้ใหญ่อย่างสม่ำเสมอ..	3.41	1.07	ปานกลาง
11.	โรงเรียนจัดเอกสารและหนังสือทางวิชาการให้กับครูผู้สอน	3.61	1.12	มาก
12.	โรงเรียนเปิดบริการห้องสมุดให้กับนักศึกษาผู้ใหญ่ ได้อย่างทั่วถึง.....	3.11	1.40	ปานกลาง
	รวม	3.81	0.74	มาก

จากตาราง 3 แสดงว่าโดยส่วนรวมครูและผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ ด้านงานวิชาการมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ($\mu = 3.81$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ส่วนใหญ่ครูและผู้บริหารมีความคิดเห็นว่ายู่ในระดับมากเช่นกัน ($\mu = 3.55-4.16$) ยกเว้นในเรื่องที่เกี่ยวกับการจัดให้มีการนิเทศการสอนการศึกษาผู้ใหญ่อย่างสม่ำเสมอ ($\mu = 3.41$) และโรงเรียนเปิดบริการห้องสมุดให้กับนักศึกษาผู้ใหญ่ได้อย่างทั่วถึง ($\mu = 3.11$) ซึ่งพบว่าอยู่ในระดับปานกลาง

ตาราง 4 ค่าคะแนนเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นของครูและผู้บริหาร
ที่มีต่อการจัดการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ ด้านงานบุคคล

ข้อ	ด้านงานบุคคล	μ	σ	ระดับการปฏิบัติ
1.	โรงเรียนจัดครูเข้าสอนในแต่ละระดับชั้นและแต่ละรายวิชามีความเหมาะสม.....	4.09	0.82	มาก
2.	โรงเรียนจัดให้มีการประชุมสัมมนาเพื่อความเข้าใจในการปฏิบัติงานร่วมกับกรมการศึกษานอกโรงเรียน.....	3.28	1.14	ปานกลาง
3.	จัดประชุมนักศึกษาเพื่อรับทราบนโยบายและการดำเนินงานของโรงเรียนผู้ใหญ่.....	3.89	1.01	มาก
4.	ส่งเสริมให้ครูผู้สอนได้เข้ารับการอบรมทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน.....	3.76	1.13	มาก
5.	เชิญวิทยากรผู้ทรงคุณวุฒิมาให้ความรู้พิเศษกับครูผู้สอน...	3.09	1.26	ปานกลาง
6.	มีความยุติธรรมในการคัดเลือกครูเพื่อการปฏิบัติหน้าที่ด้านการสอน.....	3.95	0.95	มาก
7.	ผู้บริหารและครูผู้สอนจัดประชุมเพื่อหาทางแก้ไขปัญหาร่วมกันอย่างสม่ำเสมอ.....	3.51	1.07	มาก
8.	โรงเรียนภาคขั้นให้ครูผู้สอนประเมินผลการเรียนการสอนให้ตรงตามจุดประสงค์ที่กำหนดไว้.....	3.92	0.92	มาก

ตาราง 4 (ต่อ)

ข้อ	ด้านงานบุคคล	μ	σ	ระดับการปฏิบัติ
9.	จัดให้มีการศึกษาดูงานโรงเรียนผู้ใหญ่วิทยาลัยที่ประสบความสำเร็จในการดำเนินงาน.....	3.03	1.28	ปานกลาง
10.	โรงเรียนจัดบริการด้านสุขภาพอนามัยให้กับครูผู้สอนบุคลากร และนักศึกษาผู้ใหญ่.....	3.19	1.36	ปานกลาง
	รวม	3.57	0.88	มาก

จากตาราง 4 แสดงว่าโดยส่วนรวมครูและผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ ด้านงานบุคคลว่ามีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ($\mu = 3.57$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ครูและผู้บริหารมีความคิดเห็นว่าอยู่ในระดับมากเกี่ยวกับโรงเรียนจัดครูเข้าสอนในแต่ละระดับชั้นและแต่ละรายวิชาที่มีความเหมาะสม ($\mu = 4.09$) มีความยุติธรรมในการคัดเลือกครูเพื่อปฏิบัติหน้าที่ด้านการสอน ($\mu = 3.95$) โรงเรียนกวาดขันให้ครูผู้สอนประเมินผลการเรียนการสอน ให้ตรงตามจุดประสงค์ที่กำหนดไว้ ($\mu = 3.92$) จัดประชุมนักศึกษาเพื่อรับทราบนโยบายและการดำเนินงานของโรงเรียนผู้ใหญ่ ($\mu = 3.89$) ส่งเสริมให้ครูผู้สอนได้รับการอบรมทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน ($\mu = 3.76$) และผู้บริหารและครูจัดประชุมเพื่อหาทางแก้ไขปัญหาร่วมกันอย่างสม่ำเสมอ ($\mu = 3.51$) ส่วนในเรื่องอื่น ๆ พบว่า อยู่ในระดับปานกลางยกเว้นในเรื่องที่เกี่ยวกับการจัดให้มีการนิเทศการสอนการศึกษาผู้ใหญ่อย่างสม่ำเสมอ ($\mu = 3.41$) และโรงเรียนเปิดบริการห้องสมุดให้กับนักศึกษาผู้ใหญ่ได้อย่างทั่วถึง ($\mu = 3.11$) ซึ่งพบว่าอยู่ในระดับปานกลาง

ตาราง 5 ค่าคะแนนเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นของครูและผู้บริหาร
ที่มีต่อการจัดการศึกษาออกโรงเรียนสายสามัญ ด้านงานธุรการและการเงิน

ข้อ	ด้านงานธุรการและการเงิน	μ	σ	ระดับการปฏิบัติ
1.	ผู้บริหารมีความเข้าใจเกี่ยวกับระเบียบการขออนุญาต ดำเนินการเปิดสอนโรงเรียนผู้ใหญ่อ.....	4.07	0.86	มาก
2.	โรงเรียนมีการจัดทำสถิตินักศึกษาแต่ละระดับทุกชั้นปีอย่าง สม่ำเสมอ.....	3.84	1.03	มาก
3.	โรงเรียนมีการจัดทำทะเบียนวัสดุครุภัณฑ์สม่ำเสมอ.....	3.89	0.90	มาก
4.	โรงเรียนสามารถดำเนินการออกไปรับรอง ใบระเบียบการ ใบประกาศนียบัตรได้อย่างรวดเร็ว....	3.98	0.99	มาก
5.	โรงเรียนจัดให้มีบัญชีลงเวลาการปฏิบัติงานของครู.....	4.28	0.82	มาก
6.	โรงเรียนจัดให้มีการทำบัญชีเรียกชื่อนักศึกษาอย่าง สม่ำเสมอ.....	4.28	0.74	มาก
7.	โรงเรียนมีห้องปฏิบัติงานธุรการและการเงินเป็นเอกเทศ	3.66	1.29	มาก
8.	โรงเรียนจัดอบรมครูและบุคลากรให้มีความรู้ความเข้าใจ เกี่ยวกับงานธุรการและการเงินที่มีประสิทธิภาพ.....	3.64	1.15	มาก
9.	การเบิกจ่ายการเงินและงบประมาณของโรงเรียนเป็นไป อย่างล่าช้า มีขั้นตอนยุ่งยาก ขั้บซ้อนเกินความจำเป็น...	3.48	1.27	ปานกลาง
10.	โรงเรียนขาดเงินงบประมาณสนับสนุนในการจัดซื้อ วัสดุอุปกรณ์การเรียนการสอน.....	3.40	1.26	ปานกลาง
	รวม	3.85	0.72	มาก

จากตาราง 5 แสดงว่าโดยส่วนรวมครูและผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ ด้านงานธุรการและการเงินว่ามีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ($\mu = 3.80$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ส่วนใหญ่ครูและผู้บริหารมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากเช่นกัน ($\mu = 3.64-4.28$) ยกเว้นในเรื่องที่เกี่ยวกับการเบิกจ่ายการเงินและงบประมาณของโรงเรียนเป็นไปอย่างล่าช้า มีขั้นตอนยุ่งยากซับซ้อนเกินความจำเป็น ($\mu = 3.48$) และโรงเรียนขาดเงินงบประมาณสนับสนุนในการจัดซื้อวัสดุอุปกรณ์การเรียนการสอน ($\mu = 3.40$) ซึ่งพบว่าอยู่ในระดับปานกลาง

ตาราง 6 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นของครู และผู้บริหาร
ที่มีต่อการจัดการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ ด้านงานกิจการนักศึกษา

ข้อ	ด้านงานกิจการนักศึกษา	μ	σ	ระดับการปฏิบัติ
1.	ผู้บริหารให้ความสำคัญกับการบริหารงานกิจการนักศึกษา	3.80	0.97	มาก
2.	โรงเรียนจัดบริการห้องสมุดให้กับนักศึกษาทุกวันที่โรงเรียนเปิดทำการสอน.....	2.93	1.35	ปานกลาง
3.	โรงเรียนจัดบริการแนะแนวด้านการศึกษา.....	3.30	1.10	ปานกลาง
4.	โรงเรียนจัดบริการหางานให้กับนักศึกษาที่จบหลักสูตรแล้ว	2.95	1.17	ปานกลาง
5.	โรงเรียนจัดบริการน้ำดื่มให้กับนักศึกษาอย่างเพียงพอ...	3.55	1.13	มาก
6.	โรงเรียนจัดบริการรักษาพยาบาลเบื้องต้น.....	3.19	1.14	ปานกลาง
7.	โรงเรียนเปิดโอกาสให้นักศึกษามีส่วนร่วมในการวางแผนการดำเนินงานกิจการศึกษากับโรงเรียน.....	3.49	1.06	ปานกลาง
8.	โรงเรียนจัดกิจกรรมเพื่อปลูกฝังคุณธรรมและจริยธรรมที่ดีให้กับนักศึกษา.....	3.84	0.98	มาก
9.	โรงเรียนจัดกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการปกครองระบอบประชาธิปไตย.....	3.75	0.97	มาก
10.	โรงเรียนจัดกิจกรรมนักศึกษาเพื่อการบำเพ็ญสาธารณประโยชน์ในชุมชนอย่างสม่ำเสมอ.....	3.58	1.03	มาก
	รวม	3.44	0.88	ปานกลาง

จากตาราง 6 แสดงว่าโดยส่วนรวมครูและผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ ด้านงานกิจการนักศึกษาว่ามีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง ($\mu = 3.44$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ครูและผู้บริหารมีความคิดเห็นว่าการปฏิบัติอยู่ในระดับมากเกี่ยวกับ โรงเรียนจัดกิจกรรมเพื่อปลูกฝังคุณธรรมและจริยธรรมที่ดีให้กับนักศึกษา ($\mu = 3.84$) ผู้บริหารให้ความสำคัญกับการบริหารงานกิจการนักศึกษา ($\mu = 3.80$) โรงเรียนจัดกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการปกครองระบอบประชาธิปไตย ($\mu = 3.75$) โรงเรียนจัดกิจกรรมนักศึกษาเพื่อการบำเพ็ญสาธารณประโยชน์ในชุมชนอย่างสม่ำเสมอ ($\mu = 3.58$) และโรงเรียนจัดบริการน้ำดื่มให้กับนักศึกษาอย่างเพียงพอ ($\mu = 3.55$) ส่วนในเรื่องอื่น ๆ พบว่าอยู่ในระดับปานกลาง

ตาราง 7 ค่าคะแนนเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นของครูและผู้บริหาร
ที่มีต่อการจัดการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ ด้านงานอาคารสถานที่และวัสดุอุปกรณ์

ข้อ	ด้านงานอาคารและสถานที่และวัสดุอุปกรณ์	μ	σ	ระดับการปฏิบัติ
1.	ในโรงเรียนมีห้องที่ใช้เพื่อการจัดการเรียนการสอน นักศึกษาผู้ใหญ่อย่างพอเพียง.....	4.01	0.95	มาก
2.	โรงเรียนมีโต๊ะและเก้าอี้จำนวนเพียงพอกับนักศึกษา.....	3.96	0.96	มาก
3.	ห้องเรียนที่ใช้สอนนักศึกษาผู้ใหญ่ในโรงเรียนมีสถานที่ดี ปราศจากการรบกวนด้านเสียงหรืออื่น ๆ	3.32	0.79	ปานกลาง
4.	โรงเรียนมีการจัดบริการด้านสาธารณูปโภคอย่างพอเพียง เช่น มีห้องน้ำ ห้องส้วม สถานที่พักผ่อนหย่อนใจและห้อง บริการด้านอาหารอย่างพอเพียง.....	3.89	0.90	มาก
5.	สถานที่สำหรับบริการจำหน่ายอาหารมีขนาดเหมาะสมและ ถูกสุขลักษณะ.....	3.05	1.17	ปานกลาง
6.	โรงเรียนมีอาคารที่ทำการของโรงเรียนผู้ใหญ่เป็นเอกเทศ	3.16	1.52	ปานกลาง
7.	โรงเรียนมีวัสดุอุปกรณ์การสอนแก่นักศึกษาผู้ใหญ่ที่อยู่ใน สภาพดี และใช้การได้เป็นส่วนใหญ่.....	3.52	1.05	มาก
	รวม	3.56	0.68	มาก

จากตาราง 7 แสดงว่าโดยส่วนรวมครูและผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ ด้านงานอาคารสถานที่และวัสดุอุปกรณ์อยู่ในระดับมาก ($\mu = 3.56$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ครูและผู้บริหารมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากเกี่ยวกับ โรงเรียนมีห้องที่ใช้เพื่อการจัดการเรียนการสอนนักศึกษาผู้ใหญ่อย่างเพียงพอ ($\mu = 4.01$) โรงเรียนมีโต๊ะและเก้าอี้จำนวนเพียงพอกับนักศึกษา ($\mu = 3.96$) โรงเรียนมีการจัดบริการด้านสาธารณูปโภค เช่น มีห้องน้ำ ห้องส้วม สถานที่พักผ่อนหย่อนใจ และบริการด้านอาคารอย่างเพียงพอ ($\mu = 3.89$) และโรงเรียนมีวัสดุอุปกรณ์การสอนแก่นักศึกษาผู้ใหญ่ที่อยู่ในสภาพดี และใช้การได้เป็นส่วนใหญ่ ($\mu = 3.52$) ส่วนในเรื่องอื่น ๆ พบว่าอยู่ในระดับปานกลาง

ตาราง 8 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นของครูและผู้บริหาร
ที่มีต่อการจัดการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ เป็นรายด้าน

ข้อ	การจัดการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ	μ	σ	ระดับการปฏิบัติ
1.	ด้านงานวิชาการ.....	3.81	0.74	มาก
2.	ด้านงานบุคคล.....	3.57	0.88	มาก
3.	ด้านงานธุรการและการเงิน.....	3.80	0.72	มาก
4.	ด้านงานกิจการนักศึกษา.....	3.44	0.88	ปานกลาง
5.	ด้านงานอาคารสถานที่และวัสดุอุปกรณ์.....	3.56	0.68	มาก
	รวม	3.66	0.69	มาก

จากตาราง 8 แสดงว่าโดยส่วนรวมครูและผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ ว่ามีการปฏิบัติโดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาในรายด้าน พบว่าครูและผู้บริหารโรงเรียนส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่าการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เรียงตามลำดับ ได้แก่ ($\mu = 3.81$)ด้านงานวิชาการ ด้านงานธุรการและการเงิน ($\mu = 3.80$) ด้านงานบุคคล ($\mu = 3.57$) และด้านงานอาคารสถานที่และวัสดุอุปกรณ์ ($\mu = 3.56$) ส่วนด้านงานกิจการนักศึกษา ($\mu = 3.44$) พบว่ามีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง

ตอนที่ 3 เปรียบเทียบความคิดเห็นของครูและผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาที่มีต่อการจัดการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ

การวิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นของครูและผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานครที่มีต่อการจัดการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ จำแนกตามตัวแปร คือ ตำแหน่งหน้าที่ วุฒิการศึกษา ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน และสถานภาพการสมรส ทำการวิเคราะห์โดยใช้ค่าซี (Z - test) มีรายละเอียดดังปรากฏในตาราง 9 - 32

3.1 เปรียบเทียบความคิดเห็นของครูและผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา จำแนกตามตำแหน่งหน้าที่ ซึ่งเป็นการทดสอบสมมติฐานข้อที่ 1 "ครูผู้สอนและผู้บริหารซึ่งมีตำแหน่งหน้าที่ต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญในโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานครทั้ง 5 ด้านแตกต่างกัน" ผลปรากฏดังตาราง 9-14 ต่อไปนี้

ตาราง 9 เปรียบเทียบความคิดเห็นของครู และผู้บริหารที่มีต่อการจัดการศึกษานอกโรงเรียน
สายสามัญ ด้านงานวิชาการ จำแนกตามตำแหน่งหน้าที่

ข้อ	ด้านงานวิชาการ	ครูผู้สอน		ผู้บริหาร		Z
		μ_1	σ_1	μ_2	σ_2	
1.	โรงเรียนมีจำนวนครูเพียงพอที่จะดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน.....	4.08	0.87	4.35	0.75	1.34
2.	การดำเนินงานด้านวิชาการของโรงเรียนสามารถปรับเปลี่ยน หรือ ยืดหยุ่นได้เพื่อความเหมาะสม....	4.14	0.79	4.30	0.80	0.82
3.	ครูมีความเข้าใจเกี่ยวกับระเบียบและวิธีการปฏิบัติงานการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ.....	4.02	0.82	4.25	0.64	1.23
4.	ครูมีความเข้าใจในหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ.....	3.98	0.79	4.20	0.62	1.16
5.	ครูมีการจัดเตรียมการสอนและวางแผนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ.....	3.99	0.79	4.10	0.85	0.56
6.	ครูผู้สอนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการวัดและประเมินผลการศึกษาตามหลักสูตรการศึกษาผู้ใหญ่สายสามัญประเภทชั้นเรียน.....	4.07	0.77	4.20	0.83	0.76
7.	ครูผู้สอนและนักศึกษามีส่วนในการวางแผนกิจกรรมการเรียนการสอนร่วมกัน.....	3.75	0.89	3.70	0.66	0.24
8.	ส่งเสริมให้ครูผู้สอนมีความรู้และทักษะในการใช้สื่อนวัตกรรม.....	3.50	1.07	3.85	0.93	1.38

ตาราง 9 (ต่อ)

ข้อ	ด้านงานวิชาการ	ครูผู้สอน		ผู้บริหาร		Z
		μ_1	σ_1	μ_2	σ_2	
9.	มีการตรวจสอบผลการปฏิบัติงานครูผู้สอนอย่างสม่ำเสมอ.....	3.78	0.94	4.20	0.77	1.89
10.	จัดให้มีการนิเทศการสอนการศึกษาผู้ใหญ่ออย่างสม่ำเสมอ.....	3.36	1.06	3.70	1.08	1.31
11.	โรงเรียนจัดเอกสารและหนังสือทางวิชาการให้กับครูผู้สอน.....	3.54	1.14	4.05	0.89	1.93
12.	โรงเรียนเปิดบริการห้องสมุดให้กับนักศึกษาผู้ใหญ่ได้อย่างทั่วถึง.....	3.03	1.39	3.65	1.39	1.86
รวม		3.77	0.75	4.05	0.66	1.56

จากตาราง 9 แสดงว่าโดยส่วนรวมครูและผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร ซึ่งมีตำแหน่งหน้าที่ต่างกันมีความคิดเห็นต่อการจัดการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญด้านงานวิชาการ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าครูและผู้บริหารซึ่งมีตำแหน่งหน้าที่ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการจัดการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติทุกข้อเช่นกัน

ตาราง 10 เปรียบเทียบความคิดเห็นของครู และผู้บริหารที่มีต่อการจัดการศึกษานอกโรงเรียน
สายสามัญ ด้านงานบุคคล จำแนกตามตำแหน่งหน้าที่

ข้อ	ด้านงานบุคคล	ครูผู้สอน		ผู้บริหาร		Z
		μ_1	σ_1	μ_2	σ_2	
1.	โรงเรียนจัดครูเข้าสอนในแต่ละระดับชั้นและแต่ละรายวิชาที่มีความเหมาะสม.....	4.04	0.83	4.40	0.68	1.85
2.	โรงเรียนจัดให้มีการประชุมสัมมนาเพื่อความเข้าใจในการปฏิบัติงานร่วมกับกรรมการการศึกษานอกโรงเรียน.....	3.24	1.15	3.55	1.10	1.12
3.	จัดประชุมนักศึกษาเพื่อรับทราบนโยบายและการดำเนินงานของโรงเรียนผู้ใหญ่.....	3.87	1.02	4.05	0.94	0.74
4.	ส่งเสริมให้ครูผู้สอนได้เข้ารับการอบรมทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน.....	3.72	1.13	4.05	1.10	1.22
5.	เชิญวิทยากรผู้ทรงคุณวุฒิมาให้ความรู้พิเศษกับครูผู้สอน.....	3.08	1.26	3.10	1.29	0.05
6.	มีความยุติธรรมในการคัดเลือกครูเพื่อการปฏิบัติหน้าที่ด้านการสอน.....	3.91	0.98	4.25	0.72	1.50
7.	ผู้บริหารและครูผู้สอนจัดประชุมเพื่อหาทางแก้ไขปัญหาร่วมกันอย่างสม่ำเสมอ.....	3.49	1.09	3.65	0.93	0.61
8.	โรงเรียนกวาดขันให้ครูผู้สอนประเมินผลการเรียนการสอนให้ตรงตามจุดประสงค์ที่กำหนดไว้.....	3.85	0.94	4.40	0.60	3.52**

ตาราง 10 (ต่อ)

ข้อ	ด้านงานบุคคล	ครูผู้สอน		ผู้บริหาร		Z
		μ_1	σ_1	μ_2	σ_2	
9.	จัดให้มีการศึกษาดูงานโรงเรียนผู้ใหญ่วัดที่ประสบความสำเร็จในการดำเนินงาน.....	2.98	1.31	3.35	1.09	1.19
10.	โรงเรียนจัดบริการด้านสุขภาพอนามัยให้กับครูผู้สอนบุคลากร และนักศึกษาผู้ใหญ่.....	3.17	1.40	3.35	1.04	0.56
	รวม	3.54	0.91	3.82	0.64	1.33

จากตาราง 10 แสดงว่าโดยส่วนรวมครูและผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร ซึ่งมีตำแหน่งหน้าที่ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการจัดการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญด้านงานบุคคลแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ในเรื่องเกี่ยวกับโรงเรียนกวชชให้ครูผู้สอนประเมินผลการเรียนการสอนให้ตรงตามจุดประสงค์ที่กำหนดไว้ ($Z = 3.52$) แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนในเรื่องอื่น ๆ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 11 เปรียบเทียบความคิดเห็นของครู และผู้บริหารที่มีต่อการจัดการศึกษานอกโรงเรียน
สายสามัญ ด้านงานธุรการและการเงิน จำแนกตามตำแหน่งหน้าที่

ข้อ	ด้านงานธุรการและการเงิน	ครูผู้สอน		ผู้บริหาร		Z
		μ_1	σ_1	μ_2	σ_2	
1.	ผู้บริหารมีความเข้าใจเกี่ยวกับระเบียบการขออนุญาต ดำเนินการเปิดสอนโรงเรียนผู้ใหญ่.....	4.06	0.85	4.15	0.93	0.43
2.	โรงเรียนมีการจัดทำสถิตินักศึกษาแต่ละระดับทุกชั้นปี อย่างสม่ำเสมอ.....	3.80	1.04	4.05	0.94	1.00
3.	โรงเรียนมีการจัดทำทะเบียนวัสดุครุภัณฑ์สม่ำเสมอ...	3.84	0.90	4.20	0.83	1.68
4.	โรงเรียนสามารถดำเนินการออกใบรับรอง ใบระเบียบการ ใบประกาศนียบัตรได้อย่างรวดเร็ว..	3.91	1.00	4.45	0.76	2.32*
5.	โรงเรียนจัดให้มีบัญชีลงเวลาการปฏิบัติงานของครู...	4.25	0.83	4.45	0.69	1.02
6.	โรงเรียนจัดให้มีการทำบัญชีเรียกชื่อนักศึกษาอย่าง สม่ำเสมอ.....	4.27	0.75	4.35	0.67	0.48
7.	โรงเรียนมีห้องปฏิบัติงานธุรการและการเงินเป็น เอกเทศ.....	3.63	1.31	3.90	1.12	0.88
8.	โรงเรียนจัดอบรมครูและบุคลากรให้มีความรู้ความ เข้าใจเกี่ยวกับงานธุรการและการเงินที่มีประสิทธิภาพ	3.61	1.15	3.80	1.20	0.67

ตาราง 11 (ต่อ)

ข้อ	ดำเนินงานธุรการและการเงิน	ครูผู้สอน		ผู้บริหาร		Z
		μ_1	σ_1	μ_2	σ_2	
9.	การเบิกจ่ายการเงินและงบประมาณของโรงเรียน เป็นไปอย่างล่าช้า มีขั้นตอนยุ่งยาก ซับซ้อน เกินความจำเป็น.....	3.48	1.28	3.45	1.19	0.11
10.	โรงเรียนขาดเงินงบประมาณสนับสนุนในการจัดซื้อ วัสดุอุปกรณ์การเรียนการสอน.....	3.42	1.27	3.30	1.22	0.39
	รวม	3.83	0.73	4.01	0.67	1.06

จากตาราง 11 แสดงว่าโดยส่วนรวมครูและผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา ในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร ที่มีตำแหน่งหน้าที่ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนสายสามัญด้านงานธุรการและการเงินแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับโรงเรียนสามารถดำเนินการออกใบรับรอง ใบระเบียบการ ใบประกาศนียบัตรได้อย่างรวดเร็ว ($Z = 2.34$) แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนในเรื่องอื่น ๆ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 12 เปรียบเทียบความคิดเห็นของครู และผู้บริหารที่มีต่อการจัดการศึกษานอกโรงเรียน
สายสามัญ ด้านงานกิจการนักศึกษา จำแนกตามตำแหน่งหน้าที่

ข้อ	ด้านงานกิจการนักศึกษา	ครูผู้สอน		ผู้บริหาร		Z
		μ_1	σ_1	μ_2	σ_2	
1.	ผู้บริหารให้ความสำคัญกับการบริหารงานกิจการ นักศึกษา.....	3.77	0.97	4.00	0.97	1.01
2.	โรงเรียนจัดบริการห้องสมุดให้กับนักศึกษาทุกวันที่ โรงเรียนเปิดทำการสอน.....	2.84	1.32	3.55	1.39	2.22*
3.	โรงเรียนจัดบริการด้านแนะแนว ด้านการศึกษา....	3.27	1.08	3.50	1.19	0.86
4.	โรงเรียนจัดบริการหางานให้กับนักศึกษาที่ จบหลักสูตรแล้ว.....	2.94	1.18	3.00	1.08	0.22
5.	โรงเรียนจัดบริการนำดื่มให้กับนักศึกษาอย่าง เพียงพอ.....	3.48	1.17	4.00	0.73	2.69**
6.	โรงเรียนจัดบริการรักษาพยาบาลเบื้องต้น.....	3.11	1.14	3.70	0.98	2.17*
7.	โรงเรียนเปิดโอกาสให้นักศึกษามีส่วนร่วมในการ วางแผนการดำเนินงานกิจการศึกษากับโรงเรียน.....	3.43	1.09	3.90	0.72	2.51**
8.	โรงเรียนจัดกิจกรรมเพื่อปลูกฝังคุณธรรมและ จริยธรรมที่ดีให้กับนักศึกษา.....	3.77	1.00	4.30	0.66	3.09**
9.	โรงเรียนจัดกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการปกครอง ระบอบประชาธิปไตย.....	3.67	0.98	4.30	0.73	2.78**

ตาราง 12 (ต่อ)

ข้อ	ด้านงานกิจการนักศึกษา	ครูผู้สอน		ผู้บริหาร		Z
		μ_1	σ_1	μ_2	σ_2	
10.	โรงเรียนจัดกิจกรรมนักศึกษาเพื่อการบำเพ็ญสาธารณประโยชน์ในชุมชนอย่างสม่ำเสมอ.....	3.52	1.04	4.00	0.79	1.99*
	รวม	3.38	0.89	3.83	0.71	2.13*

จากตาราง 12 แสดงว่าโดยส่วนรวมครูและผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา ในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร ที่มีตำแหน่งหน้าที่ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการจัดการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญด้านงานกิจการนักศึกษาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับโรงเรียนบริการห้องสมุดให้กับนักศึกษาทุกวันที่โรงเรียนเปิดทำการสอน ($Z = 2.22$) โรงเรียนจัดบริการจัดรักษาพยาบาลเบื้องต้น ($Z = 2.17$) และโรงเรียนจัดกิจกรรมนักศึกษาเพื่อการบำเพ็ญสาธารณประโยชน์ในชุมชนอย่างสม่ำเสมอ ($Z = 1.99$) แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สำหรับในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับโรงเรียนจัดบริการน้ำดื่มให้กับนักศึกษาอย่างเพียงพอ ($Z = 2.69$) โรงเรียนเปิดโอกาสให้นักศึกษามีส่วนรวมในการวางแผนการดำเนินงานกิจการศึกษากับโรงเรียน ($Z = 2.51$) โรงเรียนจัดกิจกรรมเพื่อปลูกฝังคุณธรรมและจริยธรรมที่ดีให้กับนักศึกษา ($Z = 3.09$) และโรงเรียนจัดกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการปกครองระบอบประชาธิปไตย ($Z = 2.78$) แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนในเรื่องอื่น ๆ พบว่าแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 13 เปรียบเทียบความคิดเห็นของครู และผู้บริหารที่มีต่อการจัดการศึกษานอกโรงเรียน
สายสามัญ ด้านงานอาคารสถานที่และวัสดุอุปกรณ์ จำแนกตามตำแหน่งหน้าที่

ข้อ	ด้านงานอาคารสถานที่และวัสดุอุปกรณ์	ครูผู้สอน		ผู้บริหาร		Z
		μ_1	σ_1	μ_2	σ_2	
1.	ในโรงเรียนมีห้องที่ใช้เพื่อการจัดการเรียนการสอน นักศึกษาผู้ใหญ่อย่างพอเพียง.....	3.96	0.95	4.30	0.86	1.50
2.	โรงเรียนมีโต๊ะและเก้าอี้จำนวนเพียงพอกับนักศึกษา..	3.94	0.98	4.10	0.85	0.69
3.	ห้องเรียนที่ใช้สอนนักศึกษาผู้ใหญ่ในโรงเรียนมีสถานที่ดี ปราศจากการรบกวนด้านเสียงหรืออื่น ๆ	3.31	0.79	3.45	0.75	0.77
4.	โรงเรียนมีการจัดบริการด้านสาธารณูปโภคอย่าง พอเพียง เช่น มีห้องน้ำ ห้องส้วม สถานที่พักผ่อน หย่อนใจและห้องบริการด้านอาหารอย่างพอเพียง....	3.85	0.92	4.20	0.70	1.64
5.	สถานที่สำหรับบริการจำหน่ายอาหารมีขนาดเหมาะสม และถูกสุขลักษณะ.....	3.08	1.19	2.80	1.06	1.01
6.	โรงเรียนมีอาคารที่ทำการของโรงเรียนผู้ใหญ่เป็น เอกเทศ.....	3.19	1.49	2.95	1.76	0.65
7.	โรงเรียนมีวัสดุอุปกรณ์การสอนแก่นักศึกษาผู้ใหญ่ที่อยู่ ในสภาพดี และใช้การได้เป็นส่วนใหญ่.....	3.50	1.06	3.65	1.04	0.59
รวม		3.55	0.69	3.64	0.62	0.54

จากตาราง 13 แสดงว่าโดยส่วนรวมครูและผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา ในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร ที่มีตำแหน่งหน้าที่ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการจัดการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญด้านงานอาคารสถานที่และวัสดุอุปกรณ์แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ครูและผู้บริหารที่มีตำแหน่งหน้าที่ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการจัดการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติทุกข้อเช่นกัน

ตาราง 14 เปรียบเทียบความคิดเห็นของครู และผู้บริหารที่มีต่อการจัดการศึกษานอกโรงเรียน
สายสามัญ จำแนกตามตำแหน่งหน้าที่

การจัดการศึกษานอก โรงเรียนสายสามัญ	ครูผู้สอน		ผู้บริหาร		Z
	μ_1	σ_1	μ_2	σ_2	
ด้านงานวิชาการ.....	3.77	0.75	4.05	0.66	1.56
ด้านงานบุคคล.....	3.54	0.91	3.82	0.64	1.33
ด้านงานธุรการและการเงิน..	3.83	0.73	4.01	0.67	1.06
ด้านงานกิจการนักศึกษา.....	3.38	0.89	3.83	0.71	2.13*
ด้านงานอาคารสถานที่และ วัสดุอุปกรณ์.....	3.55	0.69	3.64	0.62	0.54
รวม	3.62	0.70	3.89	0.61	1.60

จากตาราง 14 แสดงว่าโดยส่วนรวมครูและผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา ในสังกัด
สำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร ซึ่งมีตำแหน่งหน้าที่ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการจัด
การศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญด้านงานวิชาการแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ
ผลการวิเคราะห์ไม่เป็นไปตามสมมติฐานข้อ 1 ที่ว่าครูผู้สอนและผู้บริหารซึ่งมีตำแหน่งหน้าที่
ต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญทั้งห้าด้านแตกต่างกัน และ
เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านงานกิจการนักศึกษา ($Z = 2.13$) ครูและผู้บริหารที่มี
ตำแหน่งหน้าที่ต่างกัน มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนใน
ด้านงานวิชาการ ด้านงานบุคคล ด้านงานธุรการและการเงิน และด้านงานอาคารสถานที่และ
วัสดุอุปกรณ์ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

3.2 เปรียบเทียบความคิดเห็นของครูและผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาจำแนกตาม
วุฒิการศึกษา ซึ่งเป็นการทดสอบสมมติฐานข้อที่ 2 "ครูผู้สอนและผู้บริหารที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน
มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญในโรงเรียนประถมศึกษาสังกัด
สำนักงานการประถมศึกษา กรุงเทพมหานครทั้ง 5 ด้านแตกต่างกัน" ผลปรากฏดังตาราง
15 - 20 ดังต่อไปนี้

ตาราง 15 เปรียบเทียบความคิดเห็นของครู และผู้บริหารที่มีต่อการจัดการศึกษานอกโรงเรียน
สายสามัญ ด้านงานวิชาการ จำแนกตามวุฒิการศึกษา

ข้อ	ด้านงานวิชาการ	ต่ำกว่า ปริญญาตรี		ปริญญาตรี ขึ้นไป		Z
		μ_1	σ_1	μ_2	σ_2	
1.	โรงเรียนมีจำนวนครูเพียงพอที่จะดำเนินการจัด กิจกรรมการเรียนการสอน.....	3.67	1.37	4.13	0.83	0.8
2.	การดำเนินงานด้านวิชาการของโรงเรียนสามารถ ปรับเปลี่ยน หรือ ยืดหยุ่นได้เพื่อความเหมาะสม....	4.00	0.63	4.17	0.80	0.52
3.	ครูมีความเข้าใจเกี่ยวกับระเบียบและวิธีการปฏิบัติ งานการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ.....	4.33	0.82	4.03	0.80	0.90
4.	ครูมีความเข้าใจในหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียน สายสามัญ.....	4.17	0.75	4.01	0.77	0.50
5.	ครูมีการจัดเตรียมการสอนและวางแผนการสอน อย่างมีประสิทธิภาพ	4.33	0.52	3.99	0.80	1.03
6.	ครูผู้สอนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการวัดและ ประเมินผลการศึกษาตามหลักสูตรการศึกษาผู้ใหญ่ สายสามัญประเภทชั้นเรียน.....	4.50	0.55	4.07	0.78	1.33
7.	ครูผู้สอนและนักศึกษามีส่วนในการวางแผนกิจกรรม การเรียนการสอนร่วมกัน.....	4.00	0.63	3.73	0.87	0.75
8.	ส่งเสริมให้ครูผู้สอนมีความรู้และทักษะในการใช้ โสตทัศนวัสดุอุปกรณ์.....	4.33	0.82	3.51	1.06	1.87
9.	มีการตรวจสอบผลการปฏิบัติงานครูผู้สอนอย่าง สม่ำเสมอ.....	4.50	0.55	3.81	0.93	1.80

ตาราง 15 (ต่อ)

ข้อ	ด้านงานวิชาการ	ต่ำกว่า ปริญญตรี		ปริญญตรี ขึ้นไป		Z
		μ_1	σ_1	μ_2	σ_2	
10.	จัดให้มีการนิเทศการสอนการศึกษาผู้ใหญ่อย่าง สม่ำเสมอ.....	4.33	0.82	3.37	1.06	2.19*
11.	โรงเรียนจัดเอกสารและหนังสือทางวิชาการให้กับ ครูผู้สอน.....	4.67	0.52	3.56	1.11	2.41*
12.	โรงเรียนเปิดบริการห้องสมุดให้กับนักศึกษาผู้ใหญ่ ได้อย่างทั่วถึง.....	4.33	0.82	3.06	1.40	2.22*
	รวม	4.26	0.57	3.79	0.74	1.55

จากตาราง 15 แสดงว่าโดยส่วนรวมครูและผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา ในสังกัด
สำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร ที่มีวุฒิการศึกษาต่างกันมีความคิดเห็นต่อการจัด
การศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญด้านงานวิชาการ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และ
เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าในเรื่องที่เกี่ยวกับการจัดให้มีการนิเทศการสอนการศึกษาผู้ใหญ่
อย่างสม่ำเสมอ ($Z = 2.19$) โรงเรียนจัดเอกสารและหนังสือทางวิชาการให้กับครูผู้สอน
($Z = 2.41$) และโรงเรียนเปิดบริการห้องสมุดให้กับนักศึกษาผู้ใหญ่ได้อย่างทั่วถึง ($Z = 2.22$)
แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนในเรื่องอื่น ๆ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัย
สำคัญทางสถิติ

ตาราง 16 เปรียบเทียบความคิดเห็นของครู และผู้บริหารที่มีต่อการจัดการศึกษานอกโรงเรียน
สายสามัญ ด้านงานบุคคล จำแนกตามวุฒิการศึกษา

ข้อ	ด้านงานบุคคล	ต่ำกว่า ปริญญาตรี		ปริญญาตรี ขึ้นไป		Z
		μ_1	σ_1	μ_2	σ_2	
1.	โรงเรียนจัดครูเข้าสอนในแต่ละระดับชั้นและแต่ละ รายวิชามีความเหมาะสม.....	4.17	0.75	4.08	0.83	0.25
2.	โรงเรียนจัดให้มีการประชุมสัมมนาเพื่อความเข้าใจใน การปฏิบัติงานร่วมกับกรรมการการศึกษานอกโรงเรียน	4.17	0.75	3.25	1.14	1.95
3.	จัดประชุมนักศึกษาเพื่อรับทราบนโยบายและ การดำเนินงานของโรงเรียนผู้ใหญ่.....	4.50	0.55	3.87	1.02	1.50
4.	ส่งเสริมให้ครูผู้สอนได้เข้ารับการอบรมทั้งภายใน และภายนอกโรงเรียน.....	4.50	0.55	3.73	1.14	1.64
5.	เชิญวิทยากรผู้ทรงคุณวุฒิมาให้ความรู้พิเศษกับครูผู้สอน.	4.17	0.75	3.04	1.26	2.07*
6.	มีความยุติธรรมในการคัดเลือกครูเพื่อการปฏิบัติหน้าที่ ด้านการสอน.....	4.00	0.63	3.95	0.96	0.12
7.	ผู้บริหารและครูผู้สอนจัดประชุมเพื่อหาทางแก้ไขปัญหา ร่วมกันอย่างสม่ำเสมอ.....	4.50	0.55	3.47	1.06	2.35*
8.	โรงเรียนกวาดขันให้ครูผู้สอนประเมินผลการเรียน การสอนให้ตรงตามจุดประสงค์ที่กำหนดไว้.....	4.33	0.52	3.90	0.93	1.12

ตาราง 16 (ต่อ)

ข้อ	ด้านงานบุคคล	ต่ำกว่า ปริญญตรี		ปริญญตรี ขึ้นไป		Z
		μ_1	σ_1	μ_2	σ_2	
9.	จัดให้มีการศึกษาดูงานโรงเรียนผู้ใหญ่วิทยาลัยที่ประสบความสำเร็จในการดำเนินงาน.....	4.00	0.63	2.99	1.29	1.90
10.	โรงเรียนจัดบริการด้านสุขภาพอนามัยให้กับครูผู้สอนบุคลากร และนักศึกษาผู้ใหญ่.....	4.50	0.84	3.14	1.35	2.45*
รวม		4.28	0.40	3.54	0.88	2.04*

จากตาราง 16 แสดงว่าโดยส่วนรวมครูและผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา ในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร ที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการจัดการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญด้านงานบุคคล ($Z = 2.04$) แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการเชิญวิทยากรผู้ทรงคุณวุฒิมาให้ความรู้พิเศษกับครูผู้สอน ($Z = 2.07$) ผู้บริหารและครูผู้สอนจัดประชุมเพื่อหาทางแก้ไขปัญหาร่วมกันอย่างสม่ำเสมอ ($Z = 2.35$) และโรงเรียนจัดบริการด้านสุขภาพอนามัยกับครูผู้สอน บุคลากร และนักศึกษาผู้ใหญ่ ($Z = 2.45$) แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนในเรื่องอื่น ๆ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 17 เปรียบเทียบความคิดเห็นของครู และผู้บริหารที่มีต่อการจัดการศึกษานอกโรงเรียน
สายสามัญ ด้านงานธุรการและการเงิน จำแนกตามวุฒิการศึกษา

ข้อ	ด้านงานธุรการและการเงิน	ต่ำกว่า ปริญญาตรี		ปริญญาตรี ขึ้นไป		Z
		μ_1	σ_1	μ_2	σ_2	
1.	ผู้บริหารมีความเข้าใจเกี่ยวกับระเบียบการขออนุญาต ดำเนินการเปิดสอนโรงเรียนผู้ใหญ่.....	4.33	0.52	4.06	0.87	0.76
2.	โรงเรียนมีการจัดทำสถิตินักศึกษาแต่ละระดับทุกชั้นปี อย่างสม่ำเสมอ.....	4.17	0.75	3.82	1.04	0.81
3.	โรงเรียนมีการจัดทำทะเบียนวัสดุครุภัณฑ์สม่ำเสมอ...	4.17	0.75	3.88	0.90	0.78
4.	โรงเรียนสามารถดำเนินการออกใบรับรอง ใบระเบียบการ ใบประกาศนียบัตรได้อย่างรวดเร็ว..	4.17	0.75	3.97	1.00	0.47
5.	โรงเรียนจัดให้มีบัญชีลงเวลาการปฏิบัติงานของครู...	4.50	0.55	4.27	0.82	0.68
6.	โรงเรียนจัดให้มีการทำบัญชีเรียกชื่อนักศึกษาอย่าง สม่ำเสมอ.....	4.50	0.55	4.27	0.75	0.76
7.	โรงเรียนมีห้องปฏิบัติงานธุรการและการเงินเป็น เอกเทศ.....	4.33	0.52	3.64	1.30	2.94**
8.	โรงเรียนจัดอบรมครูและบุคลากรให้มีความรู้ความ เข้าใจเกี่ยวกับงานธุรการและการเงินที่มีประสิทธิภาพ	4.67	0.52	3.60	1.15	2.26*

ตาราง 17 (ต่อ)

ข้อ	ด้านงานธุรการและการเงิน	ต่ำกว่า ปริญญาดรี		ปริญญาดรี ขึ้นไป		Z
		μ_1	σ_1	μ_2	σ_2	
9.	การเบิกจ่ายการเงินและงบประมาณของโรงเรียน เป็นไปอย่างล่าช้า มีขั้นตอนยุ่งยาก ซับซ้อน เกินความจำเป็น.....	4.17	0.75	3.45	1.28	1.36
10.	โรงเรียนขาดเงินงบประมาณสนับสนุนในการจัดซื้อ วัสดุอุปกรณ์การเรียนการสอน.....	4.00	0.89	3.38	1.27	1.19
	รวม	4.30	0.49	3.83	0.73	1.56

จากตาราง 17 แสดงว่าโดยส่วนรวมครูและผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา ในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร ที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการจัดการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญด้านงานธุรการและการเงินแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับโรงเรียนมีห้องปฏิบัติงานธุรการและการเงินเป็นเอกเทศ ($Z = 2.94$) แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เรื่องโรงเรียนจัดอบรมครูและบุคลากรให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับงานธุรการและการเงินที่มีประสิทธิภาพ ($Z = 2.26$) แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนในเรื่องอื่น ๆ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 18 เปรียบเทียบความคิดเห็นของครู และผู้บริหารที่มีต่อการจัดการศึกษานอกโรงเรียน
สายสามัญ ด้านงานกิจการนักศึกษา จำแนกตามวุฒิการศึกษา

ข้อ	ด้านงานกิจการนักศึกษา	ต่ำกว่า ปริญญาตรี		ปริญญาตรี ขึ้นไป		Z
		μ_1	σ_1	μ_2	σ_2	
1.	ผู้บริหารให้ความสำคัญกับการบริหารงานกิจการ นักศึกษา.....	4.17	0.75	3.78	0.98	0.95
2.	โรงเรียนจัดบริการห้องสมุดให้กับนักศึกษาทุกวันที่ โรงเรียนเปิดทำการสอน.....	4.00	0.89	2.89	1.34	2.00*
3.	โรงเรียนจัดบริการแนะแนวด้านการศึกษา.....	4.17	0.75	3.27	1.10	1.99*
4.	โรงเรียนจัดบริการหางานให้กับนักศึกษาที่ จบหลักสูตรแล้ว.....	4.50	0.55	2.88	1.14	3.44**
5.	โรงเรียนจัดบริการน้ำดื่มให้กับนักศึกษาอย่าง เพียงพอ.....	4.50	0.55	3.51	1.13	2.12*
6.	โรงเรียนจัดบริการรักษาพยาบาลเบื้องต้น.....	4.17	0.75	3.15	1.13	2.17*
7.	โรงเรียนเปิดโอกาสให้นักศึกษามีส่วนร่วมในการ วางแผนการดำเนินงานกิจการศึกษากับโรงเรียน.....	4.33	0.52	3.46	1.06	2.00*
8.	โรงเรียนจัดกิจกรรมเพื่อปลูกฝังคุณธรรมและ จริยธรรมที่ดีให้กับนักศึกษา.....	4.33	0.52	3.82	0.99	1.26

ตาราง 18 (ต่อ)

ข้อ	ด้านงานกิจการนักศึกษา	ต่ำกว่า ปริญญตรี		ปริญญตรี ขึ้นไป		Z
		μ_1	σ_1	μ_2	σ_2	
9.	โรงเรียนจัดกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการปกครอง ระบอบประชาธิปไตย.....	4.00	0.63	3.74	0.98	0.64
10.	โรงเรียนจัดกิจกรรมนักศึกษาเพื่อการบำเพ็ญสาธารณ ประโยชน์ในชุมชนอย่างสม่ำเสมอ.....	4.17	0.41	3.55	1.04	3.26**
	รวม	4.23	0.54	3.41	0.88	2.29*

จากตาราง 18 แสดงว่าโดยส่วนรวมครูและผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร ที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการจัดการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญด้านงานกิจการนักศึกษาแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับโรงเรียนจัดบริการห้องสมุดให้กับนักศึกษา ทุกวันที่โรงเรียนเปิดทำการสอน ($Z = 2.00$) โรงเรียนจัดบริการด้านแนะแนวการศึกษา ($Z = 1.99$) โรงเรียนจัดบริการน้ำดื่มให้กับนักศึกษาอย่างเพียงพอ ($Z = 2.12$) โรงเรียนเปิดโอกาสให้นักศึกษามีส่วนร่วมในการวางแผนการดำเนินงานกิจการนักศึกษากับโรงเรียน ($Z = 2.00$) และโรงเรียนจัดบริการรักษาพยาบาลเบื้องต้น ($Z = 2.17$) แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สำหรับในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับโรงเรียนจัดบริการหางานให้กับนักศึกษาที่จบหลักสูตรแล้ว ($Z = 3.44$) และโรงเรียนจัดกิจกรรมนักศึกษาเพื่อการบำเพ็ญสาธารณประโยชน์ในชุมชนอย่างสม่ำเสมอ ($Z = 3.26$) แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนในเรื่องอื่น ๆ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 19 เปรียบเทียบความคิดเห็นของครู และผู้บริหารที่มีต่อการจัดการศึกษานอกโรงเรียน
สายสามัญ ด้านงานอาคารสถานที่และวัสดุอุปกรณ์ จำแนกตามวุฒิการศึกษา

ข้อ	ด้านงานอาคารสถานที่และวัสดุอุปกรณ์	ต่ำกว่า ปริญญาตรี		ปริญญาตรี ขึ้นไป		Z
		μ_1	σ_1	μ_2	σ_2	
1.	ในโรงเรียนมีห้องที่ใช้เพื่อการจัดการเรียนการสอน นักศึกษาผู้ใหญ่อย่างพอเพียง.....	4.00	0.63	4.01	0.96	0.02
2.	โรงเรียนมีโต๊ะและเก้าอี้จำนวนเพียงพอกับนักศึกษา..	4.00	0.63	3.96	0.97	0.10
3.	ห้องเรียนที่ใช้สอนนักศึกษาผู้ใหญ่ในโรงเรียนมีสถานที่ดี ปราศจากการรบกวนด้านเสียงหรืออื่น ๆ	3.44	0.54	3.32	0.79	0.38
4.	โรงเรียนมีการจัดบริการด้านสาธารณูปโภคอย่าง พอเพียง เช่น มีห้องน้ำ ห้องส้วม สถานที่พักผ่อน หย่อนใจและห้องบริการด้านอาหารอย่างพอเพียง....	4.17	0.75	3.88	0.91	0.75
5.	สถานที่สำหรับบริการจำหน่ายอาหารมีขนาดเหมาะสม และถูกสุขลักษณะ.....	3.33	0.82	3.03	1.18	0.61
6.	โรงเรียนมีอาคารที่ทำการของโรงเรียนผู้ใหญ่เป็น เอกเทศ.....	3.17	1.17	3.16	1.54	0.01
7.	โรงเรียนมีวัสดุอุปกรณ์การสอนแก่นักศึกษาผู้ใหญ่ที่อยู่ ในสภาพดี และใช้การได้เป็นส่วนใหญ่.....	3.67	0.82	3.51	1.07	0.36
รวม		3.68	0.52	3.55	0.68	0.46

จากตาราง 19 แสดงว่าโดยส่วนรวมครูและผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา ในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร ที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการจัดการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญด้านงานอาคารสถานที่และวัสดุอุปกรณ์แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ครูและผู้บริหารที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการจัดการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติทุกข้อเช่นกัน

ตาราง 20 เปรียบเทียบความคิดเห็นของครู และผู้บริหารที่มีต่อการจัดการศึกษานอกโรงเรียน
สายสามัญ เป็นรายด้านจำแนกตามวุฒิการศึกษา

การจัดการศึกษานอกโรงเรียน สายสามัญ	ต่ำกว่าปริญญาตรี		ปริญญาตรีขึ้นไป		Z
	μ_1	σ_1	μ_2	σ_2	
ด้านงานวิชาการ.....	4.26	0.57	3.79	0.74	1.55
ด้านงานบุคคล.....	4.28	0.40	3.54	0.88	2.04*
ด้านงานธุรการและการเงิน..	4.30	0.49	3.83	0.73	1.56
ด้านงานกิจการนักศึกษา.....	4.23	0.54	3.41	0.88	2.29*
ด้านงานอาคารสถานที่และ วัสดุอุปกรณ์.....	3.68	0.52	3.55	0.68	0.46
รวม	4.19	0.34	3.64	0.70	1.92

จากตาราง 20 แสดงว่าโดยส่วนรวมครูและผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา ในสังกัด
สำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร ที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการจัด
การศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่เป็นไปตาม
สมมติฐานข้อ 2 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านงานบุคคล ($Z = 2.04$)และด้านงาน
กิจการนักศึกษา ($Z = 2.29$) ครูและผู้บริหารที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นแตกต่าง
กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนในด้านงานวิชาการ ด้านงานธุรการและการเงิน
และด้านงานอาคารสถานที่ และวัสดุอุปกรณ์แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

3.3 เปรียบเทียบความคิดเห็นของครูและผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาจำแนกตาม
ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน ซึ่งเป็นการทดสอบสมมติฐานข้อที่ 3 "ครูผู้สอนและผู้บริหาร
ที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการศึกษานอกโรงเรียน
สายสามัญในโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานประถมศึกษากรุงเทพมหานครทั้ง 5 ด้าน
แตกต่างกัน" ผลปรากฏดังตาราง 21 - 26

ตาราง 21 เปรียบเทียบความคิดเห็นของครู และผู้บริหารที่มีต่อการจัดการศึกษานอกโรงเรียน
สายสามัญ ด้านงานวิชาการ จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน

ข้อ	ด้านงานวิชาการ	ต่ำกว่า 10 ปี		10 ปีขึ้นไป		Z
		μ_1	σ_1	μ_2	σ_2	
1.	โรงเรียนมีจำนวนครูเพียงพอที่จะดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน.....	4.26	0.53	4.08	0.91	1.38
2.	การดำเนินงานด้านวิชาการของโรงเรียนสามารถปรับเปลี่ยน หรือ ยืดหยุ่นได้เพื่อความเหมาะสม....	4.30	0.54	4.14	0.84	1.25
3.	ครูมีความเข้าใจเกี่ยวกับระเบียบและวิธีการปฏิบัติงานการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ.....	4.22	0.58	4.01	0.84	1.60
4.	ครูมีความเข้าใจในหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ.....	4.04	0.59	4.01	0.81	0.18
5.	ครูมีการจัดเตรียมการสอนและวางแผนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ.....	4.11	0.64	3.98	0.82	0.75
6.	ครูผู้สอนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการวัดและประเมินผลการศึกษาตามหลักสูตรการศึกษาผู้ใหญ่สายสามัญประเภทชั้นเรียน.....	4.15	0.53	4.07	0.82	0.60
7.	ครูผู้สอนและนักศึกษามีส่วนในการวางแผนกิจกรรมการเรียนการสอนร่วมกัน.....	3.70	0.72	3.75	0.89	0.26
8.	ส่งเสริมให้ครูผู้สอนมีความรู้และทักษะในการใช้สื่อนวัตกรรมอุปกรณ์.....	3.67	0.78	3.52	1.11	0.81

ตาราง 21 (ต่อ)

ข้อ	ด้านงานวิชาการ	ต่ำกว่า 10ปี		10 ปีขึ้นไป		Z
		μ_1	σ_1	μ_2	σ_2	
9.	มีการตรวจสอบผลการปฏิบัติงานครูผู้สอนอย่างสม่ำเสมอ.....	3.93	0.83	3.82	0.95	0.56
10.	จัดให้มีการนิเทศการสอนการศึกษาผู้ใหญ่อย่างสม่ำเสมอ.....	3.48	1.05	3.39	1.08	0.39
11.	โรงเรียนจัดเอกสารและหนังสือทางวิชาการให้กับครูผู้สอน.....	3.70	0.91	3.58	1.16	0.50
12.	โรงเรียนเปิดบริการห้องสมุดให้กับนักศึกษาผู้ใหญ่ได้อย่างทั่วถึง.....	3.33	1.39	3.06	1.41	0.90
รวม		3.91	0.53	3.78	0.78	0.99

จากตาราง 21 แสดงว่าโดยส่วนรวมครูและผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา ในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร ที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานต่างก็มีความคิดเห็นต่อการจัดการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญด้านงานวิชาการ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าครูและผู้บริหารที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานต่างก็มีความคิดเห็นต่อการจัดการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติทุกข้อเช่นกัน

ตาราง 22 เปรียบเทียบ ความคิดเห็นของครู และผู้บริหารที่มีต่อการจัดการศึกษาออกโรงเรียน
สายสามัญ ด้านงานบุคคล จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน

ข้อ	ด้านงานบุคคล	ต่ำกว่า 10 ปี		10 ปีขึ้นไป		Z
		μ_1	σ_1	μ_2	σ_2	
1.	โรงเรียนจัดครูเข้าสอนในแต่ละระดับชั้นและแต่ละรายวิชามีความเหมาะสม.....	4.26	0.71	4.05	0.84	1.21
2.	โรงเรียนจัดให้มีการประชุมสัมมนาเพื่อความเข้าใจในการปฏิบัติงานร่วมกับกรรมการการศึกษาออกโรงเรียน	3.33	1.07	3.27	1.16	0.25
3.	จัดประชุมนักศึกษาเพื่อรับทราบนโยบายและการดำเนินงานของโรงเรียนผู้ใหญ่.....	4.11	0.89	3.85	1.03	1.23
4.	ส่งเสริมให้ครูผู้สอนได้เข้ารับการอบรมทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน.....	3.93	1.04	3.73	1.15	0.82
5.	เชิญวิทยากรผู้ทรงคุณวุฒิให้ความรู้พิเศษกับครูผู้สอน.	3.19	1.18	3.06	1.28	0.45
6.	มีความยุติธรรมในการคัดเลือกครูเพื่อปฏิบัติหน้าที่ด้านการสอน.....	4.30	0.78	3.88	0.97	2.08*
7.	ผู้บริหารและครูผู้สอนจัดประชุมเพื่อหาทางแก้ไขปัญหาร่วมกันอย่างสม่ำเสมอ.....	3.67	0.92	3.48	1.10	0.82
8.	โรงเรียนกวาดขันให้ครูผู้สอนประเมินผลการเรียนการสอนให้ตรงตามจุดประสงค์ที่กำหนดไว้.....	4.04	0.65	3.90	0.97	0.93

ตาราง 22 (ต่อ)

ข้อ	ด้านงานบุคคล	ต่ำกว่า 10 ปี		10 ปีขึ้นไป		Z
		μ_1	σ_1	μ_2	σ_2	
9.	จัดให้มีการศึกษาดูงานโรงเรียนผู้ใหญ่ที่ประสบความสำเร็จในการดำเนินงาน.....	3.33	1.14	2.97	1.31	1.34
10.	โรงเรียนจัดบริการด้านสุขภาพอนามัยให้กับครูผู้สอนบุคลากร และนักศึกษาผู้ใหญ่.....	3.33	1.24	3.16	1.38	0.60
รวม		3.75	0.69	3.53	0.91	1.15

จากตาราง 22 แสดงว่าโดยส่วนรวมครูและผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา ในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร ที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการจัดการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญด้านงานบุคคล แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับความยุติธรรมในการคัดเลือกครูเพื่อปฏิบัติหน้าที่ด้านการสอน ($Z = 2.08$) แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนในเรื่องอื่น ๆ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 23 เปรียบเทียบ ความคิดเห็นของครู และผู้บริหารที่มีต่อการจัดการศึกษานอกโรงเรียน
สายสามัญ ด้านงานธุรการและการเงิน จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน

ข้อ	ด้านงานธุรการและการเงิน	ต่ำกว่า 10 ปี		10 ปีขึ้นไป		Z
		μ_1	σ_1	μ_2	σ_2	
1.	ผู้บริหารมีความเข้าใจเกี่ยวกับระเบียบการขออนุญาต ดำเนินการเปิดสอนโรงเรียนผู้ใหญ่.....	4.19	0.83	4.05	0.87	0.75
2.	โรงเรียนมีการจัดทำสถิตินักศึกษาแต่ละระดับทุกชั้นปี อย่างสม่ำเสมอ.....	4.04	0.76	3.79	1.07	1.40
3.	โรงเรียนมีการจัดทำทะเบียนวัสดุครุภัณฑ์สม่ำเสมอ...	3.93	0.87	3.88	0.90	0.24
4.	โรงเรียนสามารถดำเนินการออกใบรับรอง ใบระเบียบการ ใบประกาศนียบัตรได้อย่างรวดเร็ว...	4.30	0.82	3.91	1.01	1.85
5.	โรงเรียนจัดให้มีบัญชีลงเวลาการปฏิบัติงานของครู...	4.33	0.92	4.26	0.79	0.40
6.	โรงเรียนจัดให้มีการทำบัญชีเรียกชื่อนักศึกษาอย่าง สม่ำเสมอ.....	4.30	0.72	4.27	0.74	0.15
7.	โรงเรียนมีห้องปฏิบัติงานธุรการและการเงินเป็น เอกเทศ.....	3.74	1.06	3.65	1.33	0.34
8.	โรงเรียนจัดอบรมครูและบุคลากรให้มีความรู้ความ เข้าใจเกี่ยวกับงานธุรการและการเงินที่มีประสิทธิภาพ	3.59	1.08	3.65	1.17	0.23

ตาราง 23 (ต่อ)

ข้อ	ด้านงานธุรการและการเงิน	ต่ำกว่า 10 ปี		10 ปีขึ้นไป		Z
		μ_1	σ_1	μ_2	σ_2	
9.	การเบิกจ่ายการเงินและงบประมาณของโรงเรียน เป็นไปอย่างล่าช้า มีขั้นตอนยุ่งยาก ซับซ้อน เกินความจำเป็น.....	3.59	1.28	3.46	1.27	0.51
10.	โรงเรียนขาดเงินงบประมาณสนับสนุนในการจัดซื้อ วัสดุอุปกรณ์การเรียนการสอน.....	3.30	1.27	3.42	1.26	0.48
	รวม	3.93	0.58	3.83	0.75	0.62

จากตาราง 23 แสดงว่าโดยส่วนรวมครูและผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา ในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร ที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการจัดการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญด้านงานธุรการและการเงินแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ครูและผู้บริหารที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการจัดการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติทุกข้อเช่นกัน

ตาราง 24 เปรียบเทียบ ความคิดเห็นของครู และผู้บริหารที่มีต่อการจัดการศึกษานอกโรงเรียน
สายสามัญ ด้านงานกิจการนักศึกษา จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน

ข้อ	ด้านงานกิจการนักศึกษา	ต่ำกว่า 10 ปี		10 ปีขึ้นไป		Z
		μ_1	σ_1	μ_2	σ_2	
1.	ผู้บริหารให้ความสำคัญกับการบริหารงานกิจการ นักศึกษา.....	3.81	0.96	3.79	0.98	0.11
2.	โรงเรียนจัดบริการห้องสมุดให้กับนักศึกษาทุกวันที่ โรงเรียนเปิดทำการสอน.....	3.26	1.23	2.86	1.36	1.39
3.	โรงเรียนจัดบริการด้านแนะแนว ด้านการศึกษา....	3.41	1.15	3.28	1.09	0.55
4.	โรงเรียนจัดบริการหางานให้กับนักศึกษาที่ จบหลักสูตรแล้ว.....	3.15	1.06	2.90	1.19	0.99
5.	โรงเรียนจัดบริการน้ำดื่มให้นักศึกษาอย่าง เพียงพอ.....	3.70	0.99	3.52	1.16	0.76
6.	โรงเรียนจัดบริการรักษาพยาบาลเบื้องต้น.....	3.44	0.89	3.14	1.18	1.28
7.	โรงเรียนเปิดโอกาสให้นักศึกษามีส่วนร่วมในการ วางแผนการดำเนินงานกิจการศึกษากับโรงเรียน.	3.78	0.89	3.43	1.09	1.54
8.	โรงเรียนจัดกิจกรรมเพื่อปลูกฝังคุณธรรมและ จริยธรรมที่ดีให้กับนักศึกษา.....	4.00	0.68	3.81	1.03	1.20

ตาราง 24 (ต่อ)

ข้อ	ด้านงานกิจการนักศึกษา	ต่ำกว่า 10 ปี		10 ปีขึ้นไป		Z
		μ_1	σ_1	μ_2	σ_2	
9.	โรงเรียนจัดกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการปกครอง ระบอบประชาธิปไตย.....	3.89	0.85	3.72	1.00	0.82
10.	โรงเรียนจัดกิจกรรมนักศึกษาเพื่อการบำเพ็ญสาธารณ ประโยชน์ในชุมชนอย่างสม่ำเสมอ.....	3.78	0.97	3.54	1.04	1.11
รวม		3.62	0.72	3.40	0.91	1.20

จากตาราง 24 แสดงว่าโดยส่วนรวมครูและผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา ในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร ที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการจัดการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญด้านงานกิจการนักศึกษาแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติและเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าครูและผู้บริหารที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการจัดการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติเช่นกัน

ตาราง 25 เปรียบเทียบ ความคิดเห็นของครู และผู้บริหารที่มีต่อการจัดการศึกษานอกโรงเรียน
สายสามัญ ด้านงานอาคารสถานที่และวัสดุอุปกรณ์ จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน

ข้อ	ด้านงานอาคารสถานที่และวัสดุอุปกรณ์	ต่ำกว่า 10 ปี		10 ปีขึ้นไป		Z
		μ_1	σ_1	μ_2	σ_2	
1.	ในโรงเรียนมีห้องที่ใช้เพื่อการจัดการเรียนการสอน นักศึกษาผู้ใหญ่อย่างพอเพียง.....	4.11	0.80	3.98	0.98	0.63
2.	โรงเรียนมีโต๊ะและเก้าอี้จำนวนเพียงพอกับนักศึกษา..	4.00	1.04	3.95	0.95	0.23
3.	ห้องเรียนที่ใช้สอนนักศึกษาผู้ใหญ่ในโรงเรียนมีสถานที่ดี ปราศจากการรบกวนด้านเสียงหรืออื่น ๆ	3.56	0.65	3.27	0.80	1.70
4.	โรงเรียนมีการจัดบริการด้านสาธารณูปโภคอย่าง พอเพียง เช่น มีห้องน้ำ ห้องส้วม สถานที่พักผ่อน หย่อนใจและห้องบริการด้านอาหารอย่างพอเพียง....	4.15	0.60	3.84	0.95	2.15*
5.	สถานที่สำหรับบริการจำหน่ายอาหารมีขนาดเหมาะสม และถูกสุขลักษณะ.....	3.07	1.21	3.04	1.17	0.14
6.	โรงเรียนมีอาคารที่ทำการของโรงเรียนผู้ใหญ่เป็น เอกเทศ.....	3.15	1.51	3.16	1.53	0.04
7.	โรงเรียนมีวัสดุอุปกรณ์การสอนแก่นักศึกษาผู้ใหญ่ที่อยู่ ในสภาพดี และใช้การได้เป็นส่วนใหญ่.....	3.56	1.05	3.51	1.06	0.19
รวม		3.66	0.64	3.54	0.69	0.82

จากตาราง 25 แสดงว่าโดยส่วนรวมครูและผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา ในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร ที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการจัดการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญด้านงานอาคารสถานที่และวัสดุอุปกรณ์แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับโรงเรียน มีการจัดบริการด้านสาธารณูปโภคอย่างพอเพียง เช่น มีห้องน้ำ ห้องส้วม สถานที่พักผ่อนหย่อนใจ และห้องบริการด้านอาหารอย่างพอเพียง ($Z = 2.15$) แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนในเรื่องอื่น ๆ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 26 เปรียบเทียบความคิดเห็นของครูและผู้บริหารที่มีต่อการจัดการศึกษานอกโรงเรียน
สายสามัญ เป็นรายด้านจำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน

การจัดการศึกษานอกโรงเรียน สายสามัญ	ต่ำกว่า 10 ปี		ตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป		Z
	μ_1	σ_1	μ_2	σ_2	
ด้านงานวิชาการ.....	3.91	0.53	3.78	0.78	0.99
ด้านงานบุคคล.....	3.75	0.69	3.53	0.91	1.15
ด้านงานธุรการและการเงิน..	3.93	0.58	3.83	0.75	0.62
ด้านงานกิจการนักศึกษา.....	3.62	0.72	3.40	0.91	1.20
ด้านงานอาคารสถานที่และ วัสดุอุปกรณ์.....	3.66	0.64	3.54	0.69	0.82
รวม	3.79	0.53	3.63	0.72	1.06

จากตาราง 26 แสดงว่าโดยส่วนรวมครูและผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา ในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร ที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการจัดการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานข้อ 3 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ครูและผู้บริหารมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติทุกด้านเช่นกัน

3.4 เปรียบเทียบความคิดเห็นของครูและผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาจำแนกตาม
สถานภาพสมรส ซึ่งเป็นการทดสอบสมมติฐานข้อที่ 4 "ครูผู้สอนและผู้บริหารที่มีสถานภาพการ
สมรสต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ ในโรงเรียนประถม
ศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษา กรุงเทพมหานครทั้ง 5 ด้าน แตกต่างกัน" ผลปรากฏ
ดังตาราง 27 - 32

ตาราง 27 เปรียบเทียบความคิดเห็นของครู และผู้บริหารที่มีต่อการจัดการศึกษานอกโรงเรียน
สายสามัญ ด้านงานวิชาการ จำแนกตามสถานภาพสมรส

ข้อ	ด้านงานวิชาการ	โสด		สมรส		Z
		μ_1	σ_1	μ_2	σ_2	
1.	โรงเรียนมีจำนวนครูเพียงพอที่จะดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน.....	3.95	1.06	4.18	0.76	1.26
2.	การดำเนินงานด้านวิชาการของโรงเรียนสามารถปรับเปลี่ยน หรือ ยืดหยุ่นได้เพื่อความเหมาะสม....	4.20	0.73	4.15	0.82	0.40
3.	ครูมีความเข้าใจเกี่ยวกับระเบียบและวิธีการปฏิบัติงานการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ.....	4.05	0.86	4.05	0.78	0.01
4.	ครูมีความเข้าใจในหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ.....	4.00	0.75	4.02	0.79	0.13
5.	ครูมีการจัดเตรียมการสอนและวางแผนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ.....	4.00	0.75	4.01	0.81	0.07
6.	ครูผู้สอนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการวัดและประเมินผลการศึกษาตามหลักสูตรการศึกษาผู้ใหญ่สายสามัญประเภทชั้นเรียน.....	4.07	0.79	4.09	0.78	0.17
7.	ครูผู้สอนและนักศึกษามีส่วนในการวางแผนกิจกรรมการเรียนการสอนร่วมกัน.....	3.70	0.93	3.76	0.83	0.36
8.	ส่งเสริมให้ครูผู้สอนมีความรู้และทักษะในการใช้โสตทัศนวัสดุอุปกรณ์.....	3.50	1.00	3.56	1.09	0.34

ตาราง 27 (ต่อ)

ข้อ	ด้านงานวิชาการ	โสด		สมรส		Z
		μ_1	σ_1	μ_2	σ_2	
9.	มีการตรวจสอบผลการปฏิบัติงานครูผู้สอนอย่างสม่ำเสมอ.....	3.93	0.79	3.80	0.98	0.81
10.	จัดให้มีการนิเทศการสอนการศึกษาผู้ใหญ่อย่างสม่ำเสมอ.....	3.50	0.98	3.37	1.11	0.68
11.	โรงเรียนจัดเอกสารและหนังสือทางวิชาการกับครูผู้สอน.....	3.61	1.06	3.60	1.14	0.06
12.	โรงเรียนเปิดบริการห้องสมุดให้กับนักศึกษาผู้ใหญ่ได้อย่างทั่วถึง.....	3.18	1.32	3.08	1.44	0.39
รวม		3.81	0.67	3.81	0.77	0.02

จากตาราง 27 แสดงว่าโดยส่วนรวมครูและผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา ในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร ที่มีสถานภาพสมรสต่างกันมีความคิดเห็นต่อการจัดการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญด้านงานวิชาการ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าครูและผู้บริหารที่มีสถานภาพสมรสต่างกันมีความคิดเห็นต่อการจัดการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติทุกข้อเช่นกัน

ตาราง 28 เปรียบเทียบความคิดเห็นของครู และผู้บริหารที่มีต่อการจัดการศึกษานอกโรงเรียน
สายสามัญ ด้านงานบุคคล จำแนกตามสถานภาพสมรส

ข้อ	ด้านงานบุคคล	โสด		สมรส		Z
		μ_1	σ_1	μ_2	σ_2	
1.	โรงเรียนจัดครูเข้าสอนในแต่ละระดับชั้นและแต่ละรายวิชาที่มีความเหมาะสม.....	4.07	0.87	4.09	0.80	0.17
2.	โรงเรียนจัดให้มีการประชุมสัมมนาเพื่อความเข้าใจในการปฏิบัติงานร่วมกับกรรมการการศึกษานอกโรงเรียน	3.23	1.12	3.31	1.16	0.38
3.	จัดประชุมนักศึกษาเพื่อรับทราบนโยบายและการดำเนินงานของโรงเรียนผู้ใหญ่.....	3.89	1.10	3.90	0.98	0.06
4.	ส่งเสริมให้ครูผู้สอนได้เข้ารับการอบรมทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน.....	3.75	1.16	3.77	1.12	0.09
5.	เชิญวิทยากรผู้ทรงคุณวุฒิให้ความรู้พิเศษกับครูผู้สอน.	3.05	1.28	3.10	1.26	0.25
6.	มีความยุติธรรมในการคัดเลือกครูเพื่อการปฏิบัติหน้าที่ด้านการสอน.....	4.05	0.89	3.92	0.98	0.76
7.	ผู้บริหารและครูผู้สอนจัดประชุมเพื่อหาทางแก้ไขปัญหาร่วมกันอย่างสม่ำเสมอ.....	3.50	1.05	3.52	1.08	0.10
8.	โรงเรียนกวาดขันให้ครูผู้สอนประเมินผลการเรียนการสอนให้ตรงตามจุดประสงค์ที่กำหนดไว้.....	3.86	0.80	3.94	0.97	0.49

ตาราง 28 (ต่อ)

ข้อ	ด้านงานบุคคล	โสด		สมรส		Z
		μ_1	σ_1	μ_2	σ_2	
9.	จัดให้มีการศึกษาดูงานโรงเรียนผู้ใหญ่วัยที่ประสบความสำเร็จในการดำเนินงาน.....	3.05	1.33	3.03	1.27	0.08
10.	โรงเรียนจัดบริการด้านสุขภาพอนามัยให้กับครูผู้สอนบุคลากร และนักศึกษาผู้ใหญ่.....	3.09	1.31	3.23	1.38	0.58
	รวม	3.55	0.85	3.58	0.90	0.18

จากตาราง 28 แสดงว่าโดยส่วนรวมครูและผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร ที่มีสถานภาพสมรสต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการจัดการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญด้านงานบุคคล แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ครูและผู้บริหารที่มีสถานภาพสมรสต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการจัดการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญด้านงานบุคคล แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติทุกข้อเช่นกัน

ตาราง 29 เปรียบเทียบความคิดเห็นของครู และผู้บริหารที่มีต่อการจัดการศึกษานอกโรงเรียน
สายสามัญ ด้านงานธุรการและการเงิน จำแนกตามสถานภาพสมรส

ข้อ	ด้านงานธุรการและการเงิน	โสด		สมรส		Z
		μ_1	σ_1	μ_2	σ_2	
1.	ผู้บริหารมีความเข้าใจเกี่ยวกับระเบียบการขออนุญาต ดำเนินการเปิดสอนโรงเรียนผู้ใหญ่.....	4.11	0.78	4.06	0.89	0.38
2.	โรงเรียนมีการจัดทำสถิตินักศึกษาแต่ละระดับทุกชั้นปี อย่างสม่ำเสมอ.....	3.98	0.88	3.78	1.08	1.09
3.	โรงเรียนมีการจัดทำทะเบียนวัสดุครุภัณฑ์สม่ำเสมอ...	4.00	0.78	3.84	0.94	0.98
4.	โรงเรียนสามารถดำเนินการออกใบรับรอง ใบระเบียบการ ใบประกาศนียบัตรได้อย่างรวดเร็ว...	4.02	0.88	3.96	1.03	0.34
5.	โรงเรียนจัดให้มีบัญชีลงเวลาการปฏิบัติงานของครู...	4.27	0.79	4.28	0.83	0.03
6.	โรงเรียนจัดให้มีการทำบัญชีเรียกชื่อนักศึกษาอย่าง สม่ำเสมอ.....	4.18	0.81	4.31	0.71	1.01
7.	โรงเรียนมีห้องปฏิบัติงานธุรการและการเงินเป็น เอกเทศ.....	3.61	1.28	3.69	1.29	0.31
8.	โรงเรียนจัดอบรมครูและบุคลากรให้มีความรู้ความ เข้าใจเกี่ยวกับงานธุรการและการเงินที่มีประสิทธิภาพ	3.57	1.23	3.67	1.13	0.48

ตาราง 29 (ต่อ)

ข้อ	ด้านงานธุรการและการเงิน	โสด		สมรส		Z
		μ_1	σ_1	μ_2	σ_2	
9.	การเบิกจ่ายการเงินและงบประมาณของโรงเรียน เป็นไปอย่างล่าช้า มีขั้นตอนยุ่งยาก ซับซ้อน เกินความจำเป็น.....	3.39	1.30	3.52	1.26	0.58
10.	โรงเรียนขาดเงินงบประมาณสนับสนุนในการจัดซื้อ วัสดุอุปกรณ์การเรียนการสอน.....	3.14	1.29	3.51	1.23	1.67
	รวม	3.83	0.61	3.86	0.76	0.26

จากตาราง 29 แสดงว่าโดยส่วนรวมครูและผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา ในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร ที่มีสถานภาพสมรสต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการจัดการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญด้านงานธุรการและการเงินแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ครูและผู้บริหารที่มีสถานภาพสมรสต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการจัดการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญแตกต่างกันแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติทุกข้อเช่นกัน

ตาราง 30 เปรียบเทียบ ความคิดเห็นของครู และผู้บริหารที่มีต่อการจัดการศึกษานอกโรงเรียน
สายสามัญ ด้านงานกิจการนักศึกษา จำแนกตามสถานภาพสมรส

ข้อ	ด้านงานกิจการนักศึกษา	โสด		สมรส		Z
		μ_1	σ_1	μ_2	σ_2	
1.	ผู้บริหารให้ความสำคัญกับการบริหารงานกิจการ นักศึกษา.....	3.64	0.97	3.86	0.97	1.30
2.	โรงเรียนจัดบริการห้องสมุดให้กับนักศึกษาทุกวันที่ โรงเรียนเปิดทำการสอน.....	2.91	1.22	2.94	1.40	0.15
3.	โรงเรียนจัดบริการด้านแนะแนว ด้านการศึกษา....	3.18	0.99	3.35	1.14	0.87
4.	โรงเรียนจัดบริการหางานให้กับนักศึกษาที่ จบหลักสูตรแล้ว.....	2.95	1.03	2.94	1.22	0.05
5.	โรงเรียนจัดบริการน้ำดื่มให้กับนักศึกษาอย่าง เพียงพอ.....	3.41	1.06	3.61	1.16	1.00
6.	โรงเรียนจัดบริการรักษาพยาบาลเบื้องต้น.....	3.14	1.09	3.21	1.16	0.38
7.	โรงเรียนเปิดโอกาสให้นักศึกษามีส่วนร่วมในการ วางแผนการดำเนินงานกิจการนักศึกษากับโรงเรียน.	3.43	1.07	3.52	1.06	0.41
8.	โรงเรียนจัดกิจกรรมเพื่อปลูกฝังคุณธรรมและ จริยธรรมที่ดีให้กับนักศึกษา.....	3.82	0.92	3.85	1.00	0.19

ตาราง 30 (ต่อ)

ข้อ	ด้านงานกิจการนักศึกษา	โสด		สมรส		Z
		μ_1	σ_1	μ_2	σ_2	
9.	โรงเรียนจัดกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการปกครอง ระบอบประชาธิปไตย.....	3.73	1.00	3.76	0.97	0.18
10.	โรงเรียนจัดกิจกรรมนักศึกษาเพื่อการบำเพ็ญสาธารณ ประโยชน์ในชุมชนอย่างสม่ำเสมอ.....	3.50	1.09	3.61	1.00	0.60
	รวม	3.37	0.80	3.47	0.91	0.61

จากตาราง 30 แสดงว่าโดยส่วนรวมครูและผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา ในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร ที่มีสถานภาพสมรสต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการจัดการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญด้านงานกิจการนักศึกษาแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ครูและผู้บริหารที่มีสถานภาพสมรสต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการจัดการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติเช่นกัน

ตาราง 31 เปรียบเทียบ ความคิดเห็นของครู และผู้บริหารที่มีต่อการจัดการศึกษานอกโรงเรียน
สายสามัญ ด้านงานอาคารสถานที่และวัสดุอุปกรณ์ จำแนกตามสถานภาพสมรส

ข้อ	ด้านงานอาคารสถานที่และวัสดุอุปกรณ์	โสด		สมรส		Z
		μ_1	σ_1	μ_2	σ_2	
1.	ในโรงเรียนมีห้องที่ใช้เพื่อการจัดการเรียนการสอน นักศึกษาผู้ใหญ่อย่างพอเพียง.....	3.91	0.98	4.05	0.93	0.81
2.	โรงเรียนมีโต๊ะและเก้าอี้จำนวนเพียงพอกับนักศึกษา..	3.95	1.06	3.96	0.93	0.05
3.	ห้องเรียนที่ใช้สอนนักศึกษาผู้ใหญ่ในโรงเรียนมีสถานที่ดี ปราศจากการรบกวนด้านเสียงหรืออื่น ๆ	3.41	0.64	3.29	0.84	0.95
4.	โรงเรียนมีการจัดบริการด้านสาธารณูปโภคอย่าง พอเพียง เช่น มีห้องน้ำ ห้องส้วม สถานที่พักผ่อน หย่อนใจและห้องบริการด้านอาหารอย่างพอเพียง....	3.93	0.95	3.88	0.88	0.32
5.	สถานที่สำหรับบริการจำหน่ายอาหารมีขนาดเหมาะสม และถูกสุขลักษณะ.....	3.07	1.19	3.04	1.17	0.15
6.	โรงเรียนมีอาคารที่ทำการของโรงเรียนผู้ใหญ่เป็น เอกเทศ.....	3.41	1.45	3.06	1.55	1.30
7.	โรงเรียนมีวัสดุอุปกรณ์การสอนแก่นักศึกษาผู้ใหญ่ที่อยู่ ในสภาพดี และใช้การได้เป็นส่วนใหญ่.....	3.45	1.09	3.55	1.04	0.49
รวม		3.59	0.73	3.55	0.66	0.37

จากตาราง 31 แสดงว่าโดยส่วนรวมครูและผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา ในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร ที่มีสถานภาพสมรสต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการจัดการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญด้านงานอาคารสถานที่และวัสดุอุปกรณ์แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ครูและผู้บริหารที่มีสถานภาพสมรสต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการจัดการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติทุกข้อเช่นกัน

ตาราง 32 เปรียบเทียบ ความคิดเห็นของครูและผู้บริหารที่มีต่อการจัดการศึกษานอกโรงเรียน
สายสามัญเป็นรายด้าน จำแนกตามสถานภาพสมรส

ด้าน	โสด		สมรส		Z
	μ_1	σ_1	μ_2	σ_2	
ด้านงานวิชาการ.....	3.81	0.67	3.81	0.77	0.02
ด้านงานบุคคล.....	3.55	0.85	3.58	0.90	0.18
ด้านงานธุรการและการเงิน..	3.83	0.61	3.86	0.76	0.26
ด้านงานกิจการนักศึกษา.....	3.37	0.80	3.47	0.91	0.61
ด้านงานอาคารสถานที่และ วัสดุอุปกรณ์.....	3.59	0.73	3.55	0.66	0.37
รวม	3.64	0.63	3.66	0.72	0.20

จากตาราง 32 แสดงว่าโดยส่วนรวมครูและผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา ในสังกัด
สำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร ที่มีสถานภาพสมรสต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการ
จัดการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่เป็นไปตาม
สมมติฐานข้อ 4 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ครูและผู้บริหารมีความคิดเห็นแตกต่างกัน
อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติทุกด้านเช่นกัน

ตอนที่ 4 ปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการจัดการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญของครูและผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา

การวิเคราะห์ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหา และข้อเสนอแนะของครูและผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาที่มีต่อการจัดการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญประเภทชั้นเรียน ด้านงานวิชาการ ด้านงานบุคคล ด้านงานธุรการและการเงิน ด้านงานกิจการนักศึกษา ด้านงานอาคารสถานที่และวัสดุอุปกรณ์มีรายละเอียดดังปรากฏในตาราง 33-37 ต่อไปนี้

ตาราง 33 ค่าความถี่และร้อยละความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาและข้อเสนอแนะของครูและผู้บริหารที่มีต่อการจัดการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ ด้านงานวิชาการ

ปัญหาและข้อเสนอแนะด้านงานวิชาการ	ความถี่	ร้อยละ
<u>ปัญหา</u>		
1. ครูไม่เข้าใจระเบียบและวิธีการสอนนักศึกษาผู้ใหญ่	52	34.21
2. หลักสูตรไม่สอดคล้องกับสภาพสังคมปัจจุบัน	48	31.58
3. เนื้อหาซ้ำซ้อน บางวิชาเนื้อหามากเกินไปไม่เหมาะสมกับเวลา	41	26.97
4. ขาดห้องสมุด หนังสือ และเอกสารประกอบการศึกษาค้นคว้า	34	22.37
5. ขาดสื่อและวัสดุอุปกรณ์การสอน	30	19.74
6. นักศึกษาผู้ใหญ่มีพื้นฐานความรู้เดิมต่างกันมาก	25	16.45
7. การวัดและประเมินผลไม่ได้มาตรฐาน	18	11.84
8. จัดครูสอนไม่ตรงกับความรู้ความสามารถ	7	4.60

ตาราง 33 (ต่อ)

ปัญหาและข้อเสนอแนะด้านงานวิชาการ	ความถี่	ร้อยละ
<u>ข้อเสนอแนะ</u>		
1. ควรอบรมครูผู้สอนนักศึกษาผู้ใหญ่ให้ทั่วถึง	37	24.34
2. ควรปรับปรุงเนื้อหาและหลักสูตรให้มีความเหมาะสมกับ สภาพสังคมปัจจุบัน	32	21.05
3. ควรจัดนิเทศการสอนตลอดปีการศึกษา	29	19.08
4. ควรพิจารณาเปิดให้ใช้ห้องสมุดร่วมกับโรงเรียนในภาคปกติ	21	13.82
5. ควรจัดหาวัสดุอุปกรณ์การสอนที่จำเป็นให้มีจำนวนพอเพียง	11	7.24

จากตาราง 33 แสดงว่าครูและผู้บริหารประสบปัญหาด้านงานวิชาการ ในเรื่องครูไม่เข้าใจระเบียบและวิธีการสอนนักศึกษาผู้ใหญ่ (ร้อยละ 24.21) หลักสูตรไม่สอดคล้องกับสภาพสังคมปัจจุบัน (ร้อยละ 31.58) เนื้อหาซ้ำซ้อนและบางวิชาเนื้อหามากเกินไปไม่เหมาะสมกับเวลา (ร้อยละ 26.97) ขาดห้องสมุดหนังสือและเอกสารประกอบการศึกษาค้นคว้า (ร้อยละ 22.37) ขาดสื่อและวัสดุอุปกรณ์การสอน เช่น สื่อการสอน ห้องสมุด ห้องปฏิบัติการ และห้องฝึกงาน เป็นต้น (ร้อยละ 19.74) นอกจากนี้ยังพบว่ามีปัญหาเกี่ยวกับนักศึกษาผู้ใหญ่มีพื้นฐานความรู้เดิมต่างกันมาก (ร้อยละ 16.45) การวัดและประเมินผลไม่ได้มาตรฐาน คิดเป็นร้อยละ 11.84 และจัดครูสอนไม่ตรงกับความรู้ความสามารถ (ร้อยละ 4.60)

ครูและผู้บริหารให้ข้อเสนอแนะด้านงานวิชาการ ได้แก่ ควรอบรมครูผู้สอนนักศึกษาผู้ใหญ่ให้ทั่วถึง (ร้อยละ 24.34) ควรปรับปรุงเนื้อหาและหลักสูตรให้มีความเหมาะสมกับสภาพสังคมปัจจุบัน (ร้อยละ 21.05) ควรจัดนิเทศการสอนตลอดปีการศึกษา (ร้อยละ 19.08) ควรพิจารณาเปิดให้ใช้ห้องสมุดร่วมกับโรงเรียนในภาคปกติ (ร้อยละ 13.82) และควรจัดหาวัสดุอุปกรณ์การสอนที่จำเป็นให้มีจำนวนพอเพียง (ร้อยละ 7.24)

ตาราง 34 ค่าความถี่และร้อยละความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาและข้อเสนอแนะของครูและผู้บริหารที่มีต่อการจัดการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ ด้านงานบุคคล

ปัญหาและข้อเสนอแนะด้านงานบุคคล	ความถี่	ร้อยละ
<u>ปัญหา</u>		
1. การขาดความร่วมมือและการประสานงานที่ดีต่อกัน	45	29.61
2. ผู้สอนบางท่านขาดความรับผิดชอบ สอนไม่เต็มเวลา หรือละทิ้งหน้าที่	39	25.66
3. ผู้สอนมีคุณสมบัติหรือความชำนาญในการสอนนักศึกษาผู้ใหญ่ไม่เพียงพอ	26	17.11
4. ขาดการพัฒนาบุคลากร	12	7.89
<u>ข้อเสนอแนะ</u>		
1. ควรวางแผนการปฏิบัติงานให้มีระเบียบแบบแผนที่ดี และสามารถปฏิบัติได้อย่างแท้จริง	31	20.39
2. ควรเปิดอบรมหรือจัดสัมมนาครูสอนนักศึกษาผู้ใหญ่อย่างต่อเนื่องตลอดเวลา	25	16.45

จากตาราง 34 แสดงว่าครูและผู้บริหารประสบปัญหาด้านงานบุคคลในเรื่องเกี่ยวกับการขาดความร่วมมือและการประสานงานที่ดีต่อกัน (ร้อยละ 29.61) ผู้สอนบางท่านขาดความรับผิดชอบสอนไม่เต็มเวลาหรือละทิ้งหน้าที่ (ร้อยละ 25.66) ครูผู้สอนมีคุณสมบัติหรือความชำนาญในการสอนนักศึกษาผู้ใหญ่ไม่เพียงพอ (ร้อยละ 17.11) และขาดการพัฒนาบุคลากร (ร้อยละ 7.89) ครูและผู้บริหารให้ข้อเสนอแนะด้านงานบุคคล ได้แก่ ควรวางแผนการปฏิบัติงานให้มีระเบียบแบบแผนที่ดี และสามารถปฏิบัติได้อย่างแท้จริง (ร้อยละ 20.39) ทั้งควรเปิดอบรมหรือจัดสัมมนาครูสอนนักศึกษาผู้ใหญ่อย่างต่อเนื่องตลอดเวลา (ร้อยละ 16.45)

ตาราง 35 ค่าความถี่และร้อยละความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาและข้อเสนอแนะของครูและผู้บริหาร
ที่มีต่อการจัดการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ ด้านงานธุรการและการเงิน

ปัญหาและข้อเสนอแนะด้านงานธุรการและการเงิน	ความถี่	ร้อยละ
<u>ปัญหา</u>		
1. การเบิกจ่ายการเงินล่าช้ามาก	54	35.53
2. ค่าตอบแทนน้อย	51	34.87
<u>ข้อเสนอแนะ</u>		
1. ควรเพิ่มค่าตอบแทนให้อยู่ในอัตราที่เหมาะสม	52	34.21
2. การเบิกจ่ายค่าตอบแทนควรจะรวดเร็ว	48	31.58
3. ควรลดขั้นตอนที่ไม่จำเป็น	44	28.95
4. ควรจัดสวัสดิการให้กับครูและบุคลากร	31	20.39

จากตาราง 35 แสดงว่าครูและผู้บริหารประสบปัญหาด้านงานธุรการและการเงิน
เกี่ยวกับการเบิกจ่ายการเงินล่าช้ามาก (ร้อยละ 35.53) และค่าตอบแทนน้อย
(ร้อยละ 34.87)

ครูและผู้บริหารให้ข้อเสนอแนะว่า ควรเพิ่มค่าตอบแทนให้อยู่ในอัตราที่เหมาะสม
(ร้อยละ 34.21) การเบิกจ่ายค่าตอบแทนควรจะรวดเร็ว (ร้อยละ 31.58) ควรลดขั้นตอน
ที่ไม่จำเป็นออกไป (ร้อยละ 28.95) และควรจัดสวัสดิการให้กับครูและบุคลากร (ร้อยละ 20.39)

ตาราง 36 ค่าความถี่และร้อยละความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาและข้อเสนอแนะของครูและผู้บริหาร
ที่มีต่อการจัดการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ ด้านงานกิจการนักศึกษา

ปัญหาและข้อเสนอแนะด้านงานกิจการนักศึกษา	ความถี่	ร้อยละ
<u>ปัญหา</u>		
1. นักศึกษาไม่มีเวลาในการจัดกิจกรรมเพราะเรียนภาคค่ำ	37	24.34
2. นักศึกษาส่วนใหญ่ประกอบอาชีพ	32	21.05
3. นักศึกษาไม่ให้ความร่วมมือ	28	18.42
4. ครูผู้สอนไม่ให้ความสำคัญกับการจัดกิจกรรมของนักศึกษา	19	12.50
<u>ข้อเสนอแนะ</u>		
1. กรมการศึกษานอกโรงเรียนควรจัดทำคู่มือเพื่อ เป็นแนวทางสำหรับการจัดกิจกรรมสำหรับนักศึกษา	29	19.08
2. ควรมีงบประมาณสำหรับการจัดกิจกรรมนักศึกษาเป็นการเฉพาะ	23	15.13

จากตาราง 36 แสดงว่าครูและผู้บริหารประสบปัญหาด้านงานกิจการนักศึกษาในเรื่อง
นักศึกษาไม่มีเวลาในการจัดกิจกรรมเพราะเรียนภาคค่ำ (ร้อยละ 24.34) และส่วนใหญ่
ประกอบอาชีพ (ร้อยละ 21.05) นักศึกษาไม่ให้ความร่วมมือ (ร้อยละ 18.42) และครู
ผู้สอนไม่ให้ความสำคัญกับการจัดกิจกรรมของนักศึกษา (ร้อยละ 12.50)

ครูและผู้บริหารให้ข้อเสนอแนะด้านงานกิจการนักศึกษาได้แก่ กรมการศึกษานอกโรงเรียน
ควรจัดทำคู่มือเพื่อเป็นแนวทางสำหรับการจัดกิจกรรมสำหรับนักศึกษา (ร้อยละ 19.08) และควร
มีงบประมาณสำหรับการจัดกิจกรรมนักศึกษาเป็นการเฉพาะ (ร้อยละ 15.13)

ตาราง 37 ค่าความถี่และร้อยละความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาและข้อเสนอแนะของครูและผู้บริหาร
ที่มีต่อการจัดการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ ด้านงานอาคารสถานที่และวัสดุอุปกรณ์

ปัญหาและข้อเสนอแนะด้านงานอาคารสถานที่และวัสดุอุปกรณ์	ความถี่	ร้อยละ
<u>ปัญหา</u>		
1. ขาดวัสดุและอุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอน	46	30.26
2. โต๊ะและเก้าอี้มีขนาดเล็กไม่เหมาะสมกับนักศึกษาผู้ใหญ่	39	25.66
3. ไม่มีห้องเป็นเอกเทศโดยเฉพาะ เช่น ห้องสมุด ห้องพยาบาล และห้องฝึกปฏิบัติงาน เป็นต้น	35	23.03
4. มีปัญหาในการใช้อาคารสถานที่	28	18.42
5. ไฟฟ้ามีความสว่างไม่พอเพียง	27	17.76
<u>ข้อเสนอแนะ</u>		
1. ควรจัดห้องให้เป็นเอกเทศ	24	15.79
2. ควรจัดหาวัสดุและอุปกรณ์ประกอบการสอนให้เพียงพอ	22	14.47
3. ควรเพิ่มไฟฟ้าเพื่อให้มีแสงสว่างอย่างเหมาะสมกับ ห้องเรียนในเวลากลางวัน	19	12.50
4. ควรจัดโต๊ะและเก้าอี้ให้มีขนาดที่เหมาะสมกับนักศึกษาผู้ใหญ่	18	11.84

จากตาราง 37 แสดงว่าครูและผู้บริหารประสบปัญหาด้านอาคารสถานที่และวัสดุอุปกรณ์ ได้แก่การขาดวัสดุและอุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอน (ร้อยละ 30.26) โต๊ะและเก้าอี้มีขนาดเล็กไม่เหมาะสมกับนักศึกษาผู้ใหญ่ (ร้อยละ 25.66) ไม่มีห้องเป็นเอกเทศโดยเฉพาะ เช่น ห้องสมุด ห้องพยาบาล และห้องฝึกปฏิบัติงาน เป็นต้น (ร้อยละ 23.03) นอกจากนี้ยังมีปัญหาในการใช้อาคารสถานที่ (ร้อยละ 18.42) และไฟฟ้ามีความสว่างไม่พอเพียง (ร้อยละ 17.76)

ครูและผู้บริหารมีข้อเสนอแนะด้านงานอาคารสถานที่และวัสดุอุปกรณ์ ได้แก่ ควรจัดห้องให้เป็นเอกเทศ (ร้อยละ 15.79) ควรจัดหาวัสดุและอุปกรณ์ประกอบการสอนให้เพียงพอ (ร้อยละ 14.47) ควรเพิ่มไฟฟ้าเพื่อให้มีแสงสว่างอย่างเหมาะสมกับห้องเรียนในเวลากลางคืน (ร้อยละ 12.50) และ ควรจัดโต๊ะและเก้าอี้ให้มีขนาดที่เหมาะสมกับนักศึกษาผู้ใหญ่ (ร้อยละ 11.84)

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของครูผู้สอนและผู้บริหารเกี่ยวกับการดำเนินการจัดการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญประเภทชั้นเรียนในโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร รวม 5 ด้าน คือ ด้านงานวิชาการ ด้านงานบุคคล ด้านงานธุรการและการเงิน ด้านงานกิจการนักศึกษา และด้านงานอาคารสถานที่และวัสดุอุปกรณ์
2. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูผู้สอนและผู้บริหารเกี่ยวกับการดำเนินงานจัดการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญประเภทชั้นเรียนในโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร ทั้ง 5 ด้าน โดยจำแนกตามตำแหน่งหน้าที่ วุฒิการศึกษา ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน และสถานภาพการสมรส
3. เพื่อรวมปัญหาและข้อเสนอแนะของครูผู้สอนและผู้บริหารที่เกี่ยวกับการดำเนินงานจัดการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญประเภทชั้นเรียนในโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษา กรุงเทพมหานคร

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

1. ทำให้ทราบถึงความคิดเห็นของครูผู้สอนและผู้บริหารที่เกี่ยวกับการดำเนินงานจัดการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญประเภทชั้นเรียน ในโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานครตามความเป็นจริง ทั้งนี้เพื่อจะได้นำผลที่ได้ไปเป็นแนวทางในการพัฒนาปรับปรุงการดำเนินงานจัดการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญให้บรรลุเป้าหมายตรงตามวัตถุประสงค์และนโยบายของรัฐให้มากยิ่งขึ้น

2. ทำให้ทราบถึงสภาพปัญหา วิธีการแก้ปัญหาและข้อเสนอแนะของครูผู้สอนและผู้บริหารเกี่ยวกับการดำเนินงานเพื่อการจัดการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญในโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร อันจะเป็นประโยชน์ต่อผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร และผู้บริหารกรมการศึกษานอกโรงเรียน กระทรวงศึกษาธิการ ในการประสานความสัมพันธ์ เพื่อการร่วมมือและการสนับสนุนช่วยเหลือในการดำเนินงาน จัดการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงขึ้นต่อไป

สมมติฐานของการศึกษาค้นคว้า

1. ครูผู้สอนและผู้บริหารซึ่งมีตำแหน่งหน้าที่ต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญในโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานครทั้ง 5 ด้านแตกต่างกัน
2. ครูผู้สอนและผู้บริหารที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญในโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานครทั้ง 5 ด้านแตกต่างกัน
3. ครูผู้สอนและผู้บริหารที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญในโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร ทั้ง 5 ด้านแตกต่างกัน
4. ครูผู้สอนและผู้บริหารที่มีสถานภาพการสมรสต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญในโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานครทั้ง 5 ด้านแตกต่างกัน

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ทำการศึกษาทั้งประชากรทั้งหมด ได้แก่ ครูผู้สอนและผู้บริหาร โรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร ที่ดำเนินการจัดการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ ซึ่งมีทั้งหมด 10 โรงเรียน เป็นผู้บริหาร 20 คน ครูผู้สอน 132 คน รวมจำนวนทั้งสิ้น 152 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการศึกษาครั้งนี้เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเองเพื่อศึกษาความคิดเห็นของครูผู้สอนและผู้บริหารเกี่ยวกับการดำเนินการจัดการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญประเภทชั้นเรียน ในโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร ทั้งนี้ ผู้วิจัยได้ทดสอบหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามด้วยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ซึ่งแบบสอบถามทั้งฉบับมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.98

การเก็บรวบรวมข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

1. การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการจัดเก็บรวบรวมข้อมูลในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ด้วยวิธีการจัดส่งและติดตามรับแบบสอบถามกลับคืนด้วยตัวของผู้วิจัยเอง
2. การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS - X (Statistical Package for social Science-X) โดยได้จัดกระทำการวิเคราะห์ข้อมูล ตามลำดับขั้น ดังต่อไปนี้

2.1 นำแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนมา ตรวจสอบให้คะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ตามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับน้ำหนัก คือ ปฏิบัติมากที่สุด ปฏิบัติมาก ปฏิบัติปานกลาง ปฏิบัติน้อย และปฏิบัติน้อยที่สุด

2.2 วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามด้วยการแจกแจงค่าความถี่ และค่าร้อยละ

2.3 วิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นของครูผู้สอน และผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา ที่เกี่ยวกับการจัดการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงาน การประถมศึกษากรุงเทพมหานครทั้ง 5 ด้าน ด้วยการหาค่าเฉลี่ย (μ) และค่าความเบี่ยงเบน มาตรฐาน (σ)

2.4 เปรียบเทียบความคิดเห็นของครูและผู้บริหาร ที่มีตำแหน่งหน้าที่ วุฒิการศึกษา ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน และสถานภาพการสมรสต่างกัน เกี่ยวกับการจัดการศึกษานอกโรงเรียน รวม 5 ด้าน คือ ด้านงานวิชาการ ด้านงานบุคคล ด้านงานธุรการและการเงิน ด้านงานกิจการ นักศึกษา และด้านงานอาคารสถานที่และวัสดุอุปกรณ์ โดยใช้ค่าซี (Z-test)

2.5 วิเคราะห์ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมจากข้อคำถามปลายเปิด (Open - ended) ด้วยวิธีการวิเคราะห์เนื้อหา (Content analysis) หาค่าความถี่และ ร้อยละ

สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล

จากการวิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นของครูและผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาในสังกัด สำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานครที่มีต่อการจัดการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญสรุปผล การศึกษาค้นคว้าที่สำคัญได้ ดังต่อไปนี้

1. ครูและผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษา กรุงเทพมหานครมีความคิดเห็นที่มีต่อการจัดการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญทั้ง 5 ด้าน โดยรวมและรายด้านพบว่ามีปฏิบัติหรือดำเนินการอยู่ในระดับมาก 4 ด้าน เรียงลำดับ คือ ด้านวิชาการ ($\mu = 3.81$) ด้านงานธุรการและการเงิน ($\mu = 3.80$) ด้านงานบุคคล ($\mu = 3.57$) ด้านงานอาคารสถานที่และวัสดุอุปกรณ์ ($\mu = 3.56$) ส่วนด้านงานกิจการนักศึกษามีการปฏิบัติ หรือดำเนินการในระดับปานกลาง ($\mu = 3.44$)

2. เปรียบเทียบความคิดเห็นของครูและผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานครที่มีต่อการจัดการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ จำแนกตามตัวแปร คือ ตำแหน่งหน้าที่ วุฒิการศึกษา ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน และสถานภาพการสมรส

2.1 ครูและผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาที่มีตำแหน่งหน้าที่ต่างกันมีความคิดเห็นต่อการจัดการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญด้านงานกิจการนักศึกษา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($Z = 2.13$) ส่วนความคิดเห็นต่อการจัดการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญด้านงานวิชาการ ด้านงานบุคคล ด้านงานธุรการและการเงิน และด้านอาคารสถานที่และวัสดุอุปกรณ์ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนในรายข้อพบว่าความคิดเห็นด้านงานบุคคล ในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับโรงเรียนกวดขันให้ครูผู้สอนประเมินผลการเรียนการสอนให้ตรงตามจุดประสงค์ที่กำหนดไว้ ($Z = 3.52$) แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ความคิดเห็นด้านธุรการและการเงิน ในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับโรงเรียนสามารถดำเนินการออกใบรับรองใบระเบียบการ ใบประกาศนียบัตรได้อย่างรวดเร็ว ($Z = 2.32$) แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และความคิดเห็นด้านงานกิจการนักศึกษาในเรื่องโรงเรียนจัดบริการห้องสมุดให้กับนักศึกษาทุกวันที่โรงเรียนเปิดทำการสอน ($Z = 2.22$) โรงเรียนจัดบริการรักษาพยาบาลเบื้องต้น ($Z = 2.17$) และโรงเรียนจัดกิจกรรมนักศึกษาเพื่อการบำเพ็ญสาธารณประโยชน์ในชุมชนอย่างสม่ำเสมอ ($Z = 1.99$) แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนเรื่องโรงเรียนจัดบริการน้ำดื่มให้กับนักศึกษาอย่างเพียงพอ ($Z = 2.69$) โรงเรียนเปิดโอกาสให้นักศึกษามีส่วนร่วมในการวางแผนการดำเนินงานกิจการศึกษากับโรงเรียน ($Z = 2.51$) โรงเรียนจัดกิจกรรมเพื่อปลูกฝังคุณธรรมและจริยธรรมที่ดีให้กับนักศึกษา ($Z = 3.09$) และโรงเรียนจัดกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการปกครองระบอบประชาธิปไตย ($Z = 2.78$) แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 นอกนั้นแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

2.2 ครูและผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาที่มีวุฒิการศึกษาแตกต่างกันมีความคิดเห็นต่อการจัดการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญด้านงานบุคคล ($Z = 2.04$) และด้านงานกิจการนักศึกษา ($Z = 2.29$) แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านงานวิชาการ ด้านงานธุรการและการเงิน และด้านงานอาคารสถานที่และวัสดุอุปกรณ์แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนในรายข้อพบว่าความคิดเห็นด้านงานวิชาการในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการจัดให้มี

การนิเทศการสอนการศึกษาผู้ใหญ่อย่างสม่ำเสมอ ($Z = 2.19$) โรงเรียนจัดเอกสารและหนังสือทางวิชาการให้กับครูผู้สอน ($Z = 2.41$) และโรงเรียนเปิดบริการห้องสมุดให้กับนักศึกษาผู้ใหญ่ได้อย่างทั่วถึง ($Z = 2.22$) แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ความคิดเห็นด้านงานบุคคลในเรื่องเกี่ยวกับเชิญวิทยากรผู้ทรงคุณวุฒิมาให้ความรู้พิเศษกับครูผู้สอน ($Z = 2.07$) ผู้บริหารและครูผู้สอนจัดประชุมเพื่อหาทางแก้ไขปัญหาร่วมกันอย่างสม่ำเสมอ ($Z = 2.35$) และโรงเรียนจัดบริการสุขภาพอนามัยให้กับครูผู้สอน บุคลากร และนักศึกษาผู้ใหญ่ ($Z = 2.45$) แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ความคิดเห็นด้านงานธุรการและการเงินในเรื่องที่เกี่ยวกับโรงเรียนมีห้องปฏิบัติงานธุรการและการเงินเป็นเอกเทศ ($Z = 2.94$) แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เรื่องโรงเรียนจัดอบรมครูและบุคลากรให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับงานธุรการและการเงินที่มีประสิทธิภาพ ($Z = 2.26$) แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ความคิดเห็นด้านงานกิจการนักศึกษาในเรื่องเกี่ยวกับโรงเรียนจัดบริการห้องสมุดให้กับนักศึกษาทุกวันทั้งโรงเรียนเปิดทำการสอน ($Z = 2.00$) โรงเรียนจัดบริการแนะแนวด้านการศึกษา ($Z = 1.99$) โรงเรียนจัดบริการน้ำดื่มให้กับนักศึกษาอย่างเพียงพอ ($Z = 2.12$) โรงเรียนจัดบริการรักษาพยาบาลเบื้องต้น ($Z = 2.17$) และโรงเรียนเปิดโอกาสให้นักศึกษามีส่วนร่วมในการวางแผนการดำเนินงานกิจการนักศึกษากับโรงเรียน ($Z = 2.00$) แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เรื่องโรงเรียนจัดบริการหางานให้กับนักศึกษาที่จบหลักสูตรแล้ว ($Z = 3.44$) และโรงเรียนจัดกิจกรรมนักศึกษาเพื่อการบำเพ็ญสาธารณประโยชน์ในชุมชนอย่างสม่ำเสมอ ($Z = 3.26$) แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 นอกนั้นแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

2.3 ครูและผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาซึ่งมีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการจัดการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ ด้านงานวิชาการ ด้านงานบุคคล ด้านงานธุรการและการเงิน ด้านงานกิจการนักศึกษา และด้านงานอาคารสถานที่และวัสดุอุปกรณ์ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ในส่วนรายชื่อ พบว่ามีความคิดเห็น ด้านงานบุคคลในเรื่องมีความยุติธรรมในการคัดเลือกครูเพื่อการปฏิบัติหน้าที่ด้านการสอน ($Z = 2.08$) แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ด้านงานอาคารสถานที่และวัสดุอุปกรณ์ในเรื่องที่เกี่ยวกับ

โรงเรียนมีการจัดบริการด้านสาธารณสุขเป็นอย่างดีพอเพียง เช่น มีห้องน้ำ ห้องส้วม สถานที่พักผ่อนหย่อนใจ และห้องบริการด้านอาหารอย่างพอเพียง ($Z = 2.15$) แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.4 ครูและผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาซึ่งมีสถานภาพการสมรสต่างกันมีความคิดเห็นต่อการจัดการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ ด้านงานวิชาการ ด้านงานบุคคล ด้านงานธุรการและการเงิน ด้านงานกิจการนักศึกษา และด้านงานอาคารสถานที่และวัสดุอุปกรณ์ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติทุกด้านและทุกรายข้อ

3. ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของครูและผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาที่มีต่อการจัดการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ

3.1 ด้านงานวิชาการ ครูและผู้บริหารประสบปัญหาเกี่ยวกับครูไม่เข้าใจระเบียบและวิธีการสอนนักศึกษาผู้ใหญ่ หลักสูตรไม่สอดคล้องกับสภาพปัจจุบันเนื้อหาวิชาซ้ำซ้อนและบางวิชามีเนื้อหามากเกินไป ไม่เหมาะสมกับเวลา ขาดห้องสมุด หนังสือ และเอกสารสำหรับการศึกษาค้นคว้า ขาดสื่อและวัสดุอุปกรณ์ เช่น สื่อการสอน ห้องสมุด ห้องปฏิบัติการ และห้องฝึกงาน เป็นต้น

ข้อเสนอแนะด้านงานวิชาการ ได้แก่ ควรอบรมครูผู้สอนนักศึกษาผู้ใหญ่ให้ทั่วถึง ควรปรับปรุงเนื้อหาและหลักสูตรให้มีความเหมาะสมกับสภาพของสังคมปัจจุบัน ควรจัดนิเทศการสอนตลอดปีการศึกษา ควรพิจารณาเปิดใช้ห้องสมุดร่วมกับโรงเรียนในภาคปกติ และควรจัดหาวัสดุอุปกรณ์การสอนที่จำเป็นให้มีจำนวนเพียงพอ

3.2 ด้านงานบุคคล ครูและผู้บริหารประสบปัญหาเกี่ยวกับเรื่องการขาดความร่วมมือและการประสานงานที่ดีต่อกัน ผู้สอนบางท่านขาดความรับผิดชอบสอนไม่เต็มเวลาหรือละทิ้งหน้าที่ ครูผู้สอนมีคุณสมบัติและความชำนาญในการสอนนักศึกษาผู้ใหญ่ไม่เพียงพอ และขาดการพัฒนาบุคลากร

ข้อเสนอแนะด้านงานบุคคล ได้แก่ ควรวางแผนการปฏิบัติงานให้มีระเบียบแบบแผนที่ดีรัดกุม และสามารถปฏิบัติได้อย่างแท้จริง ทั้งควรเปิดอบรมหรือจัดสัมมนาครูสอนนักศึกษาผู้ใหญ่อย่างต่อเนื่องตลอดเวลา

3.3 ด้านงานธุรการและการเงิน ครูและผู้บริหารประสบปัญหาเกี่ยวกับการเบิกจ่ายการเงินล่าช้า และค่าตอบแทนน้อย

ข้อเสนอแนะด้านงานธุรการและการเงิน ได้แก่ ควรเพิ่มค่าตอบแทนให้อยู่ในอัตราที่เหมาะสม การเบิกค่าตอบแทนควรจะรวดเร็วโดยพยายามลดขั้นตอนที่ไม่จำเป็นออกไป และควรจัดสวัสดิการให้กับครูหรือบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ

3.4 ด้านงานกิจการนักศึกษา ครูและผู้บริหารประสบปัญหาเกี่ยวกับนักศึกษา ไม่มีเวลาในการจัดกิจกรรมเพราะเรียนภาคค่ำ และส่วนใหญ่ประกอบอาชีพ นักศึกษาไม่ให้ความร่วมมือ และครูผู้สอนไม่ให้ความสำคัญกับการจัดกิจกรรมของนักศึกษา

ข้อเสนอแนะด้านงานกิจการนักศึกษา ได้แก่ กรมการศึกษานอกโรงเรียน ควรจัดทำคู่มือเพื่อเป็นแนวทางในการจัดกิจกรรมสำหรับนักศึกษา และควรมีงบประมาณสำหรับการจัดกิจกรรมนักศึกษาเป็นการเฉพาะ

3.5 ด้านงานอาคารสถานที่และวัสดุอุปกรณ์ ครูและผู้บริหารส่วนใหญ่ประสบปัญหาเกี่ยวกับการขาดวัสดุและอุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอน โต๊ะและเก้าอี้มีขนาดเล็ก ไม่เหมาะสมกับศึกษาผู้ใหญ่ ไม่มีห้องเป็นเอกเทศโดยเฉพาะ เช่น ห้องสมุด ห้องพยาบาล และห้องฝึกปฏิบัติการ ปัญหาการใช้อาคารสถานที่ และแสงไฟไม่มีความสว่างไม่เพียงพอ

ข้อเสนอแนะด้านงานอาคารสถานที่และอุปกรณ์ ได้แก่ ควรจัดห้องให้เป็นเอกเทศ ควรจัดหาวัสดุและอุปกรณ์ประกอบการสอนให้พอเพียง ควรเพิ่มไฟฟ้าเพื่อให้มีแสงสว่างอย่างเหมาะสมกับห้องเรียนในเวลากลางคืน และควรจัดโต๊ะเก้าอี้ให้มีขนาดที่เหมาะสมกับนักศึกษาผู้ใหญ่

การอภิปรายผล

จากการศึกษาความคิดเห็นของครูและผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา ในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานครที่มีต่อการจัดการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ ผลของการวิเคราะห์ปรากฏประเด็นที่ควรนำมาอภิปรายได้ ดังนี้

1. ความคิดเห็นของครูและผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาที่มีต่อการจัดการศึกษา

นอกโรงเรียนสายสามัญ

การวิเคราะห์ความคิดเห็นของครูและผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา ในสังกัดสำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานครที่มีต่อการจัดการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ รวม 5 ด้าน พบว่า ครูและผู้บริหารโรงเรียนมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก 4 ด้าน คือ ด้านวิชาการ ($\mu = 3.81$) ด้านธุรการและการเงิน ($\mu = 3.80$) ด้านงานบุคคล ($\mu = 3.57$) และด้านงานอาคารสถานที่และวัสดุอุปกรณ์ ($\mu = 3.56$) ส่วนด้านงานกิจการนักศึกษา ($\mu = 3.44$) ครูและผู้บริหารโรงเรียนมีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง สาเหตุที่ความคิดเห็นของครูและผู้บริหารโรงเรียนอยู่ในระดับมากทั้ง 4 ด้าน อาจเป็นเพราะว่า การจัดการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญของโรงเรียนประถมศึกษากรุงเทพมหานคร ด้านวิชาการ ด้านธุรการและการเงิน ด้านงานอาคารสถานที่และวัสดุอุปกรณ์ ล้วนเป็นงานในหน้าที่รับผิดชอบของครูและผู้บริหารโดยตรงที่ส่งผลต่อการสอนของครูและผู้บริหารโรงเรียนในระยะยาว และงานในแต่ละด้านล้วนมีความเกี่ยวเนื่องประสานสัมพันธ์ซึ่งกันและกันเป็นอย่างมาก เช่น ถ้าโรงเรียนมีการบริหารด้านงานบุคคลที่มีประสิทธิภาพที่เพียงพอ ก็ส่งผลต่อการบริหารด้านงานธุรการและการเงิน ด้านอาคารสถานที่และวัสดุอุปกรณ์ ซึ่งจะทำให้บุคลากรในโรงเรียนมีขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานในหน้าที่รับผิดชอบคืองานด้านวิชาการมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนสูงขึ้น เพราะฉะนั้นการบริหารที่ดีจะต้องอาศัยผู้บริหารที่มีความรู้ทั้งศาสตร์และศิลป์ในการบริหารงาน และอีกประการหนึ่งครูและผู้บริหารโรงเรียนล้วนเป็นผู้ผ่านการสอนในระบบโรงเรียนมาแล้วทั้งสิ้น ย่อมได้รับการฝึกอบรมดูงาน ตลอดจนความรู้ที่เกี่ยวข้องกับระเบียบวินัยของระบบราชการซึ่งเป็นสิ่งจำเป็นที่ครูและผู้บริหารโรงเรียนจะต้องรับรู้และปฏิบัติตามทุกคนเหมือนกัน ซึ่งการจัดการศึกษานอกโรงเรียนในโรงเรียนประถมศึกษาก็อยู่ภายใต้หลักเกณฑ์และระบบราชการดังกล่าว จึงอาจส่งผลให้ความคิดเห็นของครูและผู้บริหารโรงเรียนที่มีต่อการจัดการศึกษานอกโรงเรียนทั้ง 4 ด้านอยู่ในระดับมากดังที่พุทธชาติ ราชปรีชา (2533:39-44) ได้กล่าวไว้ว่า การจัดการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญของโรงเรียนประถมศึกษากรุงเทพมหานคร มีผู้บริหารโรงเรียนในโรงเรียนภาคปกติเป็นครูใหญ่ บางโรงเรียนมีหลักการบริหารงานที่ดีโดยมีครูธุรการคนหนึ่งเป็นผู้ช่วยผู้บริหาร ทำงานด้านธุรการและการเงิน ส่วนครูผู้สอนนั้นส่วนใหญ่เป็นครู

ที่ปฏิบัติหน้าที่อยู่ในโรงเรียนภาคปกติตนเอง ซึ่งทั้งผู้บริหารและครูผู้สอนจะต้องผ่านการอบรมการดำเนินงานด้านการศึกษาผู้ใหญ่จากกรมการศึกษานอกโรงเรียน จึงจะสามารถปฏิบัติหน้าที่ในโรงเรียนผู้ใหญ่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ส่วนความคิดเห็นของครูและผู้บริหารโรงเรียนที่มีต่อด้านงานกิจการนักศึกษาอยู่ในระดับปานกลาง สาเหตุที่เป็นเช่นนั้นอาจเป็นเพราะ งานด้านกิจการนักศึกษาส่วนใหญ่เป็นงานที่จะต้องปฏิบัติในหน้าที่ หลังจากการจัดการเรียนการสอนแล้ว ซึ่งอาจต้องใช้เวลาที่ไม่นานนัก เนื่องจากเป็นช่วงเวลาตอนกลางคืนและงานด้านกิจการนักศึกษานี้ถือว่าเป็นงานส่งเสริมและสนับสนุนงานด้านวิชาการ เพราะการเรียนการสอนถือว่าเป็นหัวใจหลักของการบริหารงานโรงเรียน นอกจากนี้อีกประการหนึ่งผู้บริหารและครูยังขาดความรู้เกี่ยวกับงานด้านกิจการนักศึกษา ซึ่งเป็นผู้ใหญ่ มิใช่เด็กนักเรียนระดับประถมศึกษาในระบบโรงเรียนอย่างที่ครูและผู้บริหารโรงเรียนคุ้นเคย ทำให้ไม่สามารถปฏิบัติงานได้อย่างเต็มที่อาจส่งผลให้ความคิดเห็นด้านงานกิจการนักศึกษาอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของพงษ์สุระ ผลบุญ (2536:80) เรื่อง การบริหารงานโรงเรียนผู้ใหญ่สายสามัญในกรุงเทพมหานคร พบว่า ด้านการบริหารงานกิจการนักศึกษา ครูและผู้บริหารปฏิบัติงานได้ไม่เต็มที่เนื่องจาก ครูและผู้บริหารยังขาดความรู้ด้านงานกิจการนักศึกษาที่เพียงพอและขาดบุคลากรที่ทำหน้าที่นี้โดยตรง เช่น การจัดกิจกรรมทางสังคม วัฒนธรรมและประเพณี กีฬาและนันทนาการ ตลอดจนการให้บริการแก่นักเรียนในด้านต่าง ๆ ประกอบกับโรงเรียนผู้ใหญ่ดำเนินการเปิดการสอนในเวลาเย็นเป็นหลัก ทั้งครูและนักศึกษาผู้ใหญ่มีเวลาจำกัดไม่สามารถร่วมทำกิจกรรมต่าง ๆ ได้อย่างเต็มที่

2. เปรียบเทียบความคิดเห็นของครูและผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาที่มีต่อการจัดการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ

2.1 เปรียบเทียบตามตำแหน่งหน้าที่พบว่าครูและผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา มีความคิดเห็นต่อการจัดการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ ด้านงานกิจการนักศึกษา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติมีระดับ .05 โดยที่ผู้บริหารโรงเรียนมีความคิดเห็นอยู่ในระดับสูงกว่าครูผู้สอน

นอกนั้นพบว่า แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ สาเหตุที่ผลการศึกษาเป็นเช่นนี้อาจเป็น เพราะงานกิจการนักศึกษาเป็นงานที่อยู่ในความรับผิดชอบของผู้บริหารโรงเรียนโดยตรงและมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการเอื้ออำนวยความสะดวก ทางด้านการเรียนแก่นักศึกษา เช่น การบริหารงานแนะแนว งานบริการห้องสมุด กิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการกีฬาและนันทนาการ และงานกิจการนักศึกษา เป็นต้น อีกทั้ง การจัดกิจกรรมต่าง ๆ ที่สำคัญในโรงเรียน เช่น กิจกรรมวันสำคัญทางศาสนา วันสำคัญแห่งชาติ และการพัฒนาโรงเรียนในด้านต่าง ๆ ล้วนจะต้องอาศัยความร่วมมือจากนักศึกษาทั้งสิ้น นอกจากนี้การให้ความสำคัญต่องานกิจการนักศึกษาของผู้บริหารโรงเรียน เป็นปัจจัยที่สำคัญประการหนึ่งที่จะต้องจัดกิจกรรมให้กับนักศึกษาอย่างเพียงพอ เพราะนักศึกษาส่วนใหญ่ก็มีความต้องการที่จะรับบริการงานด้านกิจการนักศึกษาจากทางโรงเรียนอยู่แล้ว ดังที่ นวลเสนอที่ วงศ์เชิดธรรม (2522 : 171 - 172) ได้ทำการศึกษาปัญหาและความต้องการของนักศึกษา ผู้ใหญ่สายสามัญในกรุงเทพมหานคร พบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่ต้องการความช่วยเหลือจากโรงเรียน ต้องการให้โรงเรียนจัดบริการแนะแนวทางการศึกษาและอาชีพ และต้องการให้โรงเรียนจัดบริการห้องสมุด เป็นต้น ส่วนครูผู้สอน ซึ่งมีหน้าที่ปฏิบัติงานด้านการสอนที่ทางโรงเรียนมอบหมายอาจไม่สามารถปฏิบัติงานด้านกิจการนักศึกษาได้อย่างเต็มที่ อาจมีสาเหตุมาจากข้อจำกัดทางด้านเวลา และขาดงบประมาณสนับสนุน ซึ่งช่วงเวลาเป็นช่วงที่สอนเวลาเย็นหรือตอนกลางคืนนอกเวลาราชการ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ 2518 : 11)

ส่วนความคิดเห็นของครูและผู้บริหารโรงเรียนที่มีต่อการจัดการศึกษานอกโรงเรียน สายสามัญด้านงานวิชาการด้านงานบุคคล ด้านงานธุรการและการเงิน และด้านอาคารสถานที่ และวัสดุอุปกรณ์แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ การจัดการศึกษานอกโรงเรียนในด้านต่าง ๆ เหล่านี้ ครูและผู้บริหารโรงเรียนจำเป็นต้องรับรู้อาสาข้อมูลเกี่ยวกับความรู้ทั้ง 4 ด้านอยู่เสมอ เพื่อเป็นการส่งเสริมให้พัฒนาตนเองมีความรู้ความสามารถและหน้าที่การงานของตนเองให้สูงขึ้น ดังนั้น จึงอาจส่งผลทำให้เกิดความคิดเห็นที่ไม่แตกต่างกันระหว่างครูและผู้บริหารโรงเรียน

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ครูและผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา มีความคิดเห็น ด้านงานบุคคลในเรื่องที่เกี่ยวกับโรงเรียนกวดขันให้ครูผู้สอนประเมินผลการเรียนการสอนให้ ตรงตามจุดประสงค์ที่กำหนดไว้ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยที่ผู้บริหาร โรงเรียนมีความคิดเห็นอยู่ในระดับสูงกว่าครูผู้สอน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการประเมินผลการเรียน การสอน นั้นเป็นงานที่จะต้องอาศัยความละเอียดในการจัดทำ อันอยู่ในภายใต้กฎเกณฑ์ที่ทาง กรมการศึกษานอกโรงเรียนได้กำหนดไว้อย่างเข้มงวดครูผู้สอนอาจไม่มีเวลาที่เพียงพอในการจัดทำ เพราะต้องใช้เวลาในการปฏิบัติงานเกี่ยวกับนักเรียนในระบบโรงเรียนอยู่แล้ว แต่การประเมินผล การเรียนการสอนนั้นเป็นงานส่วนหนึ่งที่วัดประสิทธิภาพของการบริหารงานโรงเรียน ดังนั้น ผู้บริหาร โรงเรียนจึงต้องการที่จะให้มีการประเมินผลการเรียนการสอนให้ตรงตามจุดประสงค์ที่กำหนดไว้ อย่างเข้มงวด ดังนั้น จึงอาจส่งผลทำให้ผู้บริหารโรงเรียนมีความคิดเห็นในเรื่องนี้อยู่ในระดับ ที่สูงกว่าครูผู้สอน

และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อในด้านธุรการและการเงินพบว่า ครูและผู้บริหารโรงเรียน มีความคิดเห็นในเรื่องที่เกี่ยวกับโรงเรียนสามารถดำเนินการออกใบรับรอง ใบระเบียบการ ใบประกาศนียบัตรได้อย่างรวดเร็ว แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยที่ ผู้บริหารโรงเรียนมีความคิดเห็นอยู่ในระดับสูงกว่าครูผู้สอน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะงานที่เกี่ยวกับ การออกใบรับรอง ใบระเบียบการ และใบประกาศนียบัตร เป็นงานของโรงเรียนที่จะต้อง มีหน้าที่บริการและอำนวยความสะดวกให้กับนักเรียนด้วยความรวดเร็วถือได้ว่าเป็นหลักการบริหาร โรงเรียนอย่างหนึ่งที่ผู้บริหารโรงเรียนจะต้องรับผิดชอบดำเนินการถึงแม้ว่าการปฏิบัติงานนี้เป็นหน้าที่ ของครูผู้สอนที่จะต้องคอยตรวจสอบให้ละเอียดซึ่งอาจต้องใช้เวลาในการจัดทำเพื่อให้เกิดความ ถูกต้องมากที่สุด ดังนั้น จึงอาจส่งผลให้ความคิดเห็นในเรื่องนี้ของผู้บริหารโรงเรียนอยู่ในระดับ ที่สูงกว่าครูผู้สอน

เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบเป็นรายข้อด้านงานกิจการนักศึกษา พบว่า ครูและผู้บริหาร โรงเรียนมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในเรื่องโรงเรียนจัด บริการหอสมุดให้กับนักศึกษาทุกวันที่โรงเรียนเปิดทำการสอน โรงเรียนบริการจัดรักษาพยาบาล เบื้องต้น และโรงเรียนจัดกิจกรรมนักศึกษาเพื่อบำเพ็ญสาธารณประโยชน์อย่างสม่ำเสมอ ใน เรื่องโรงเรียนจัดบริการน้ำดื่มให้กับนักศึกษาอย่างเพียงพอ โรงเรียนเปิดโอกาสให้นักศึกษา

มีส่วนร่วมในการวางแผนการดำเนินงานกิจการนักศึกษากับโรงเรียนโรงเรียนจัดกิจกรรมเพื่อปลูกฝังคุณธรรมและจริยธรรมที่ดีให้กับนักศึกษาโรงเรียนจัดกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการปกครองระบอบประชาธิปไตยมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .01 ที่เห็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจากผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาซึ่งอยู่ในฐานะที่เป็นผู้บริหารโรงเรียนผู้ใหญ่นั้นถือว่ากิจการที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานทุกอย่างในโรงเรียนล้วนเป็นภารกิจที่อยู่ในหน้าที่ความรับผิดชอบของผู้บริหารทั้งสิ้น ดังนั้น ผู้บริหารจึงเชื่อว่างานทุกอย่างที่อยู่ในความรับผิดชอบล้วนได้ปฏิบัติงานอยู่ในระดับมากทุกเรื่องซึ่งในทางตรงกันข้าม ปรากฏว่าครูผู้สอนส่วนใหญ่มีความคิดเห็นในทุกเรื่องอยู่ในระดับที่น้อยกว่าผู้บริหาร ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ครูผู้สอนส่วนใหญ่จะปฏิบัติงานด้านการสอนตามที่ได้รับมอบหมายเป็นหลัก ส่วนงานด้านอื่น ๆ รวมทั้งงานด้านกิจการนักศึกษาจะเป็นหน้าที่รับผิดชอบของครูหรือบุคลากรที่ได้รับมอบหมายเป็นการเฉพาะอยู่แล้ว

2.2 เปรียบเทียบตามวุฒิการศึกษา พบว่า ครูและผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาที่มีวุฒิการศึกษาแตกต่างกันมีความคิดเห็นต่อการจัดการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญด้านงานบุคคลด้านงานกิจการนักศึกษา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยที่ครูและผู้บริหารที่มีวุฒิการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรีมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากกว่า ครูและผู้บริหารโรงเรียนที่มีวุฒิการศึกษาตั้งแต่ปริญญาตรีขึ้นไป ด้านงานบุคคล นอกนั้น พบว่า แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะครูและผู้บริหารโรงเรียนที่มีวุฒิการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรียังไม่มีโอกาสศึกษาในระดับปริญญาตรี อาจเนื่องมาจากมีข้อจำกัดเกี่ยวกับเวลา งบประมาณหรือภาระทางครอบครัว ทำให้มีความกระตือรือร้นที่จะเพิ่มพูนความรู้ ความสามารถของตนเองทางด้านอื่น เช่น การฝึกอบรม การศึกษาคูงานและการบริหารงานบุคคล เป็นต้น เพื่อให้ตนเองมีความรู้ความสามารถที่ทันกับสภาวะการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคมในปัจจุบัน หรือให้ทัดเทียมกับผู้จบการศึกษาในระดับปริญญาตรีซึ่งเป็นบุคลากรภายในโรงเรียน ดังที่รัตนา พุ่มไพศาล และศิริชัย กาญจนวาสี (2524 : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับปัญหาการบริหารโรงเรียนผู้ใหญ่อายวามาศในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า ครูมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้อง

ได้รับการพัฒนาในฐานะที่เป็นบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาผู้ใหญ่สายสามัญ ด้วยวิธีการฝึกอบรมด้านการศึกษาผู้ใหญ่ บุคลากรที่มีวุฒิการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรีจึงเป็นผู้ที่เข้ารับการฝึกอบรมสัมมนาหรือดูงานทางด้านการศึกษาผู้ใหญ่ จึงอาจส่งผลทำให้เกิดความคิดเห็นในระดับที่สูงกว่าผู้ที่มีวุฒิปริญญาตรีขึ้นไป

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อด้านงานวิชาการ พบว่า ครูและผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในเรื่องจัดให้มีการนิเทศการสอนการศึกษาผู้ใหญ่อย่างสม่ำเสมอ โรงเรียนจัดเอกสารและหนังสือทางวิชาการให้กับครูผู้สอน และโรงเรียนจัดบริการห้องสมุดให้กับนักศึกษาได้อย่างทั่วถึง ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะครูและผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาที่มีวุฒิการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรีให้ความสำคัญต่อการนิเทศการสอน การมีเอกสารและหนังสือทางวิชาการสำหรับครูผู้สอนและการเปิดบริการห้องสมุดให้กับนักศึกษา ทั้งนี้เนื่องจากการนิเทศการสอนจะช่วยให้ครูสามารถดำเนินกิจกรรมการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ และตรงตามเป้าหมายของหลักสูตรมากยิ่งขึ้น ส่วนเอกสารและหนังสือนั้นนับว่าจะเป็นประโยชน์ต่อครูผู้สอน ในการศึกษาค้นคว้าหรือเตรียมการสอน นอกจากนั้นการเปิดบริการห้องสมุดสำหรับนักศึกษาจะช่วยให้ครูผู้สอนสามารถจัดกิจกรรมการเรียนการสอนได้อย่างเหมาะสมมากยิ่งขึ้น ดังนั้น ผู้ที่มีวุฒิการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรีจะต้องมีการเตรียมตัวด้านวิชาการมากยิ่งขึ้นกว่าผู้จบปริญญาตรีขึ้นไป จึงต้องอาศัยกิจกรรมการปฏิบัติทั้ง 3 ข้อ จึงอาจส่งผลทำให้เกิดความคิดเห็นในระดับที่สูงกว่าผู้ที่มีวุฒิการศึกษาปริญญาตรีขึ้นไป

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อด้านงานบุคคลพบว่า ครูและผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในเรื่องเชิญวิทยากรผู้ทรงคุณวุฒิมาให้ความรู้พิเศษกับครูผู้สอน ผู้บริหารและครูผู้สอนจัดประชุมเพื่อหาทางแก้ไขปัญหาร่วมกันอย่างสม่ำเสมอ และโรงเรียนจัดบริการด้านสุขภาพอนามัยให้กับครูผู้สอนและบุคลากร และนักศึกษาผู้ใหญ่ ที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจาก ครูผู้สอนและผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาส่วนใหญ่วุฒิกศศึกษาระดับปริญญาตรีขึ้นไป ซึ่งถือว่าเป็นผู้ที่จบการศึกษาในระดับที่สูงกว่าครูและผู้บริหารที่มีวุฒิศึกษาระดับต่ำกว่าปริญญาตรี และต่างให้ความสำคัญกับการเชิญวิทยากรผู้ทรงคุณวุฒิมาบรรยายความรู้กับครูผู้สอนการจัดประชุมเพื่อแก้ไขปัญหาร่วมกัน

และการจัดการด้านสุขภาพอนามัยให้กับบุคลากรในโรงเรียน แต่การดำเนินการดังกล่าวของโรงเรียนยังอยู่ในระดับน้อย เมื่อมีความคาดหวังสูงจึงส่งผลให้ครูผู้สอนและผู้บริหารที่มีวุฒิการศึกษาต่างกันจึงมีความคิดเห็นแตกต่างกัน

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อด้านงานธุรการและการเงิน พบว่าครูและผู้บริหาร ที่มีวุฒิการศึกษาต่างกันมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ในเรื่องโรงเรียนมีห้องปฏิบัติงานธุรการและการเงินเป็นเอกเทศ และแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในเรื่องโรงเรียนจัดอบรมครูและบุคลากรให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับงานธุรการและการเงินที่มีประสิทธิภาพ ที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจาก ครูและผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาที่มีวุฒิการศึกษาระดับต่ำกว่าปริญญาตรีต่างเห็นว่าโรงเรียนมีห้องปฏิบัติงานธุรการและการเงินเป็นเอกเทศอยู่แล้ว ตลอดทั้งมีการจัดอบรมให้ครูและบุคลากรมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับงานธุรการและการเงินที่มีประสิทธิภาพ ทั้งนี้เนื่องจากเป็นข้อบังคับของกรมการศึกษานอกโรงเรียนโดยตรงที่กำหนดให้ครูและบุคลากรต้องผ่านการอบรมจากกรมการศึกษานอกโรงเรียน ซึ่งตรงกันข้ามกับความคิดเห็นของครูและผู้บริหารที่มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรีขึ้นไป ต่างเห็นว่างานดังกล่าว โรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานครปฏิบัติได้น้อย ซึ่งอาจเนื่องมาจาก ครูและผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาที่มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรีขึ้นไป มีความคาดหวังสูงกว่าต่างเห็นว่าโรงเรียนผู้ใหญ่นในโรงเรียนประถมศึกษาควรมีห้องปฏิบัติงานด้านธุรการและการเงินเป็นเอกเทศ โดยแท้จริง และควรจัดอบรมบุคลากรด้านธุรการและการเงินอย่างต่อเนื่องตลอดเวลา เนื่องจากกรมการศึกษานอกโรงเรียน เปลี่ยนแปลงระเบียบและหลักวิธีการปฏิบัติงานบ่อยครั้ง ดังนั้นครูและผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน จึงมีความคิดเห็นในเรื่องดังกล่าวแตกต่างกัน

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อด้านงานกิจการนักศึกษา พบว่า ครูและผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ในเรื่องโรงเรียนจัดหางานให้กับนักศึกษาที่จบหลักสูตรแล้ว และโรงเรียนจัดกิจกรรมนักศึกษาเพื่อการบำเพ็ญสาธารณประโยชน์อย่างสม่ำเสมอ นอกจากนี้ยังพบว่า ครูและผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในเรื่องโรงเรียนจัดบริการห้องสมุดให้กับนักศึกษาทุกคนในวันที่โรงเรียนเปิดทำการสอน โรงเรียน

จัดบริการด้านแนะแนวการศึกษา โรงเรียนจัดบริการน้ำดื่มให้นักศึกษาอย่างทั่วถึง โรงเรียนจัดบริการรักษาพยาบาลเบื้องต้น และโรงเรียนเปิดโอกาสให้นักศึกษามีส่วนร่วมในการวางแผนการดำเนินงานกิจกรรมการศึกษากับโรงเรียน ที่เป็นเช่นนี้ อาจเนื่องมาจาก ครูและผู้บริหารโรงเรียน ประถมศึกษาที่มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรีขึ้นไป ต่างเห็นความสำคัญและประสิทธิภาพของการ จัดการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญเพราะเนื่องจากผู้เรียนเป็นผู้ใหญ่ จึงควรจัดบริการทุกเรื่อง ทั่วถึง นักศึกษาสามารถได้รับประโยชน์และประสบการณ์ ตลอดทั้งเป็นการส่งเสริมกิจกรรมการ เรียนการสอนของครูให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น นอกจากนี้ ครูและผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา ที่จบการศึกษาระดับปริญญาตรีขึ้นไป เป็นผู้ดำเนินการจัดการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ ล้วนเป็น ผู้ที่ผ่านการอบรมจากกรมการศึกษานอกโรงเรียนมาโดยตรง จึงมีความเข้าใจในการบริหารดีกว่า ครูและผู้บริหารที่มีวุฒิการศึกษาระดับต่ำกว่าปริญญาตรี และไม่ผ่านการอบรมจากกรมการศึกษานอก โรงเรียน ดังนั้นครูและผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาที่มีวุฒิการศึกษาต่างกันจึงมีความคิดเห็นใน เรื่องดังกล่าวแตกต่างกัน

2.3 เปรียบเทียบตามประสบการณ์ในการทำงาน พบว่า ครูและผู้บริหาร โรงเรียนประถมศึกษาที่มีประสบการณ์ในการทำงานแตกต่างกันมีความคิดเห็นต่อการจัดการ ศึกษาออกโรงเรียนสายสามัญ 5 ด้าน คือ ด้านวิชาการ ด้านงานบุคคล ด้านงานธุรการและ การเงิน ด้านงานกิจกรรมการศึกษา และด้านงานอาคารสถานที่และอุปกรณ์ แตกต่างกันอย่าง ไม่นับยาลำดับทางสถิติ ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะ ครูและผู้บริหารโรงเรียนส่วนใหญ่มีประสบการณ์ ในการทำงานตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป ซึ่งถือได้ว่าเป็นระยะเวลาในการปฏิบัติราชการที่เป็นเวลานาน ทำให้มีประสบการณ์มากในการทำงานด้านต่าง ๆ ทั้ง 5 ด้านที่เพียงพอ อีกทั้ง ครูและผู้บริหาร โรงเรียนที่สอนอยู่ในโรงเรียนผู้ใหญจะต้องผ่านการฝึกอบรมจากกรมการศึกษานอกโรงเรียนทำให้ ได้รับความรู้และประสบการณ์ที่เพิ่มพูนขึ้น เพื่อที่จะนำไปใช้ในการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการศึกษา นอกโรงเรียนทั้ง 5 ด้าน และอีกประการหนึ่ง ครูและผู้บริหารโรงเรียนได้มีการประชุมเกี่ยวกับ การศึกษานอกโรงเรียนเพื่อวางแผนการทำงานในแต่ละด้านให้มีความพร้อมเพรียงอย่างต่อเนื่อง และสม่ำเสมอ ประการที่สำคัญคือ การทำงานในระบบราชการนั้นไม่ว่าจะเป็นครูและผู้บริหารที่มี ประสบการณ์ในการทำงานมากหรือน้อยเพียงใด จะต้องศึกษาหาความรู้และปฏิบัติตามหน้าที่ตนเอง

รับผิดชอบอยู่แล้ว ซึ่งถือว่าเป็นหน้าที่ทางราชการ โดยการะหน้าที่รับผิดชอบนั้นรวมอยู่ในการทำงาน ทั้ง 5 ด้านนี้ด้วยจึงอาจส่งผลทำให้ไม่เกิดความคิดเห็นที่แตกต่างกันของครูและผู้บริหารโรงเรียน ที่มีประสบการณ์ในการทำงานแตกต่างกัน

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ครูและผู้บริหารโรงเรียนที่มีประสบการณ์ในการทำงานแตกต่างกันมีความคิดเห็นในด้านงานอาคารสถานที่และวัสดุอุปกรณ์ในเรื่องเกี่ยวกับโรงเรียนมีการจัดการสาธารณสุขอย่างเพียงพอ เช่น มีห้องน้ำ ห้องส้วม สถานที่พักผ่อนหย่อนใจ และบริการด้านอาหารอย่างเพียงพอ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยที่ครูและผู้บริหารโรงเรียนที่มีประสบการณ์ต่ำกว่า 10 ปี มีความคิดเห็นอยู่ในระดับสูงกว่า ครูและผู้บริหารโรงเรียนที่มีประสบการณ์ตั้งแต่ 10 ปี ขึ้นไป ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ครูและผู้บริหารโรงเรียนที่มีประสบการณ์ตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป อาจมีประสบการณ์ในการดำเนินการเกี่ยวกับเรื่องนี้มาก่อน ทำให้มีความเข้าใจว่าการเปลี่ยนแปลงเกี่ยวกับเรื่องเหล่านี้เป็นไปได้น้อย หรือเปลี่ยนแปลงแบบค่อยเป็นค่อยไปตามแบบราชการหรืออาจเกิดความเคยชินต่อสภาพการดำเนินงานเหล่านี้ จึงทำให้มีความคิดเห็นในเรื่องนี้อยู่ในระดับต่ำกว่าครูและผู้บริหารโรงเรียนที่มีประสบการณ์ต่ำกว่า 10 ปี ซึ่งอาจจะต้องการให้สิ่งเหล่านี้เปลี่ยนแปลงในลักษณะที่ดีขึ้นอย่างรวดเร็ว

2.4 เปรียบเทียบตามสถานภาพการสมรส พบว่า ครูและผู้บริหารโรงเรียนที่มีสถานภาพสมรส ที่แตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนสายสามัญทั้ง 5 ด้าน คือ ด้านวิชาการ ด้านงานบุคคล ด้านงานธุรการและการเงิน ด้านงานกิจการนักศึกษา และด้านอาคารสถานที่และวัสดุอุปกรณ์ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ อาชีพครูเป็นอาชีพที่จะต้องหมั่นศึกษาหาความรู้ให้ตนเองให้ทันกับสภาวะการที่เปลี่ยนแปลงของสังคม อยู่เสมอ เพื่อที่จะให้เป็นตัวอย่างที่ดีแก่เด็กนักเรียน และเพื่อให้เด็กนักเรียนได้รับความรู้ที่ถูกต้อง และทันสมัยอยู่ตลอดเวลา ดังนั้น ไม่ว่าครูและผู้บริหารโรงเรียนจะมีสถานภาพสมรสหรือสถานภาพโสดย่อมจะต้องศึกษาหาความรู้ตามเหตุผลดังกล่าว ซึ่งรวมอยู่ในความรู้ทั้ง 5 ด้านนี้ด้วยและในสภาพของเศรษฐกิจและสังคมในปัจจุบัน ครูและผู้บริหารโรงเรียนที่มีสถานภาพสมรสหรือสถานภาพโสดล้วนจะต้องหมั่นศึกษาหาความรู้เพื่อความเจริญก้าวหน้าในหน้าที่การงานของตนเองอยู่เสมอเพื่อส่งผลให้ตนเองและครอบครัวได้มีฐานะความเป็นอยู่ ทั้งทางด้านเศรษฐกิจและสังคมที่ดีขึ้น

3. ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาและข้อเสนอแนะของครูและผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา ศึกษาที่มีต่อการจัดการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ

3.1 ด้านงานวิชาการ ครูและผู้บริหารประสบปัญหาส่วนใหญ่เกี่ยวกับครูไม่เข้าใจระเบียบและวิธีการสอนนักศึกษาผู้ใหญ่ หลักสูตรไม่สอดคล้องกับสภาพปัจจุบัน เนื้อหาวิชาซ้ำซ้อน และบางวิชามีเนื้อหามากเกินไป ไม่เหมาะสมกับเวลา ขาดห้องสมุด ขาดหนังสือและเอกสารสำหรับการศึกษาค้นคว้า ขาดสื่อและวัสดุอุปกรณ์ที่จำเป็นทั้งนี้อาจเนื่องจากการสอนนักศึกษาผู้ใหญ่มีความแตกต่างจากการสอนเด็กนักเรียนระดับประถมศึกษาอย่างมาก ดังนั้นครูจึงต้องมีความเข้าใจจิตวิทยาและเทคนิคในการสอนนักศึกษาผู้ใหญ่ ส่วนในเรื่องหลักสูตรนั้นเนื่องจากการศึกษานอกโรงเรียนเปลี่ยนแปลงหลักสูตรบ่อยจึงทำให้เนื้อหาวิชาอาจมีความซ้ำซ้อน เนื้อหาวิชาทำให้สับสนหรือไม่สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของสังคมปัจจุบัน

ข้อเสนอแนะด้านงานวิชาการของครูและผู้บริหาร ได้แก่ ควรฝึกอบรมครูผู้สอนนักศึกษาผู้ใหญ่ให้ทั่วถึง ควรปรับปรุงหลักสูตรให้มีความทันสมัยและเหมาะสมกับสภาพของสังคมปัจจุบัน การจัดให้มีการนิเทศการสอนตลอดปีการศึกษา ควรเปิดห้องสมุดของโรงเรียนให้นักศึกษาผู้ใหญ่ใช้ได้ และควรจัดหาวัสดุอุปกรณ์การสอนที่จำเป็นให้มีจำนวนเพียงพอ ดังนั้น การวางแผนงานบริหารงานทางด้านวิชาการนี้จะต้องวางแผนแก้ไขปัญหา โดยตระหนักถึงปัญหาและข้อเสนอแนะดังกล่าวจากครูและผู้บริหารโรงเรียน เพราะการบริหารงานวิชาการนับว่าเป็นหัวใจสำคัญของการดำเนินงานบริหารงานศึกษานอกโรงเรียน เป็นงานที่จะต้องมีการวางแผนงานและมีความพร้อมในการดำเนินงานอย่างมีประสิทธิภาพ (พงษ์สุระ ผลบุญ 2526 : 8)

3.2 ด้านงานบุคคล ครูและผู้บริหารประสบปัญหาส่วนใหญ่เกี่ยวกับการขาดความร่วมมือและการประสานงานที่ดีต่อกัน ครูผู้สอนมีคุณสมบัติและความชำนาญในการสอนนักศึกษาผู้ใหญ่ไม่เพียงพอ และขาดการพัฒนาบุคลากร ทั้งนี้เนื่องจากครูผู้สอนหรือผู้บริหารอาจยึดถือความรับผิดชอบเฉพาะในหน้าที่ของตนเป็นหลักแต่เพียงอย่างเดียว โดยไม่สนใจงานอื่นที่ไม่เกี่ยวข้องกับการะหน้าที่ของตน ดังนั้นผู้บริหารจึงอาจจะเป็นผู้ประสานงานที่ดีระหว่างบุคลากรทุกฝ่าย นอกจากนั้นผู้บริหารควรจะทำให้ความสนใจในการสอนของครู ด้วยการส่งมอบดูแลการปฏิบัติงานสอนให้ทั่วถึงเพื่อเป็นการพัฒนาประสิทธิภาพการสอนของครูให้ดียิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะด้านงานบุคคลของครูและผู้บริหารโรงเรียน ได้แก่การวางแผน การปฏิบัติงานให้มีระเบียบแบบแผนที่ดีและรัดกุม ทั้งสามารถปฏิบัติงานอย่างแท้จริง และควรจัด ผักอบรมหรือสัมมนาผู้สอนนักศึกษาผู้ใหญ่อย่างต่อเนื่องตลอดเวลา ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษา ของ บุญนำ เลาสถิตย์ (2525 : บทคัดย่อ) เรื่อง บทบาทของหัวหน้าหมวดวิชาโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ๋ในเขตการศึกษา 5 พบว่า ปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานด้านการบริหาร งานบุคคล คือ ครูขาดความรับผิดชอบ ไม่เอาใจใส่ในหน้าที่โดยเฉพาะด้านการสอนและขาด ครูในบางวิชา

3.3 ด้านงานธุรการและการเงิน ครูและผู้บริหารประสบปัญหาส่วนใหญ่เกี่ยวกับการเบิกจ่ายการเงินล่าช้า และค่าตอบแทนน้อย ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ นพชัย รัฐธรรม (2524 : 235 - 236) เรื่อง การบริหารการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตการศึกษา 1 พบว่า โรงเรียนมีปัญหาในการปฏิบัติงานบริหารธุรการและการเงิน คือ ความยุ่งยากและความ ไม่สะดวกในการปฏิบัติงาน ทั้งนี้เนื่องมาจากครูผู้สอนและผู้บริหารมีความต้องการที่จะให้จ่ายเงิน ค่าตอบแทนตามจำนวนดังกล่าว เมื่อการเบิกจ่ายล่าช้าย่อมทำให้ครูและผู้บริหารขาดขวัญและกำลังใจ ในการปฏิบัติงาน ทั้งค่าตอบแทนดังกล่าวก็อยู่ในระดับที่น้อย

3.4 ด้านงานกิจการนักศึกษา ครูและผู้บริหารประสบปัญหาส่วนใหญ่เกี่ยวกับ นักศึกษาไม่มีเวลาในการจัดกิจกรรมเพราะเรียนภาคค่ำและส่วนใหญ่เป็นผู้ที่ประกอบอาชีพแล้ว นักศึกษาไม่ให้ความร่วมมือและครูผู้สอนไม่ให้ความสำคัญการจัดกิจกรรมของนักศึกษา ทั้งนี้ เนื่องมาจากนักศึกษาส่วนใหญ่เป็นผู้ที่มีภาระความรับผิดชอบต่อหน้าที่การงาน และครอบครัวจึง ไม่อาจมีเวลามากพอสำหรับการเข้าร่วมกิจกรรมนักศึกษาได้อย่างเต็มที่ นอกจากนี้ครูผู้สอนบาง ส่วนอาจเหนื่อยล้าจากการสอนนักเรียนประถมศึกษาในเวลาปกติและต้องสอนนักศึกษาผู้ใหญ่ เวลาว่างคืนอีก จึงไม่เห็นความสำคัญของกิจกรรมนักศึกษาดังกล่าว ประกอบกับส่วนใหญ่งาน ด้านกิจการนักศึกษาขาดงบประมาณสนับสนุนจากกรมการศึกษานอกโรงเรียนจึง ไม่อาจดำเนิน กิจกรรมสำหรับนักศึกษาผู้ใหญ่ได้อย่างเต็มที่ ดังที่ จรูญ พานิชย์ผลินไชย (2528 : 60) ได้กล่าว ไว้ว่า ปัญหาในการดำเนินงานจัดการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญเกี่ยวกับปัญหาของการสอน

นักศึกษาผู้ใหญ่ คือ ครูผู้สอนไม่ค่อยกระตือรือร้นเท่าที่ควร และนักศึกษาส่วนใหญ่ประกอบอาชีพในเวลากลางวัน และมาเรียนในเวลากลางคืนทำให้การเรียนได้ผลไม่เต็มที่ นักศึกษาส่วนใหญ่มีพื้นฐานความรู้น้อยเรียนไม่ทันเพื่อน หรืออาจมีภูมิหลังที่แตกต่างกัน เป็นต้น

3.5 ด้านงานอาคารสถานที่และวัสดุอุปกรณ์ ครูและผู้บริหารประสบปัญหาส่วนใหญ่เกี่ยวกับ การขาดวัสดุและอุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอนโต๊ะและเก้าอี้มีขนาดเล็กไม่เหมาะสมกับนักศึกษาผู้ใหญ่ ไม่มีห้องเป็นเอกเทศโดยเฉพาะ เช่น ห้องสมุด ห้องพยาบาลและห้องฝึกปฏิบัติการปัญหาการใช้อาคารสถานที่และแสงไฟฟ้ามีความสว่างไม่เพียงพอ ทั้งนี้ เนื่องจากกรมการศึกษานอกโรงเรียนไม่มีงบประมาณสนับสนุนในด้านวัสดุอุปกรณ์การสอนเป็นการเฉพาะจึงทำให้ครูผู้สอนส่วนใหญ่ประสบปัญหาในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ส่วนในเรื่องโต๊ะและเก้าอี้ นั้น เนื่องจากโรงเรียนประถมศึกษามีการจัดการศึกษาสำหรับนักเรียนในวัยประถมศึกษาเป็นการเฉพาะ ดังนั้นเมื่อต้องจัดการศึกษาสำหรับผู้ใหญ่ด้วยแล้ว จึงทำให้โต๊ะและเก้าอี้ดังกล่าวไม่มีความเหมาะสมกับนักศึกษาผู้ใหญ่ นอกจากนี้ยังขาดห้องสมุดห้องพยาบาล และห้องฝึกปฏิบัติงาน ที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจากกรมการศึกษานอกโรงเรียนไม่กำหนด หรือให้งบประมาณเพื่อการดำเนินงานด้านห้องสมุด ห้องพยาบาลและห้องฝึกปฏิบัติการไว้เป็นการเฉพาะ จึงทำให้เกิดปัญหาดังกล่าวขึ้นได้ ดังนั้นจึงจะต้องให้ความสำคัญของงานด้านอาคารสถานที่ และวัสดุอุปกรณ์ เพราะถือได้ว่าเป็นส่วนหนึ่งของการบริหารงานโรงเรียน ดังที่ อติสัย ชาติกำแหง และกิตติ จริญานนท์ (2529 : 64-66) ได้กล่าวถึง งานอาคารสถานที่และวัสดุอุปกรณ์ว่าเป็นส่วนหนึ่งที่สำคัญในการบริหารงานโรงเรียน เช่น มีความปลอดภัย จัดแบ่งเป็นสัดส่วน มีแสงสว่าง และการระบายอากาศดี ไม่มีกลิ่นรบกวน เป็นต้น

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะทั่วไป จากผลการศึกษาค้นคว้า เรื่องการศึกษาความคิดเห็นของครู และผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานครที่มีต่อการจัดการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญครั้งนี้ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังต่อไปนี้

1.1 ผู้บริหารควรจัดให้ครูผู้สอนได้รับการอบรมความรู้เกี่ยวกับระเบียบวิธีการสอนนักศึกษาผู้ใหญ่และมีการนิเทศการสอนนักศึกษาผู้ใหญ่อย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้เกิดความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับการเรียนการสอนนักศึกษาผู้ใหญ่

1.2 ผู้บริหารควรเปิดโอกาสให้ครูผู้สอนและนักศึกษาผู้ใหญ่มีส่วนร่วมในการวางแผนการดำเนินงานกิจการนักศึกษาผู้ใหญ่

1.3 ผู้บริหารควรเชิญวิทยากร ผู้ทรงคุณวุฒิ มาให้ความรู้พิเศษกับครูผู้สอนเพื่อให้ครูผู้สอนมีความรู้และความสามารถ พร้อมทั้งจะสอนนักเรียนผู้ใหญ่ในด้านอื่น ๆ นอกเหนือจากความรู้ในตำราเรียน

1.4 กรมการศึกษานอกโรงเรียนควรส่งเสริมและสนับสนุนให้โรงเรียนเปิดบริการ ห้องสมุดและแหล่งความรู้ให้กับนักศึกษาได้อย่างทั่วถึง

1.5 หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรจะลดขั้นตอนในการเบิกจ่ายเงินและงบประมาณของโรงเรียน เพื่อความสะดวกและรวดเร็วในการดำเนินงาน

1.6 ด้านกรมการศึกษานอกโรงเรียนควรเพิ่มอัตรากำลังศึกษานิเทศก์การศึกษาผู้ใหญ่ และควรออกตรวจเยี่ยมหรือนิเทศผู้บริหารและครูผู้สอน ครูธุรการ ให้มีความรู้ความสามารถเกี่ยวกับการดำเนินงานโรงเรียนผู้ใหญ่สายสามัญ ให้มากยิ่งขึ้น

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัย

- 2.1 ควรศึกษาความคิดเห็นของผู้บริหารและหัวหน้าฝ่ายศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดที่มีต่อการจัดการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ
- 2.2 ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการจัดการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญที่ดำเนินการจัดโดยโรงเรียนประถมศึกษาในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร
- 2.3 ควรศึกษาปัญหาและความต้องการของนักศึกษา เกี่ยวกับการจัดการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ ของโรงเรียนประถมศึกษา ในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร
- 2.4 ควรศึกษาความพึงพอใจในการปฏิบัติงานการศึกษานอกโรงเรียนของครูและผู้บริหาร โรงเรียนประถมศึกษา ในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

การศึกษานอกโรงเรียน, กรม. แนวทางการจัดการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ.

กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์การศาสนา, 2531.

_____. คู่มือการประเมินผลตามหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น
ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์การศาสนา, 2532.

_____. คู่มือการใช้หลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียนระดับประถมศึกษา พุทธศักราช 2531.

กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์การศาสนา, 2533.

_____. แผนพัฒนาการศึกษานอกโรงเรียน ฉบับที่ 7 (พ.ศ. 2535 - 2539). กรุงเทพฯ :
ไอเดียสแควร์, 2534.

_____. เอกสารประกอบการประชุมสัมมนาผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ธุรการโรงเรียนผู้ใหญ่
สายสามัญและสายอาชีพ. กรุงเทพฯ : ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนกรุงเทพมหานคร,
2534.

_____. หลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์
การศาสนา, 2532.

คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน. การศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพการประถมศึกษา
พ.ศ. 2525 - 2534. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช, 2526.

_____. สรุปผลการดำเนินงานและแนวโน้มในอนาคตของโครงการการศึกษาเพื่อพัฒนาชนบท
ในเขตยากจน (กศ.พช.) ระหว่างปี พ.ศ. 2526 - 2529 และแนวโน้มระหว่างปี
2530 - 2534. ม.ป.ท. 2528, อัดสำเนา.

_____. โรงเรียนกับการพัฒนาชนบทโครงการการศึกษาเพื่อพัฒนาหมู่บ้านในเขตชนบทยากจน.
(กศ.พช.). กรุงเทพฯ : กราฟิคอาร์ต, 2529.

_____. แผนพัฒนาการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษาและระดับประถมศึกษา ฉบับที่ 7
(พ.ศ. 2535 - 2539). กรุงเทพฯ : 2533, อัดสำเนา.

- ศวัน ขาวหนู. "บทบาทของโรงเรียนในการพัฒนาชนบท" พัฒนาชุมชน. 2529 : 12-17.
- จรรยา พานิชย์มลิไชย. การศึกษานอกระบบโรงเรียน. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์เจริญกิจ, 2528.
- ทองใบ เทพทาม. คู่มือการดำเนินงานของโรงเรียนชุมชน. นครราชสีมา : ตราเลือกการพิมพ์, 2521 : 29.
- ทวีป อภิลักษณ์. การศึกษานอกโรงเรียน. กรุงเทพฯ : หน่วยการศึกษานิเทศก์ กรมการฝึกหัดครู, 2523.
- บุญคำ เลาสลิตย์. บทบาทของหัวหน้าหมวดวิชาโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ในเขตการศึกษา 5. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2525. อัดสำเนา.
- บุหงา วัฒนะ. การศึกษานอกโรงเรียน. กรุงเทพฯ : เจริญวิทยาการพิมพ์, 2521.
- พวงรัตน์ วิเวการนนท์. "การบริหารงานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษา". สารพัฒนาหลักสูตร. 2526 : 13-22.
- พงษ์สุระ ผลบุญ. งานบริหารโรงเรียนผู้ใหญ่อายุสามัญในกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2526. อัดสำเนา.
- พุทธชาติ ราชบริษา. การศึกษานอกระบบโรงเรียน. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์โอเดียนสโตร์, 2523.
- ภิญโญ สาร. หลักการบริหารการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 4 กรุงเทพฯ : ศ.ส. การพิมพ์, 2523.
- ม้วน ทองมี. บทบาทที่เป็นจริงและบทบาทที่คาดหวังในการบริหารงานวิชาการและผู้บริหารโรงเรียนผู้ใหญ่อายุสามัญในกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2532. อัดสำเนา.
- โมหะมัต อับดุลกาเดร์. "หลักการศึกษายุ่งใหญ่," ใน การศึกษายุ่งใหญ่. 3 : 8-24; พฤษภาคม-มิถุนายน, 2517.
- รัตนา คุ้มไพศาล และศิริชัย กาจนวาลี. ปัญหาการบริหารโรงเรียนผู้ใหญ่อายุสามัญ กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2524. อัดสำเนา.
- ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. สถิติวิทยาและการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์วัฒนาพานิช, 2522.
- _____. หลักการวิจัยทางการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : ทวีติการพิมพ์, 2524.

- วสันต์ ธีรานุรักษ์. สรุปทิศทางการพัฒนาประเทศภายใต้กรอบของแผนฯ 7 (พ.ศ. 2535-2539). กรุงเทพฯ : ธีรานุสรณ์, 2535.
- ศึกษาธิการ, กระทรวง. กรมการศึกษานอกโรงเรียน. กรุงเทพฯ : รุ่งเรืองสาส์นการพิมพ์, 2522.
- สนธิ ยี่รงค์. "โรงเรียนชุมชน," ใน ประมวลบทความเกี่ยวกับการศึกษาในชนบท. หน้า 15. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภา, หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมการฝึกหัดครู, บรรณาธิการ, 2516.
- สุนทร โคตรบรรเทา. การศึกษานอกโรงเรียน. กรุงเทพฯ : อักษรสยามการพิมพ์, 2524.
- _____. การศึกษาชุมชน. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2526, อัดสำเนา.
- เสน่ห์ ผดุงญาติ. สภาพปัญหาการบริหารงานบุคคลของข้าราชการครูในสถานศึกษาสังกัดกรมการศึกษานอกโรงเรียน. ปรินูณานิพนธ์ กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2535. อัดสำเนา.
- อดิสรณ์ ชาคิก้าแหง และกิตติ จรรย์ยานนท์. หลักการบริหารโรงเรียนมัธยม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2529.
- เอกวิทย์ ฌ กลาง. "การบริหารวิชาการ," รายงานการประชุมผู้ตรวจการการศึกษาและศึกษาธิการจังหวัดพระนคร. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภา, 2516.

- Best, John W. Research in Education. New Delhi : Prentice Hall of India Private Limited, 1970.
- Cronbach, Lee J. Essential of Psychological Testing. 3 rd ed. New York : Morpper and Kow, 1970.
- Nie, Norsan H. SPSS : Statistical Package for Social Science. 2nd ed. New York: McGraw-Hill Book Company, 1975.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

หนังสือขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ

ที่ ทม 1007/0242

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

10 กรกฎาคม 2536

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์
เรียน

บัณฑิตวิทยาลัย ขอรับรองว่า นางสาวนา เพิ่มพูล เป็นนิสิตระดับปริญญาโท
วิชาเอกการศึกษาผู้ใหญ่ ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
นิสิตผู้นี้มีความประสงค์จะมาติดต่อเพื่อขอความสะดวกในการศึกษาค้นคว้าเพื่อ
ทำวิทยานิพนธ์เรื่อง ความคิดเห็นของครูและผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาในสังกัดสำนักงาน
การประถมศึกษากรุงเทพมหานครที่มีต่อการจัดการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ
ทั้งนี้อยู่ในความควบคุมดูแลของ

รศ. เขียวศรี วิวิธสิริ ประธาน
รศ.ดร. สุนทร โคตรบรรเทา กรรมการ

สิ่งที่นิสิตได้ขอความอนุเคราะห์ คือ ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย

บัณฑิตวิทยาลัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าท่านจะกรุณาให้ความร่วมมือในครั้งนี้ และ
ขอขอบคุณในความช่วยเหลืออนุเคราะห์ใด ๆ ที่ท่านจะโปรดให้แก่บัณฑิตผู้นี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(ดร.ศิริยุภา พูลสุวรรณ)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บัณฑิตวิทยาลัย
โทร. 2584119

ภาคผนวก ข

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญที่ตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

1. รองศาสตราจารย์เชิырศรี วิวิธสิริ	อาจารย์คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
2. รองศาสตราจารย์ ดร.สุนทร โคตรบรรเทา	อาจารย์คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
3. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เสาวนีย์ เลวลัย	อาจารย์คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
4. ดร. เพ็ญแข ประจวบจันก	อาจารย์คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
5. อาจารย์สนวน เด่นดวง	ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษานอกโรงเรียน
กรุงเทพมหานคร กรมการศึกษานอกโรงเรียน
6. อาจารย์ธงชัย แจ่มพุก	ผู้ช่วยผู้อำนวยการศูนย์การศึกษานอกโรงเรียน
กรุงเทพมหานคร กรมการศึกษานอกโรงเรียน

ภาคผนวก ค

หนังสือขอความอนุเคราะห์ตอบแบบสอบถาม

ที่ ทม 1007/0242

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

8 สิงหาคม 2536

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์

เรียน ผู้อำนวยการ อาจารย์ใหญ่ ครูใหญ่ โรงเรียนผู้ใหญ่.....

บัณฑิตวิทยาลัย ขอรับรองว่า นางสาวนา เพิ่มพูล เป็นนิสิตระดับปริญญาโท
 วิชาเอกการศึกษาผู้ใหญ่ ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
 นิสิตผู้มีความประสงค์จะมาติดต่อเพื่อขอความสะดวกในการศึกษาค้นคว้าเพื่อ
 ทำวิทยานิพนธ์เรื่อง ความคิดเห็นของครูและผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาในสังกัดสำนักงาน
 การประถมศึกษากรุงเทพมหานครที่มีต่อการจัดการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ
 ทั้งนี้อยู่ในความควบคุมดูแลของ

รศ. เขียวศรี วิวิธสิริ ประธาน

รศ.ดร. สุนทร โคตรบรรเทา กรรมการ

สิ่งที่นิตินิโครขอความอนุเคราะห์ คือ ขอแจกแบบสอบถามในระหว่างเดือนสิงหาคม - กรกฎาคม
 2536 เพื่อเป็นข้อมูลในการทำวิทยานิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าท่านจะกรุณาให้ความร่วมมือในครั้งนี้ และ
 ขอขอบคุณในความช่วยเหลืออนุเคราะห์ใด ๆ ที่ท่านจะโปรดให้แก่ นิสิตผู้นี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(ดร.ศิริยุภา พูลสุวรรณ)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร.2584119

ภาคผนวก ง

แบบสอบถาม

แบบสอบถาม

เรื่องความคิดเห็นของครูและผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาในสังกัดสำนักงาน
การประถมศึกษากรุงเทพมหานครที่มีต่อการจัดการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามที่เกี่ยวกับข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดใส่เครื่องหมาย ☒ ลงในช่อง () ที่ตรงกับความเป็นจริงเกี่ยวกับตัวท่าน

1. ตำแหน่งหน้าที่
 - () ผู้บริหาร
 - () ครูผู้สอน
2. วุฒิการศึกษา
 - () ปริญญาตรี
 - () ต่ำกว่าปริญญาตรี
3. ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน
 - () ต่ำกว่า 10 ปี
 - () ตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป
4. สถานภาพการสมรส
 - () โสด
 - () สมรส

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นที่เกี่ยวกับการดำเนินงานจัดการศึกษาของโรงเรียน
สายสามัญของโรงเรียนประถมศึกษา ในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร
รวม 5 ด้าน คือ ด้านงานวิชาการ ด้านงานบุคคล ด้านงานธุรการและการเงิน
ด้านงานกิจการนักศึกษา และด้านงานอาคารสถานที่และวัสดุอุปกรณ์

คำชี้แจง โปรดใส่เครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับความคิดเห็นที่ตรงกับสภาพความจริง
ตามที่ท่านได้ประสบ

ความหมายของระดับความคิดเห็นคือ

5	เห็นด้วยมากที่สุด	หมายถึง	โรงเรียนมีการปฏิบัติหรือดำเนินการครบถ้วน
และดีที่สุด
4	เห็นด้วยมาก	หมายถึง	โรงเรียนมีการปฏิบัติหรือดำเนินการครบถ้วน
3	เห็นด้วยปานกลาง	หมายถึง	โรงเรียนมีการปฏิบัติหรือดำเนินการไปบ้าง
แต่ยังไม่ครบถ้วน
2	เห็นด้วยน้อย	หมายถึง	โรงเรียนมีการปฏิบัติหรือได้ดำเนินการ
เป็นบางส่วน
1	เห็นด้วยน้อยที่สุด	หมายถึง	โรงเรียนมีการปฏิบัติน้อยมากหรือไม่ได้ดำเนินการเลย

ข้อ	การดำเนินงานจัดการศึกษา นอกโรงเรียนสายสามัญ	ระดับความคิดเห็น				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
		5	4	3	2	1
	<u>ด้านวิชาการ</u>					
1.	โรงเรียนมีจำนวนครูเพียงพอที่จะ ดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียน การสอน.....					
2.	การดำเนินงานด้านวิชาการของ โรงเรียนสามารถปรับเปลี่ยน หรือ ยืดหยุ่นได้เพื่อความเหมาะสม.....					
3.	ครูมีความเข้าใจเกี่ยวกับระเบียบและ วิธีการปฏิบัติงานการศึกษานอก โรงเรียนสายสามัญ.....					
4.	ครูมีความเข้าใจในหลักสูตรการ ศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ.....					
5.	ครูมีการจัดเตรียมการสอนและ วางแผนการ.....					
6.	ครูผู้สอนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับ การวัดและประเมินผลการศึกษาตาม หลักสูตรการศึกษาผู้ใหญ่สายสามัญ ประเภทชั้นเรียน.....					

ข้อ	การดำเนินงานจัดการศึกษา นอกโรงเรียนสายสามัญ	ระดับความคิดเห็น				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
		5	4	3	2	1
7.	ครูผู้สอนและนักศึกษามีส่วนในการ วางแผนกิจกรรมการเรียนการสอน ร่วมกัน.....					
8.	ส่งเสริมให้ครูผู้สอนมีความรู้และทักษะ ในการใช้สื่อนวัตกรรม.....					
9.	มีการตรวจสอบผลการปฏิบัติงาน ครูผู้สอนอย่างสม่ำเสมอ.....					
10.	จัดให้มีการนิเทศการสอนการศึกษา ผู้ใหญ่อ้างสม่ำเสมอ.....					
11.	โรงเรียนจัดเอกสารและหนังสือทาง วิชาการให้กับครูผู้สอน.....					
12.	โรงเรียนเปิดบริการห้องสมุดให้กับ นักศึกษาผู้ใหญ่ได้อย่างทั่วถึง.....					

ข้อ	การดำเนินงานจัดการศึกษา นอกโรงเรียนสายสามัญ	ระดับความคิดเห็น				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
		5	4	3	2	1
<u>ด้านงานบุคคล</u>						
1.	โรงเรียนจัดครูเข้าสอนในแต่ละระดับ ชั้นและแต่ละรายวิชามีความเหมาะสม.					
2.	โรงเรียนจัดให้มีการประชุมสัมมนาเพื่อ ความเข้าใจในการปฏิบัติงานร่วมกับ กรรมการการศึกษานอกโรงเรียน....					
3.	จัดประชุมนักศึกษาเพื่อรับทราบนโยบาย และการดำเนินงานของโรงเรียนผู้ใหญ่					
4.	ส่งเสริมให้ครูผู้สอนได้เข้ารับการอบรม ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน.....					
5.	เชิญวิทยากรผู้ทรงคุณวุฒิมาให้ความรู้ พิเศษให้กับครูผู้สอน.....					
6.	มีความยุติธรรมในการคัดเลือกครูเพื่อ การปฏิบัติหน้าที่ด้านการสอน.....					
7.	ผู้บริหารและครูผู้สอนจัดประชุมเพื่อหา ทางแก้ไขปัญหาร่วมกันอย่างสม่ำเสมอ.					

ข้อ	การดำเนินงานจัดการศึกษา นอกโรงเรียนสายสามัญ	ระดับความคิดเห็น				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
		5	4	3	2	1
8.	โรงเรียนควดชั้นให้ครูผู้สอนประเมินผล การเรียนการสอนให้ตรงตาม จุดประสงค์ที่กำหนดไว้.....					
9.	จัดให้มีการศึกษาดูงานโรงเรียนผู้ใหญ่ที่ ประสบความสำเร็จในการดำเนินงาน.....					
10.	โรงเรียนจัดบริการด้านสุขภาพอนามัย ให้กับครูผู้สอน บุคลากร และนักศึกษา ผู้ใหญ่.....					
<u>ด้านงานธุรการและการเงิน</u>						
1.	ผู้บริหารมีความเข้าใจเกี่ยวกับระเบียบ การขออนุญาตดำเนินการเปิดสอน โรงเรียนผู้ใหญ่.....					
2.	โรงเรียนมีการจัดทำสถิตินักศึกษาแต่ละ ระดับทุกชั้นปีอย่างสม่ำเสมอ.....					
3.	โรงเรียนมีการจัดทำทะเบียนวัสดุ ครุภัณฑ์สม่ำเสมอ.....					

ข้อ	การดำเนินงานจัดการศึกษา นอกโรงเรียนสายสามัญ	ระดับความคิดเห็น				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
		5	4	3	2	1
4.	โรงเรียนสามารถดำเนินการออกใบรับรอง ใบระเบียนการใบประกาศนียบัตรได้อย่างรวดเร็ว...					
5.	โรงเรียนจัดให้มีบัญชีลงเวลาการปฏิบัติงานของครู.....					
6.	โรงเรียนจัดให้มีการทำบัญชีเรียกชื่อนักศึกษาอย่างสม่ำเสมอ.....					
7.	โรงเรียนมีห้องปฏิบัติงานธุรการและการเงินเป็นเอกเทศ.....					
8.	โรงเรียนจัดอบรมครูและบุคลากรให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับงานธุรการและการเงินที่มีประสิทธิภาพ.....					
9.	การเบิกจ่ายการเงินและงบประมาณของโรงเรียนเป็นไปอย่างล่าช้า มีขั้นตอนยุ่งยาก ซับซ้อนเกินความจำเป็น.....					
10.	โรงเรียนขาดเงินงบประมาณสนับสนุนในการจัดซื้อวัสดุอุปกรณ์การเรียนการสอน.....					

ข้อ	การดำเนินงานจัดการศึกษา นอกโรงเรียนสายสามัญ	ระดับความคิดเห็น				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
		5	4	3	2	1
	<u>ด้านงานกิจการนักศึกษา</u>					
1.	ผู้บริหารให้ความสำคัญกับการ บริหารงานกิจการนักศึกษา.....					
2.	โรงเรียนจัดบริการห้องสมุดให้กับ นักศึกษาทุกวันที่โรงเรียนเปิด ทำการสอน.....					
3.	โรงเรียนจัดบริการด้านแนะแนว ด้านการศึกษา.....					
4.	โรงเรียนจัดบริการหางานให้กับ นักศึกษาที่จบหลักสูตรแล้ว.....					
5.	โรงเรียนจัดบริการน้ำดื่มให้นักศึกษา อย่างเพียงพอ.....					
6.	โรงเรียนจัดบริการรักษาพยาบาล เบื้องต้น.....					
7.	โรงเรียนเปิดโอกาสให้นักศึกษา มีส่วนร่วมในการวางแผนการ ดำเนินงานกิจการศึกษากับโรงเรียน.....					

ข้อ	การดำเนินงานจัดการศึกษา นอกโรงเรียนสายสามัญ	ระดับความคิดเห็น				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
		5	4	3	2	1
8.	โรงเรียนจัดกิจกรรมเพื่อปลูกฝัง คุณธรรมและจริยธรรมที่ดีให้กับนักศึกษา					
9.	โรงเรียนจัดกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการ ปกครองระบอบประชาธิปไตย.....					
10.	โรงเรียนจัดกิจกรรมนักศึกษาเพื่อการ บำเพ็ญสาธารณประโยชน์ในชุมชนอย่าง สม่ำเสมอ.....					
	<u>ด้านงานอาคารสถานที่และวัสดุอุปกรณ์</u>					
1.	ในโรงเรียนมีห้องที่ใช้เพื่อการจัด การเรียนการสอนนักศึกษาผู้ใหญ่ อย่างพอเพียง.....					
2.	โรงเรียนมีโต๊ะและเก้าอี้จำนวน เพียงพอกับนักศึกษา.....					
3.	ห้องเรียนที่ใช้สอนนักศึกษาผู้ใหญ่ใน โรงเรียนมีสถานที่ดี ปราศจากการ รบกวนด้านเสียงหรืออื่น ๆ.....					

ข้อ	การดำเนินงานจัดการศึกษา นอกโรงเรียนสายสามัญ	ระดับความคิดเห็น				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
		5	4	3	2	1
4.	โรงเรียนมีการจัดบริการด้าน สาธารณูปโภคอย่างพอเพียง เช่น มีห้องน้ำ ห้องส้วม สถานที่พักผ่อน หย่อนใจและห้องบริการด้านอาหาร อย่างพอเพียง.....					
5.	สถานที่สำหรับบริการจำหน่ายอาหาร มีขนาดเหมาะสมและถูกสุขลักษณะ.....					
6.	โรงเรียนมีอาคารที่ทำการของ โรงเรียนผู้ใหญ่เป็นเอกเทศ.....					
7.	โรงเรียนมีวัสดุอุปกรณ์การสอนแก่ นักศึกษาผู้ใหญ่ที่อยู่ในสภาพดี และ ใช้การได้เป็นส่วนใหญ่.....					

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามที่มีลักษณะเป็นข้อคำถามปลายเปิดเพื่อให้ผู้ตอบแบบสอบถาม

แสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่นเพิ่มเติมเกี่ยวกับการจัดการศึกษา

นอกโรงเรียนสายสามัญ ทั้ง 5 ด้าน

ด้านงานวิชาการ

ปัญหา

.....

.....

ข้อเสนอแนะ

.....

.....

ด้านงานบุคคล

ปัญหา

.....

.....

ข้อเสนอแนะ

.....

.....

ด้านงานธุรการและการเงิน

ปัญหา

.....

.....

ข้อเสนอแนะ

.....

.....

ด้านงานกิจการนักศึกษา

ปัญหา

.....

.....

ข้อเสนอแนะ

.....

.....

ด้านงานอาคารสถานที่ และสวัสดิภาพ

ปัญหา

.....

.....

๒. ข้อเสนอนี้

.....

.....

ปัญหา และข้อเสนอแนะอื่น ๆ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ประวัติย่อผู้วิจัย

ชื่อ - สกุล นางวาสนา เพิ่มพูล

วันเดือนปีเกิด 24 สิงหาคม 2498

สถานที่เกิด ตำบลพะยอม อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดนครราชสีมา

การศึกษา

พ.ศ. 2520 ประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาชั้นสูง (ป.กศ.สูง)

จากวิทยาลัยครูเพชรบุรีวิทยาลงกรณ์

พ.ศ. 2524 ปริญญาตรีครุศาสตร์บัณฑิต จากวิทยาลัยครูบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

พ.ศ. 2524 ปริญญาตรีศึกษาศาสตร์บัณฑิต (ศศ.บ)

จากมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช

พ.ศ. 2536 ปริญญาโทศึกษามหาบัณฑิต (กศ.ม) จาก

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

สถานที่ทำงาน ปัจจุบันรับราชการอยู่ที่ โรงเรียนอนุบาลวัดนางนอง เขตจอมทอง กรุงเทพมหานคร โทร. 468-2653

พ.ศ. 2521 บรรจุเข้ารับราชการครั้งแรกที่โรงเรียนวัดไชยธารา

(เกิดลิริประชาสราญ) อ.เมือง จ.ฉะเชิงเทรา

พ.ศ. 2522 รับราชการโรงเรียนอนุบาลวัดบึงละหารราชวังสมุทรปราการ

อ.เมือง จ.ฉะเชิงเทรา

พ.ศ. 2523 รับราชการโรงเรียนอนุบาลวัดนางนอง แขวงบางค้อ

เขตจอมทอง กรุงเทพมหานคร จนถึงปัจจุบัน

ความคิดเห็นของครูและผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษา
กรุงเทพมหานครที่มีต่อการจัดการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ

บทคัดย่อ
ของ
วาสนา เพิ่มพูล

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการศึกษาผู้ใหญ่

มกราคม 2537

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อศึกษาความคิดเห็นของครูและผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานครที่มีต่อการจัดการศึกษานอกโรงเรียน

สายสัมพันธ์ 5 ด้านคือ งานวิชาการ งานบุคคล งานธุรการและการเงิน งานกิจการนักศึกษา และงานอาคารสถานที่และวัสดุอุปกรณ์ และเปรียบเทียบความคิดเห็นทั้ง 5 ด้านจำแนกตามตัวแปรตำแหน่งหน้าที่ วุฒิกการศึกษา ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน และสถานภาพการสมรส ประชากรที่ใช้ในการศึกษานี้ ได้แก่ครูและผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา จำนวนรวมทั้งสิ้น 152 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นซึ่งมีความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.98 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าคะแนนเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าซี

ผลการวิจัยสำคัญสรุปได้ดังต่อไปนี้

1. ครูและผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา มีความคิดเห็นต่อการจัดการศึกษานอกโรงเรียนสายสัมพันธ์ด้านงานวิชาการ ด้านงานบุคคล ด้านงานธุรการและการเงิน และด้านอาคารสถานที่และวัสดุอุปกรณ์ว่ามีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ส่วนด้านงานกิจการนักศึกษายู่ในระดับปานกลาง
2. ครูและผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาที่มีตำแหน่งหน้าที่ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการจัดการศึกษานอกโรงเรียนสายสัมพันธ์ด้านงานกิจการนักศึกษา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 ส่วนด้านอื่นแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ แต่แตกต่างกันที่ระดับ .01 ในเรื่องกวดขันให้ครูผู้สอนประเมินผลการเรียนการสอนให้ตรงตามจุดประสงค์ที่กำหนดไว้และที่ระดับ 0.5 ในเรื่องการออกไปรับรอง ระเบียบ และประกาศนียบัตรได้อย่างรวดเร็ว
3. ครูและผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาที่มีวุฒิกศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการจัดการศึกษานอกโรงเรียนสายสัมพันธ์แตกต่างกันที่ระดับ .05 ในด้านงานบุคคล ส่วนด้านอื่น ๆ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ แต่แตกต่างกันที่ระดับ .05 ในเรื่องการจัดให้มีการนิเทศการสอนการศึกษาผู้ใหญ่อย่างสม่ำเสมอ จัดเอกสารและหนังสือทางวิชาการให้กับครูผู้สอนและโรงเรียนเปิดบริการห้องสมุดให้กับนักศึกษาผู้ใหญ่ได้อย่างทั่วถึง การอบรมครูและบุคลากรให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับงานธุรการและการเงินที่มีประสิทธิภาพ และแตกต่างกันที่ระดับ .01 ในเรื่องโรงเรียนมีห้องปฏิบัติงานธุรการและการเงินเป็นเอกเทศ

4. ครูและผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานที่ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการจัดการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญในห้าด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ แต่แตกต่างกันที่ระดับ .05 ในเรื่องการจัดบริการด้านสาธารณูปโภคอย่างเพียงพอ เช่น มีห้องน้ำ ห้องส้วม สถานที่พักผ่อนหย่อนใจ และห้องบริการด้านอาหารอย่างเพียงพอ

5. ครูและผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาที่มีสถานภาพการสมรสแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการจัดการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญในห้าด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

6. ครูและผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาที่มีปัญหาสำคัญเกี่ยวกับครูไม่เข้าใจระเบียบและวิธีการสอนนักศึกษาผู้ใหญ่ และหลักสูตร ไม่สอดคล้องกับสภาพสังคมปัจจุบัน การขาดความร่วมมือและการประสานงานที่ดี ผู้สอนขาดความรับผิดชอบ การเบิกค่าใช้จ่ายการเงินล่าช้ามาก และค่าตอบแทนน้อย นักศึกษาไม่มีเวลาในการจัดกิจกรรม ขาดวัสดุอุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอน ไม้โต๊ะและเก้าอี้มีขนาดเล็กไม่เหมาะสมกับนักศึกษาผู้ใหญ่ ดังนั้นจึงมีข้อเสนอแนะว่าควรอบรมครูผู้สอนนักศึกษาผู้ใหญ่ให้ทั่วถึง ควรปรับปรุงเนื้อหาและหลักสูตรให้มีความเหมาะสมกับสภาพสังคมปัจจุบัน ควรวางแผนการปฏิบัติงานให้มีระเบียบแบบแผนที่ดีและสามารถปฏิบัติงานได้อย่างแท้จริง ควรเปิดอบรมหรือจัดสัมมนาครูสอนนักศึกษาผู้ใหญ่อย่างต่อเนื่อง ควรเพิ่มค่าตอบแทนให้อยู่ในอัตราที่เหมาะสม การเบิกจ่ายค่าตอบแทนควรจะรวดเร็ว กรมการศึกษานอกโรงเรียนควรจัดทำคู่มือเพื่อเป็นแนวทางสำหรับการจัดกิจกรรมนักศึกษา ควรมีงบประมาณสำหรับการจัดกิจกรรมนักศึกษาเป็นการเฉพาะ ควรจัดห้องเป็นเอกเทศ และควรจัดหาวัสดุและอุปกรณ์ประกอบการสอนให้เพียงพอ

Opinions of Primary School Teachers and Administrators
in The Bangkok Metropolis Primary Education Office Towards
The Task of Non-formal Education Program

AN ABSTRACT

BY

WASANA PEAMPOOL

Presented in partial fulfillment of the requirements for the Master of
Education degree in Adult Education
at Srinakharinwirot University

January 1994

The purposes of this research were to study opinions of primary teachers and administrators in the Bangkok Metropolis Primary Education office towards the task of nonformal general education program in five aspects academic affairs, personnel, business and finance, student affairs, and facility and equipment, and to compare the opinions in all five aspects as classified by position, educational qualification working experience, and marital status. The population used in this research were 152 primary school teachers and administrators. The instrument used for collecting data was the questionnaire constructed by the researcher with the reliability of 0.98. The statistics used for analyzing data were frequency, percentage, mean, standard deviation and Z-test

The main research findings revealed as follows:

1. The teachers and administrators in the Bangkok Metropolis Primary Education office had opinions towards the task of non-formal education Program in the aspects of academic affairs, personnel, business and finance, and facility and equipment at a high level, while the student affairs aspect was at a moderate level.

2. The teachers and administrators with different positions had opinions with statistically significant different at the .05 level in the student affairs aspect, while other aspects with no statistically significant difference. However, it was significant significantly different at the .01 level on teacher's trickness of evaluation according to the objectives and at .05 level on issuing transcripts, regulation and certificates quickly.

3. The teachers and administrators with different educational qualifications had opinions with statistically significant difference at the .05 level in the personnel aspect, while other aspect with no statistically significant difference. However, it was statistically different at the .05 on regular supervision in adult education, provision of books for teachers, and the school providing library services for all adult learners; and at the .01 level on the school having a separate business and finance office

4. The teachers and administrators with different experiences had opinions towards the task of non-formal general education program with no statistically significance difference in all five aspects. However, it was statistically significant at the .05 level on provision of sufficient public facilities, such as bathrooms, toilets, rest areas and cafeteria.

5. The teachers and administrators with different marital statuses had opinions towards the task of non-formal general education program in all five aspects with no statistically significant difference.

6. The teachers and administrators had main problems on teachers lacking understanding in teaching adult learners, the curriculum not compromise with present social situation lacking of good cooperation and coordination the teachers lacking of full responsibility, delay of salary payment, small pay rate, students lacking of time for activities, lacking of teaching materials, and the

sizes desks and chairs were not suitable for adult learners. It was therefore recommended that teachers of adult learners be trained curriculum contents be improved to suit present social situation, the pay rate be increased, payment be fasted the manual on adult learners activities be provided by the Department of Nonfarmal Education, and sufficien teaching materials be provided.